T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EL SANATLARI EĞİTİMİ ANASANAT DALI
DEKORATİF ÜRÜNLER VE ÇİÇEK EĞİTİMİ SANAT DALI

TÜRKİYE'DE CAM BONCUK SANATI

İsa DEMİR

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Danışman
Yrd. Doç. Dr. Emine KARPUZ

Konya-2009

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

BİLİMSEL ETİK SAYFASI

Bu tezin proje safhasından sonuçlanmasına kadar ki bütün süreçlerde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini, tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel kurallara uygun olarak atıf yapıldığını bildiririm.

İsa DEMİR

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

YÜKSEK LİSANS TEZİ KABUL FORMU

……. tarafından hazırlanan …….. başlıklı bu çalışma ……../……../…….. tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/oyçokluğu ile başarılı bulunarak, jürimiz tarafından yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Ünvanı, Adı Soyadı	Başkan	İmza
Ünvanı, Adı Soyadı	Üye	İmza
Ünvanı, Adı Soyadı	Üye	İmza

ÖNSÖZ

Anadolu'nun bugün belki de son örnekleriyle karşı karşıya olduğu geleneksel cam boncuk sanatının, gerçekte çok değişik ve ilgi çekici yönleri vardır. İnsanların hayatlarında önemli bir yere sahip olan cam boncuklar geçmişten günümüze kadar önemini korumuştur. Ancak bu geleneksel cam boncuk sanatını sürdüren cam ustalarının sayıları günümüzde gittikçe azalmıştır.

Bu çalışmada, günlük hayatta her yerde karşımıza çıkan geleneksel cam boncukların hangi aşamalardan geçerek bizlere ulaştığı üzerinde durulmuştur. Anadolu' daki cam boncuk ustalarının günümüzdeki sayısının artması, bu sanatın kuşaktan kuşağa aktarılması ve milli kültürümüze olumlu bir katkı sağlaması amaç edinilmiştir. Ayrıca ülkemizde cam sanatı ile ilgili çalışmalar diğer sanat dallarına göre ihmal edilmiş durumdadır. Özellikle bu konuda Türkçe kaynak bulmak zordur. Bu konu üzerine yazılmış her türlü kitap ve makalenin çok büyük önemi vardır.

Araştırmada yardımlarını esirgemeyen cam boncuk ustalarına, çalışmalar sırasında bilgi ve tecrübeleri ile her konuda yardımlarını esirgemeyen Yrd. Doç. Dr. Gülizar ALTUN'a, araştırmanın son şeklini almasını sağlayan danışmanım Yrd. Doç. Dr. Emine KARPUZ'a, manevi desteğini gördüğüm eşime ve aileme teşekkür ederim.

Konya, 2009 İsa DEMİR

İÇİNDEKİLER

Bilimsel Etik Sayfası i

Tez Kabul Formu ii

Önsöz iii

İçindekiler iv

Özet vi

Summary viii

Şekiller Listesi x

Fotoğraflar Listesi xi

1. GİRİŞ 1

1.1. Araştırmanın Konusu, Amacı ve Önemi 1

1.2. Araştırmanın Sınırlandırılması 2

1.3. Araştırmada Kullanılan Metod 3

1.4. Konu İle İlgili Literatür Özetleri 6

2. TÜRKİYE'DE CAM BONCUK ÖRNEKLERİ / KATALOG 7

3. TÜRKİYE'DE CAM BONCUK SANATI HAKKINDA GENEL BİLGİ 58

3.1. Cam Boncuğun Tanımı Ve Tarihi Gelişimi 58

3.1.1. Cam Boncuğun Tanımı 58

3.1.2. Cam Boncuğun Tarihi Gelişimi 58

3.2. Geleneksel Cam Boncuk Yapımında Kullanılan Araç Ve Gereçler 61

3.3. Geleneksel Cam Boncuk Yapımı İçin Gerekli Olan Malzemeler 63

3.4. Geleneksel Toprak Fırınlar 66

3.4.1. Toprak Fırınların Yapımı 66

3.4.2. Toprak Fırınların Yakılması Ve Cam Malzemenin Elde Edilmesi 68

3.5. Geleneksel Cam Boncuk Yapımında Kullanılan Teknikler 70

3.5.1. Serbest Cam Şekillendirme Tekniği 70

3.5.2. Ezme Tekniği 77

3.5.3. Sıcak Camı Ezerek Delme Tekniği 78

3.5.4. Cam Malzemeyi Kalıp İçinde Biçimlendirme Tekniği 79

3.5.5. Döküm Tekniği 79

3.5.6. Sıcak Camı Şişirip Çekerek Boru Yapma Tekniği 80

3.5.7. Sıcak Camı Bir "İç Kalıp" Üzerine Sarma Tekniği 81
3.6. Geleneksel Cam Boncuk Yapımında Kullanılan Renkler 83
3.7. Geleneksel Cam Boncuk Yapımında Seçilen Konular 87
3.8. Geleneksel Cam Boncuk Üretimi Yapan Atölyeler(Ustalar) 88
3.8.1. Ustaların Özgeçmişi 88
3.8.2. Atölyelerin Durumu 90
3.8.2.1. Fiziksel Ortam 90
3.8.2.2. Hammadde Temini 91
3.8.2.3. Üretimde Yaşanan Sorunlar 91
3.8.2.4. Ürünlerin Pazarlanması ve Sağlanan Kazanç 92
3.8.2.5. Yardımcı Ve Çırak Yetiştirme Sorunu 93
3.8.2.6. Ustaların Beklentileri 93
4. DÖKÜM SAYI DAĞILIM TABLOLARI VE DEĞERLENDİRME 94
5. SONUÇ VE ÖNERİLER 111
KAYNAKÇA 116
EKLER 117
Ek-1 Gözlem Fişi Örneği 117
ÖZGEÇMİŞ 118

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	İSA DEMİR	Numarası: 064239011005
	Ana Bilim / Bilim Dalı	El Sanatları Eğitimi Ana Sanat Dalı / Dekoratif Ürünler Ve Çiçek Eğitimi Sanat Dalı	
	Danışmanı	Yrd. Doç. Dr. Emine KARPUZ	
Tezin Adı		Türkiye'de Cam Boncuk Sanatı	

ÖZET

Bu araştırmada, "Türkiye'de Cam Boncuk Sanatı" başlığı adı altında İzmir ilinin Menderes ilçesine bağlı Görece beldesi, Kemalpaşa ilçesine bağlı Nazarköy (Kurudere), Muğla ilinin Bodrum ilçesi ve İstanbul ilinin Beykoz ilçesinde yapılan geleneksel cam boncuk sanatı konu olarak ele alınmıştır. İzmir ilinin Görece beldesi ve Nazarköy, Muğla ilinin Bodrum ilçesi ve İstanbul ilinin Beykoz ilçesinde yapılan saha araştırmasında 50 adet ürün incelenmiştir.

Araştırmanın sınırlandırılması; İzmir ilinin Menderes ilçesine bağlı Görece beldesi, Kemalpaşa ilçesine bağlı Nazarköy (Kurudere), Muğla ilinin Bodrum ilçesi ve İstanbul ilinin Beykoz ilçesi olmak üzere; 2 ilçe, 1 belde ve 1 köyden oluşmaktadır. Cam boncuk satış merkezlerinden fotoğraflanarak belgelenen örnekler ve geleneksel cam boncuk sanatı hakkındaki bilgiler, atölyelerdeki cam boncuk ustalarından ve satış merkezi sahiplerinden alınmıştır.

Araştırma kapsamında incelenen geleneksel cam boncuklardan oluşturulmuş ürünlerin ilgili koleksiyonları; İzmir'in Görece beldesi ve Nazarköy'deki geleneksel cam boncuk atölyelerindeki ustalar ve satış merkezi sahipleridir.

İncelenen örneklerin cinsleri; anahtarlık, biblo, bileklik, kolye, küpe, mumluk, nazarlık, tespih, yüzük olarak 9 çeşit ürün cinsine rastlanmıştır. En çok rastlanılan ürün cinsi; 28 adet ile nazarlıktır.

Araştırma kapsamında yer alan örneklerde incelenen form özellikleri; balık, çember, çizme, çokgen, daire, el, kalp, kulplu sürahi, küp, küre, nal, papatya, stilize

insan figürü, stilize kedi figürü, şişe, üçgen prizma, yıldız, yuvarlak olarak tespit edilmiştir. Sonuç olarak en fazla 14 adet ile daire formu kullanılmıştır.

Örnek ürünlerin boyutlarında; en, boy ve kalınlık değerleri olmak üzere 3 değişik ölçüm kullanılmıştır.

İncelenen örneklerde kullanılan malzemeler; kırık cam, bakır oksit, krom oksit, opal, kalay, kobalt, kadmiyum-selenyum-sülfür, altın klorür olarak tespit edilmiştir. En çok kullanılan malzeme; 100 adet ile kırık camdır.

Örneklerde yardımcı süsleme tekniği olarak; Çarpana dokuma, makrome, püskül, deri, tırabzan, üçlü hasır örgü, zincir örgü ve deri süsleme teknikleri kullanılmıştır. En fazla kullanılan yardımcı süsleme 18 adet ile çarpana dokumadır.

İncelenen örneklerde kullanılan yapım teknikleri; serbest cam şekillendirme tekniği, ezme tekniği, döküm tekniği kullanılmıştır. Sonuç olarak en çok kullanılan teknik 38 adet ile serbest cam şekillendirme tekniğidir. Ürün örneklerinde süsleme tekniği olarak cam boncuk ustalarının göz takma(Göz koyma) ismini verdikleri teknik kullanılmıştır.

İncelenen örneklerde kullanılan renkler; kırmızı, mavi, koyu mavi, lacivert, açık mavi, sarı, turuncu, yeşil, beyaz, krem, gri, kahverengi, açık kahverengi, açık pembe olarak tespit edilmiştir. Sonuç olarak en fazla kullanılan renk 43 adet ile beyaz'dır. İncelenen örneklerde seçilen konular, göz figürü ve papatya olarak tespit edilmiştir. İncelenen örneklerde seçilen konu; örneğin formuna göre değil, form üzerindeki süslemeye göre belirlenmiştir. Sonuç olarak en çok seçilen konu 45 adet ile göz figürüdür.

Yapılan saha araştırmasında geleneksel cam boncuk sanatının İzmir ilinin Kemalpaşa ilçesine bağlı Nazarköy'de 8 atölyede 23 cam boncuk ustası, İzmir ilinin Menderes ilçesine bağlı Görece beldesinde 2 atölyede 9 cam boncuk ustası, Muğla ilinin Bodrum ilçesinde 1 atölyede 1 cam boncuk ustası tarafından sürdürüldüğü tespit edilmiştir. Sonuç olarak geleneksel cam boncuk atölyelerinin en fazla bulunduğu yer 8 atölye 23 cam boncuk ustası ile İzmir İlinin Kemalpaşa ilçesine bağlı Nazarköy olarak belirlenmiştir.

Sonuç olarak bugüne kadar üzerinde durulmamış olan geleneksel cam boncuk sanatının tanıtılması, yeni araştırmacıların hizmetine sunulması, kaybolmaya yüz tutmuş bu sanatın tekrar canlandırılması açısından önem taşımaktadır.

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Öğrencinin	Adı Soyadı	İSA DEMİR	Numarası: 064239011005
	Ana Bilim / Bilim Dalı	El Sanatları Eğitimi Ana Sanat Dalı / Dekoratif Ürünler Ve Çiçek Eğitimi Sanat Dalı	
	Danışmanı	Yrd. Doç. Dr. Emine KARPUZ	
Tezin Adı		Glass Bead Art İn Turkey	

SUMMARY

In this investigation the traditional glass bead art having been done in Görece of İzmir –Menderes, (Kurudere) Nazarköy of Kemalpaşa, Bodrum of Muğla and Beykoz of İstanbul has been taken as subject under the title of " Glass bead art in Turkiye". 50 product has been researched in the field study which is done in Görece and Nazarköy of İzmir, in Bodrum of Muğla and Beykoz of İstanbul.

The restriction of research consists of (town)Görece of (county)Menderes of (province)İzmir, Nazarköy of Kemalpaşa, Bodrum of Muğla and Beykoz of İstanbul; two counties, one town and one village. The samples that are documented taking photograps and the informations about the art of glass bead were taken from masters of glass bead art in workshops and from owners of sale centers.

Related collections of the products consisting of the traditional glass bead being observed within the context of the research are; masters in traditional glass bead workshops and the owners of sale centres in İzmir's Görece and Nazarköy towns.

9 kinds of product species have been seen as key case, statuettes, bracelets, necklaces, earrings, candlesticks, evil eye beads, rosaries and rings. The most seen product species are 28 evil eye beads.

The examined formation features that take place in the context of research are found as; fish, circle, boot, polygon, chamber, hand, heart, carafe with handle, cube,

ball, horseshoe, daisy, stylized human figure, stylized cat figure, bottle, prism, star, globe. Consequently mostly 14 circle form has been used.

3 different measures have been used for the sizes of sample products, as width length and thickness accounts.

The materials used in the examined samples are founded as; broken glass, copper oxide, chrome oxide, opal, tinglaze, cobalt, cadminyume seleniume sulfide, gold chloride. The most used material is broken glass with 100 units.

As helping decoration technique, çarpana, macromelia, tassel, leather, banister, trio canework, chain knitting and leather decoration were used for the samples. Mostly used helping decoration technique is çarpana with 18 units.

The techniques used in examined samples are; free glass forming technique, pressing technique, molting technique have been used. Consequently the mostly used technique is free glass forming technique with 38 units. "The eye attaching "technique named by the glass bead masters has been used fort he product samples.

The colours used for the examined samples are determined as red, blue ,dark blue, light blue, yellow, orange, green, white, beige, gray, brown, light brown, light pink. As a result the mostly used colour is white with 43 units. The subjects of the examined samples are determined as eye figure and daisy. The subject of the samples were determined according to the decoration on the form not the form itself. Consequently the mostly choosen cubject is eye figure with 45 units.

In the field research, it is pointed that traditional glass bead art has been maintained by 23 glass bead artists in 8 workshops in Nazarköy of Kemalpaşa in İzmir, 9 artists in 2 workshops in Menderes of İzmir, 1 artist in 1 workshop in Bodrum of Muğla. Consequently traditional glass bead workshops are found most in Nazarköy of Kemalpaşa in İzmir with 8 workshp and 23 art bead artists.

In conclusion, introduction of glass bead art which is not stressed much until today and submitting to new investigators service has a great importance for arousing this forgotten art.

Çizimler Listesi

Şekil No:1 Ezme Tekniği 77
Şekil No:2 Sıcak Camı Ezerek Delme Tekniği 78
Şekil No:3 Cam Malzemesini Kalıp İçinde Eritip Biçimlendirme Tekniği 79
Şekil No:4 Döküm Tekniği 80
Şekil No:5 Sıcak Camı Şişirip Çekerek Boru Yapma Tekniği 81
Şekil No:6 Sıcak ve Akıcı Camı Bir "İç Kalıp" Üzerine Sarma Tekniği 82

Fotoğraflar Listesi

Fotoğraf No:1 62
Fotoğraf No:2 62
Fotoğraf No:3 63
Fotoğraf No:4 64
Fotoğraf No:5-6 65
Fotoğraf No:7 66
Fotoğraf No:8 67
Fotoğraf No:9 68
Fotoğraf No:10-11 69
Fotoğraf No:12 70
Fotoğraf No:13-14 71
Fotoğraf No:15 72
Fotoğraf No:16 73
Fotoğraf No:17-18 74
Fotoğraf No:19-20 75
Fotoğraf No:21-22 76
Fotoğraf No:23 83
Fotoğraf No:24 89
Fotoğraf No:25 90
Fotoğraf No:26 91

1. GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Konusu, Amacı, Önemi

Araştırma konusu olarak "Türkiye'de Cam Boncuk Sanatı" seçilmiştir. Bu çalışmaya Anadolu'da yaşayan geleneksel cam boncuk sanatı ve bu konunun bugüne kadar kapsamlı bir çalışmada ele alınmamış olması temel ilke olmuştur.

Anadolu'da yaşayan geleneksel cam boncuk sanatı, sayıları günden güne azalan cam boncuk ustalarının çabaları ile yaşatılmaya çalışılmaktadır. Yıllarını belki de bütün yaşamını bu işe vermiş olan cam boncuk ustaları, kendileri için çok doğal kabul ettikleri bilgi ve deneyimlerini anlatmaya gerek görmemektedirler. Ancak Anadolu'nun cam boncuk geleneğini yaşatan ustaların incelenmesinin ilginç sonuçlara ulaşacağı görülmektedir. Cam boncuk ustalarının çalışmalarında kullanılan yollar ve yöntemler titizlikle değerlendirildiği zaman, bu çalışmalarda çok somut, çarpıcı özelliklerin bulunduğu açıklıkla görülmektedir. Ama ne yazık ki, kayıt edilmemiş bilgilere dayalı olan bütün geleneksel teknikleri uygulayan sanatçıların kaçınılmaz yazgısı, cam boncuk ustaları için de geçerli olmuştur. Babadan, dededen ya da komşudan duyduklarını, gördüklerini, hatırlayabildiklerini kendi deneyimleriyle de birleştirerek bir anlamda değişen koşullara, teknolojiye direnmeye çalışmaktadırlar. Bu direnç giderek yerini daha kötü koşullara bırakmaktadır. Neredeyse malzeme ve gelenekle bulunan bağı kesme noktasına gelmiş olanlar bile vardır. Bugün gerek cam elde etmede kullanılan fırın, gerekse kullanılan teknik, ana hatlarıyla sanki bir camcılık gibi görünmekle birlikte, sonuçta ortaya çıkan ürünün bir cam olduğu bile neredeyse tartışılabilir. Hatta denilebilir ki o eski cam gitmiş, geride cama benzeyen camsı diyebileceğimiz bir şey kalmıştır(Küçükerman,1987:3).

Anadolu'nun bugün son örnekleriyle karşı karşıya kaldığımız cam boncuklar çok değişik ve ilgi çekici yönleriyle değerlendirilmelidir. Tükenmeye yüz tutmuş bu sanatın sürdürülebilmesi için gereken neyse yapılmalıdır. Önemle ve tekrar belirtmek gerekir ki cam tarihinin ilginç olan yanı, ürünlerdeki yaratıcılığın sınırsızlığa yaklaşan çokluğudur.

Araştırmanın amacı; cam boncuk yapımının değişik ve ilgi çekici yönleriyle değerlendirilmesi ve Türk kültürüne olumlu yönde katkıda bulunmasını sağlamaktır.

Kaybolmaya, unutulmaya yüz tutmuş bu sanatı yeniden canlandırmaktır. Cam boncuklar, geçmişten günümüze kadar toplumumuzda önemli bir yere sahiptir. Bugün rahatlıkla her yerde, en sevdiğimiz şeylerin üzerinde yerlerini almaktadır. Ancak bu sanatı icra eden cam boncuk ustaları artık günümüzde giderek azalmaktadır. Belki de ilerleyen yıllarda bu sanat yok olacaktır. Bu sanata destek olmak çalışmanın asıl amaçları arasındadır.

Bu araştırma, geleneksel cam boncuk sanatının günümüze kadar gelen örneklerini incelemek, geleneksel cam boncuk sanatı hakkında bilgi edinmek ve geleneksel cam boncuk sanatının tüm özelliklerini ele almak suretiyle konunun aydınlanmasına ışık tutması açısından önemlidir.

1.2. Araştırmanın Sınırlandırılması

Bu araştırmada kataloga dâhil edilen örnekler ve ustalardan alınan bilgiler, ülkemizde geleneksel cam boncuk sanatının yapıldığı yerler olan; İzmir ilinin Menderes ilçesine bağlı Görece beldesi, Kemalpaşa ilçesine bağlı Nazarköy (Kurudere), Muğla ilinin Bodrum ilçesi ve İstanbul ilinin Beykoz ilçesi ile sınırlı tutulmuştur.

Kasım 2007 tarihinde İstanbul'un Beykoz ilçesinde, Temmuz 2008 tarihinde Muğla'nın Bodrum ilçesinde; Ocak 2009, Nisan 2009, Ağustos 2009 tarihlerinde İzmir'in Görece beldesi ve Nazarköy'de yapılan saha araştırmasında geleneksel cam boncuklardan oluşturulan yaklaşık 450 - 500 adet ürün incelenmiştir. Bu ürünler arasından 50 adet ürün seçilerek gözlem fişleri oluşturulmuştur. Geleneksel cam boncuklardan oluşan 50 adet ürünün seçilmesindeki amaç; ilgili koleksiyon, cins, form, malzeme, kullanılan araç-gereçler, yapım teknikleri, süsleme teknikleri, renkler, seçilen konu ve kompozisyon özellikleri açısından farklı örneklerin incelenmesidir. Araştırmanın sınırlandırılması; İzmir ilinin Menderes ilçesine bağlı Görece beldesi, Kemalpaşa ilçesine bağlı Nazarköy (Kurudere), Muğla ilinin Bodrum ilçesi ve İstanbul ilinin Beykoz ilçesi olmak üzere; 2 ilçe, 1 belde ve 1 köyden oluşmaktadır. Gözlem fişlerinde yer alan geleneksel cam boncuklardan oluşturulan ürünlerin incelendiği merkezler ve ilgili koleksiyonlar; İzmir ilinde 10

atölyede 50 adet ürün örneği incelenmiştir. Alan araştırması 12 geleneksel cam boncuk atölyesi ve 14 cam boncuk satış merkezinde yapılmıştır.

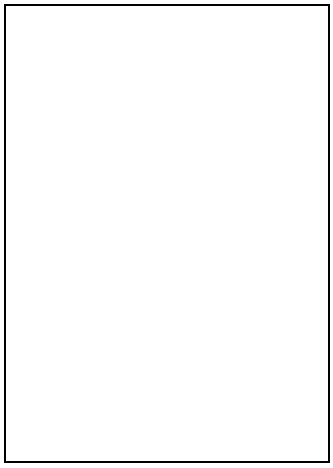
Yapılan çalışmada incelenen geleneksel cam boncuklardan oluşan ürün örneklerinin tamamının 2000'li yıllarda üretildikleri tespit edilmiştir. Ürünlerin tarihlendirilmesi, satış merkezi sahipleri ve geleneksel cam boncuk ustalarından alınan bilgiler doğrultusunda yapılmıştır.

1.3. Araştırmada Kullanılan Metod

Araştırmada, gözlem ve karşılıklı görüşmeye dayalı tarama metodu kullanılmıştır. Gözlemler ve karşılıklı görüşmelerden elde edilen bilgilere gözlem fişleri yardımıyla ulaşılmıştır.

Gözlem fişlerindeki başlıklar, 1980 yılında Prof. Dr. H. Örcün Barışta tarafından hazırlanan "XVI. Yüzyıldan Bu Yana Türk Saray Ve Saray Dışı İşlemeleri Arasındaki Benzerlikler Ve Farklılıklar" konulu doktora tezinin, 1981 yılında "Osmanlı İmparatorluk Dönemi Türk İşlemelerinden Örnekler" ismi ile basılan eserinden yararlanılarak hazırlanmıştır. Gözlem fişlerindeki başlıklar "Türkiye'de Cam Boncuk Sanatı" konulu yüksek lisans tezinin konularına uygun olarak yeni düzenlemeler ile geliştirilerek kullanılmıştır.

Gözlem fişleri, araştırmanın katalog bölümünde yer almıştır. Geleneksel cam boncuklardan oluşturulan ürünlere ait gözlenen özellikler ve kaynak kişilerden elde edilen bilgiler, aşağıda örneği sunulan gözlem fişi başlık sıralamalarına göre yazılarak kaydedilmiştir.

Örnek No :
Fotoğraf No :
İnceleme Tarihi :
İlgili Koleksiyon Ve Adresi :
Koleksiyona Geliş Şekli :
Cinsi :
Formu :
Tarihlendirme :
Ölçüleri
En :
Boy :
Kalınlık :
Malzeme
Yapım :
Süsleme:
Kullanılan Araç- Gereçler :
Teknik:
Yapım Teknikleri :
Süsleme Teknikleri :
Yardımcı Süsleme Teknikleri :
Kullanılan Renkler
Yapım :
Süslemede :
Seçilen Konu
Figürlü Bezeme :
Bitkisel Bezeme :
Kompozisyon

Gözlem fişlerinin üst bölümüne, ait olduğu ürünün genel görünümünü veren bir adet fotoğraf yerleştirilmiştir.

Araştırma sırasında ürün sahipleri ve ustalardan geleneksel cam boncuk sanatı ile ilgili bilgiler alınmıştır. Ayrıca kendileri ile ilgili kişisel bilgilerde alınmıştır. Gözlemlere ve karşılıklı görüşmeye dayalı tarama metodu kullanılmıştır. Karşılaşılan örneklerin fotoğrafları çekilerek özellikleri incelenmiş ve cins, form ve kompozisyon bakımından farklı olan 50 adet ürün araştırma kapsamına alınmıştır. Geleneksel cam boncuk sanatı günümüzde 7 değişik teknik ile sürdürülmektedir. Cam boncuk atölyeleri gelen istek ve talepler doğrultusunda çalıştığı için en çok kullanılan serbest cam şekillendirme tekniği ve ezme tekniğidir. Diğer teknikler şekil yönünden incelenmiştir. Eserlerde seçilen konu başlıklarında; süsleme konusu olarak bitkisel ve figürlü bezeme başlıkları seçilmiştir. Bu başlıklarda yer alan bilgiler eserin formu değil, form üzerindeki süslemeler dikkate alınarak yazılmıştır. Kompozisyon incelemesinde öncelikle ürünün formu ve cinsi tespit edilmiş, kullanılan malzeme ve teknikler belirlenmiş, form üzerindeki süslemelere bakılarak analiz edilmiştir.

Katalog bölümünde incelenen örnekler alfabetik bir düzen içerisinde sıralanmıştır. Katalog bölümünde yer alan ürün örneklerini değerlendirmek amacı ile yapılan tablo ve grafikler, Döküm Sayı Tabloları ve Değerlendirme bölümünde yer almaktadır. Döküm Sayı Tabloları ve Değerlendirme bölümünde; gözlem fişlerinde yer alan geleneksel cam boncuklardan oluşturulan ürünlerin cinsi, boyutları, kullanılan yapım teknikleri, kullanılan malzeme, kullanılan renkler, seçilen konu ve kompozisyon özellikleri ele alınarak tablolar ve grafikler yardımı ile bulgulara dönüştürülmüştür. Tablolardan çıkan sonuçlar yüzdelik sayı değerleri ile gösterilmiştir. Çıkan sayı değerleri grafiklerle gösterilerek sonuçların daha anlaşılır hale getirilmesi sağlanmıştır. Tablolar gözlem fişindeki sıralamaya göre dizilmiştir. Tablolarda ortaya çıkan veriler ayrı ayrı değerlendirilerek sonuca gidilmiştir.

Üçüncü bölümde; "Türkiye'de Cam Boncuk Sanatı" hakkında genel bilgiler adı altında, cam boncuğun tanımı ve tarihi gelişimine, geleneksel cam boncuk yapımında kullanılan araç ve gereçlere, geleneksel cam boncuk yapımında gerekli olan hammadde ve malzemelere, geleneksel toprak fırınların yapımı ve yakılmasına, geleneksel cam boncuk yapımında kullanılan tekniklere, kullanılan renklere, seçilen konulara yer verilmiştir. Ayrıca geleneksel cam boncuk üretimi yapan atölyeler ve ustalara, atölyelerin durumlarına; fiziksel ortam, hammadde temini, üretimde

yaşanan sorunlara, çırak sorununa, ürünlerin pazarlanması ve kazançlarına, ustaların beklentileri hakkında bilgilere yer verilmiştir.

Sonuç bölümünde yapılan tüm araştırmalar, tablolar ve grafiklerden çıkan sonuçlar, sayısal veriler sunulmuştur.

1. 4. Konu İle İlgili Literatür Özetleri

Konu ile ilgili yazılı kaynak ve araştırmalar, kronolojik sıraya göre özetlenmeye çalışılmıştır.

C.E. Arseven, 1946 tarihli **Sanat Ansiklopedisi** eseri, cam boncuklar ve nazar boncuğu ile ilgili bilgi vermiştir.

Türkiye Ticaret, Sanayi Ve Borsa Odaları Birliği, 1958 tarihli **Türkiye'de Cam Sanayi** eseri, camın Dünyada ki, Türkiye'deki tarihsel gelişimi, cam tipleri, hammaddeleri, sermaye, işçi ve enerji durumu, cam imalatı ile ilgili bilgi vermiştir.

Sabahattin Türkoğlu, 1969 tarihli **Boncuk Ve Boncukçuluk** eseri, boncuk ve boncuk yapımı hakkında bilgi vermiştir.

Deniz Ayhan, 1981 tarihli **İzmir Cuma ovası Görece Köyünde Göz Boncukçuluğu** bildirisinde, boncukçulukta kullanılan aletler, boncukların biçimlendirilmesi, yapılan biçimler ile ilgili bilgi vermiştir.

Önder Küçükerman, 1987 tarihli **3000 Yıllık Akdeniz Camcılığının Anadolu'da ki Son İzleri Göz Boncuğu** eseri, Anadolu da nazar boncuğunun yapıldığı yerler, yapımında kullanın malzemeler, kullanılan teknikler, renkler hakkında bilgi vermiştir.

Fuat Bayramoğlu, 1996 tarihli **Türk Cam Sanatı** eseri, Anadolu Türklerinde camcılık, Osmanlı döneminde camcılık, cam ticareti ve ithalatı ile ilgili bilgi vermiştir.

Üzfilat Özgümüş, 2000 tarihli **Anadolu Camcılığı** eseri, camcılıkta kullanılan malzeme ve teknikler, camcılığın genel tarihi, Anadolu'da cam sanatı ve süsleme özellikleri ile ilgili bilgi vermiştir.

2. TÜRKİYE'DE CAM BONCUK ÖRNEKLERİ / KATALOG

Örnek No : 1
Fotoğraf No : 1
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Mahmut Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Anahtarlık
Formu : Küre biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 3.5 cm(max.)
Boy : 8 cm(max.)
Kalınlık : 0.4 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit
Süsleme: Metal boncuklar, mumlu ip
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : -
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi
Süslemede: Mavi, beyaz
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Anahtarlık; küre biçimindeki cam boncukların içerisinden mumlu ip geçirilip bağlanmasıyla oluşturulmuştur. Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal karışımlarından elde edilmiş serbest cam şekillendirme tekniğinde yapılmıştır. Mavi renkli cam boncuk üzerine beyaz ve mavi renklerden oluşan küçük göz motifiyle süslenmiştir. Anahtarlığın kompozisyonu metal halkalı boncuklarla zenginleştirilmiştir.

Örnek No : 2
Fotoğraf No : 2
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Erol Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Anahtarlık
Formu : Balık biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 3.5 cm(max.)
Boy : 8.5 cm(max.)
Kalınlık : 1.8 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, kalay
Süsleme: Plastik boncuklar, metal klips
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz, sarı ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : -
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi, açık mavi
Süslemede: Beyaz, sarı, mavi
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Anahtarlık balık formunda biçimlendirilmiştir. Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, kalay karışımlarından elde edilmiş serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Balık, anahtarlık üzerine ağız kısmı aşağıya gelecek şekilde yerleştirilmiştir. Anahtarlık mavi renk üzerine beyaz, sarı, koyu mavi renklerden oluşan iri göz motifiyle süslenmiştir. Balık figürünün ağız kısmından sarkıtılan kırmızı, beyaz, yeşil, kahverengi, lacivert, mavi renkli plastik boncuklarla anahtarlığın kompozisyonu zenginleştirilmiştir.

Örnek No : 3
Fotoğraf No : 3
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Arda Duman -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Anahtarlık
Formu : Çizme biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 2.5 cm(max.)
Boy : 8 cm(max.)
Kalınlık : 1.8 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, altın klorür
Süsleme: Jüt ipi, plastik boncuk
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Kırmızı ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Makrome
Kullanılan Renkler
Yapım: Beyaz, mavi
Süslemede: Kırmızı, koyu mavi
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Anahtarlık, makromenin çizme biçimli cam boncuk içerisinden geçirilmesiyle oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, altın klorür karışımlarından elde edilmiş serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Cam boncuk makrome üzerine ağız kısmı yukarı gelecek şekilde takılmış, alt ve üst kısımlarına plastik boncuklar yerleştirilmiştir. Çizme, mavi ve beyaz renk üzerine kırmızı, koyu mavi renklerden oluşan küçük göz motifiyle süslenmiştir.

Örnek No : 4
Fotoğraf No : 4
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Erol Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Anahtarlık
Formu : Papatya biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 2.5 cm(max.)
Boy : 8 cm(max.)
Kalınlık : 0.4 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, kadmiyum-selenyum-sülfür
Süsleme: Mumlu ip, plastik boncuklar
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Ezme tekniği, serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : -
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi, açık pembe
Süslemede: Mavi, beyaz
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Bitkisel bezeme : Papatya
Kompozisyon

Anahtarlık, mumlu ipin papatya ve daire biçimli cam boncukların içerisinden geçirilip bağlanması ile oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, kadmiyum-selenyum-sülfür karışımından elde edilmiş ezme ve serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Daire biçimli mavi renk cam boncuk anahtarlığın üst kısmına yerleştirilmiştir. Papatya biçimli açık pembe renk cam boncuk anahtarlığın alt kısmına yerleştirilmiştir. Üst kısımdaki mavi renk cam boncuk; beyaz ve mavi renklerden oluşan iri göz motifiyle süslenmiştir. Anahtarlığın uç kısmından sarkıtılan plastik boncuklarla kompozisyonu zenginleştirilmiştir.

Örnek No : 5
Fotoğraf No : 5
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Mehmet Duman -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Biblo
Formu : Stilize kedi figürü biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 6 cm(max.)
Boy : 9 cm(max.)
Kalınlık : 4.5cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, kalay
Süsleme: -
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz, mavi camların sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : -
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi, sarı, gri
Süslemede: Mavi, beyaz
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey kullanılacak şekilde stilize kedi figürü biçimli biblo olarak yapılmıştır. Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, kalay karışımından elde edilmiş serbest cam şekillendirme tekniğinde yapılmıştır. Kedi figürü; sarı, lacivert, kahverengi üzerine beyaz ve mavi renklerde kulak, burun, ağız konularak süslenmiştir.

Örnek No : 6
Fotoğraf No : 6
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Mehmet Duman -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Biblo
Formu : Çift kulplu sürahi formunda biçimlendirilmiştir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 5 cm(max.)
Boy : 7 cm(max.)
Kalınlık : 4.2cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal
Süsleme: -
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri :
Kullanılan Renkler
Yapım: Gri, açık kahverengi
Süslemede: Mavi, beyaz
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey kullanılacak şekilde silindirik boyunlu, yuvarlak gövdeli, çift kulplu sürahi formunda biblo olarak yapılmıştır. Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal karışımlarından elde edilmiş serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Gövdesi gri ve gri tonları üzerine beyaz ve koyu mavi renklerden oluşan iri göz motifiyle süslenmiştir.

Örnek No : 7
Fotoğraf No : 7
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Erol Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Biblo
Formu : Stilize insan figürü biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 6 cm(max.)
Boy : 8 cm(max.)
Kalınlık : 2.8 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, kadmiyum-selenyum-sülfür, krom oksit
Süsleme: -
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : -
Kullanılan Renkler
Yapım: Turuncu, gri, kırmızı
Süslemede: Mavi, beyaz
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey kullanılacak şekilde stilize insan figürü biçiminde biblo olarak oluşturulmuştur. Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, kadmiyum-selenyum-sülfür, krom oksit karışımlarından elde edilmiş serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Boyun, yukarıya doğru daralmıştır. Gövde kısmı gri ve tonları, turuncu üzerine beyaz, koyu mavi renklerden oluşan iri göz motifiyle süslenmiştir.

Örnek No : 8
Fotoğraf No : 8
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Mehmet Duman -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Biblo
Formu : Balık figürü biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 11.5 cm(max.)
Boy : 8.5 cm(max.)
Kalınlık : 1.3cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, kadmiyum-selenyum-sülfür
Süsleme:
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri :
Kullanılan Renkler
Yapım: Gri, turuncu, beyaz
Süslemede: Mavi, beyaz
Seçilen Konu
Figürlü Bezeme : Göz
Kompozisyon

Yatay kullanılacak şekilde balık figürü formunda biblo olarak yapılmıştır. Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, kadmiyum-selenyum-sülfür karışımlarından elde edilmiş serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Biblo turuncu, gri ve tonları üzerine beyaz, koyu mavi renklerden oluşan küçük göz motifiyle süslenmiştir.

Örnek No : 9
Fotoğraf No : 9
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Necati Özşahin -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Biblo
Formu : Stilize insan biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 7 cm(max.)
Boy : 11 cm(max.)
Kalınlık : 5 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal
Süsleme:-
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : -
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi,
Süslemede: Mavi, beyaz
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey kullanılacak şekilde yapılan biblo, kolları iki yana açılmış stilize insan figürü biçiminde oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit karışımlarından elde edilmiş serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Baş kısmında kulaklar beyaz renk; ağız ve göz kısmı ise beyaz üzerine mavi renkle oluşturulan küçük göz motifiyle süslenmiştir.

Örnek No : 10
Fotoğraf No : 10
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Ali Yiğit -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Biblo
Formu : Stilize İnsan figürü biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 5 cm(max.)
Boy : 8 cm(max.)
Kalınlık : 2.5cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, kadmiyum-selenyum-sülfür
Süsleme: Yün ip, plastik boncuklar
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Ezme tekniği, Serbest Cam Şekillendirme Tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : -
Kullanılan Renkler
Yapım: Açık mavi, turuncu
Süslemede: Mavi, beyaz
Seçilen Konu
Bitkisel Bezeme : Papatya
Figürlü Bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey kullanılacak şekilde stilize insan figürü biçimli biblo olarak yapılmıştır. Baş kısmı saç ve şapkadan oluşturulmuştur. Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, kalay, kadmiyum-selenyum-sülfür karışımlarından elde edilmiş ezme ve serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Biblonun gövdesi üzerindeki iri göz motifi turuncu renk üzerine beyaz ve mavi renklidir.

Örnek No : 11
Fotoğraf No : 11
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon ve Adresi : Emel Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Bileklik
Formu : Daire biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 7 cm(max.)
Boy : 7 cm(max.)
Kalınlık : 0.3cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, bakır oksit, opal, altın klorür
Süsleme: Metal halkalar
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Ezme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve kırmızı camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : -
Kullanılan Renkler
Yapım: Kırmızı
Süslemede: Kırmızı, beyaz
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Bileklik olarak oluşturulmuştur. Daire biçimli cam boncukların metal halkalar içine yerleştirilmesiyle oluşturulmuştur. Kırık cam, bakır oksit, opal, altın klorür karışımlarından elde edilmiş; ezme tekniğinde yapılmıştır. Cam boncuklar metal halkaların içine hareketli şekilde takılmıştır. Daire biçimli cam boncuk; kırmızı üzerine beyaz ve kırmızı renklerden oluşan küçük göz motifiyle süslenmiştir.

Örnek No : 12
Fotoğraf No : 12
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Fikriye Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Bileklik
Formu : Daire biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 6.5 cm(max.)
Boy : 6.5 cm(max.)
Kalınlık : 0,9 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, kadmiyum-selenyum-sülfür
Süsleme: Metal parçalar
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Ezme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz, sarı ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : -
Kullanılan Renkler
Yapım: Kahverengi ve tonları
Süslemede: Mavi, beyaz
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Bileklik olarak hazırlanmıştır. Daire biçimli cam boncukların yan yana dizilmesiyle oluşturulmuştur. Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, kadmiyum-selenyum-sülfür karışımlarından elde edilmiş ezme tekniği uygulanmıştır. Cam boncuklar kahverengi ve tonları üzerine, beyaz, mavi renklerden oluşan iri göz motifiyle süslenmiştir. Bilekliğin kompozisyonu boncukların arasına takılan metal aksesuarlarla zenginleştirilmiştir.

Örnek No : 13
Fotoğraf No : 13
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Gözde Duman -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Bileklik
Formu : Daire biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 5.5 cm(max.)
Boy : 6 cm(max.)
Kalınlık : 1.8 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, altın klorür
Süsleme: Deri, tahta boncuklar
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Ezme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : -
Kullanılan Renkler
Yapım: Kırmızı
Süslemede: Beyaz, mavi
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Bileklik olarak hazırlanmıştır. Daire biçimli cam boncuğun deri üzerine bağlanmasıyla oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, opal, altın klorür karışımlarından elde edilmiş ezme tekniği uygulanmıştır. Cam boncuk deri bilekliğin ortasına gelecek şekilde yerleştirilmiştir. Daire biçimli kırmızı renk cam boncuk üzerine beyaz ve koyu mavi renkli iri göz motifli olarak süslenmiştir. Bilekliğin kompozisyonu sırım ve tahta boncuklarla zenginleştirilmiştir.

Örnek No **:** 14
Fotoğraf No **:** 14
İnceleme Tarihi **:** 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi **:** Fikriye Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli **:** Kendi üretimidir.
Cinsi **:** Bileklik
Formu **:** Papatya biçimlidir.
Tarihlendirme **:** 2009
Ölçüleri
En **:** 6.0 cm(max.)
Boy **:** 6.5 cm(max.)
Kalınlık **:** 0.7 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, krom oksit
Süsleme: Mum ip, plastik boncuk, klips
Kullanılan Araç- Gereçler **:** Toprak fırın, asabe, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri **:** Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri **:** -
Yardımcı Süsleme Teknikleri **:** Üçlü hasır örgü
Kullanılan Renkler
Yapım: Yeşil
Süslemede: Kahverengi
Seçilen Konu
Bitkisel bezeme **:** Papatya
Kompozisyon

Bileklik olarak hazırlanmıştır. Papatya biçimli cam boncukların üçlü hasır örgü üzerine dikilmesiyle oluşturulmuştur. Kırık cam, krom oksit karışımlarından elde edilmiş serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Yeşil renk papatya biçimli cam boncuklar bilekliğe belirli aralıklarla yerleştirilmiştir. Bilekliğin kompozisyonu cam boncuk üzerine tutturulan renkli plastik boncuklarla zenginleştirilmiştir.

Örnek No : 15
Fotoğraf No : 15
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Emel Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Kolye
Formu : Yuvarlak biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 16.5 cm(max.)
Boy : 21 cm(max.)
Kalınlık : 0. 3cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, altın klorür
Süsleme: Mumlu ip, klips
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : -
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Zincir örgü
Kullanılan Renkler
Yapım: Kırmızı
Süslemede : -
Seçilen Konu
Geometrik bezeme : -
Kompozisyon

Kolye olarak hazırlanıştır. Yuvarlak cam boncukların yan yana dizilmesiyle oluşturulmuştur. Kırık cam, altın klorür karışımından elde edilmiş serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır..

Örnek No : 16
Fotoğraf No : 16
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Emel Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Kolye
Formu : Papatya biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 15 cm(max.)
Boy : 22 cm(max.)
Kalınlık : 0.5 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, bakır oksit, kobalt
Süsleme: Mumlu İp, plastik boncuklar
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : -
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Tırabzan örgü, zincir örgü
Kullanılan Renkler
Yapım: Açık mavi
Süslemede: -
Seçilen Konu
Bitkisel Bezeme : Papatya
Kompozisyon

Kolye olarak hazırlanmıştır. Papatya biçimli cam boncukların örülerek tutturulmasıyla oluşturulmuştur. Kırık cam, bakır oksit karışımından elde edilmiş serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Aralardan sarkıtılan plastik boncuklarla kompozisyonun süslemesi zenginleştirilmiştir.

Örnek No : 17
Fotoğraf No : 17
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Özge Yıldırım -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Kolye
Formu : Papatya biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 18.5 cm(max.)
Boy : 21 cm(max.)
Kalınlık : 1.3 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, Bakır oksit
Süsleme: Mumlu ip, plastik boncuklar
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : -
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Üçlü hasır örgü
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi
Süslemede: -
Seçilen Konu
Bitkisel bezeme : Papatya
Kompozisyon

Kolye olarak hazırlanmıştır. Papatya biçimli cam boncukların üçlü hasır örgü üzerine dikilmesiyle oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, bakır oksit karışımından elde edilmiş serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Papatya biçimli cam boncuklar kolyenin uç kısmına doğru dizilmiştir. Kolyenin kompozisyonu cam boncuk üzerine tutturulan renkli plastik boncuklarla zenginleştirilmiştir.

Örnek No **:** 18
Fotoğraf No **:** 18
İnceleme Tarihi **:** 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi **:** Emel Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli **:** Kendi üretimidir.
Cinsi **:** Küpe
Formu **:** Papatya biçimlidir.
Tarihlendirme **:** 2009
Ölçüleri
En **:** 2.5 cm(max.)
Boy **:** 2.5 cm(max.)
Kalınlık **:** 0.2 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, bakır oksit
Süsleme: Metal parçalar, klips
Kullanılan Araç- Gereçler **:** Toprak fırın, asabe, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri **:** Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri **:** -
Yardımcı Süsleme Teknikleri :-
Kullanılan Renkler
Yapım: Açık mavi
Süslemede: -
Seçilen Konu
Bitkisel bezeme **:** Papatya
Kompozisyon

Küpe olarak hazırlanmıştır. Papatya biçimli cam boncuklardan oluşturulmuştur. Kırık cam-kobalt karışımından elde edilmiş serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Küpenin kompozisyonu metal parçalar ile zenginleştirilmiştir.

Örnek No : 19
Fotoğraf No : 19
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Yeliz Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Küpe
Formu : Daire biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 2.5 cm(max.)
Boy : 2.2 cm(max.)
Kalınlık : 1.2 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit
Süsleme: Metal parçalar
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Ezme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : -
Kullanılan Renkler
Yapım: Açık mavi
Süslemede: Mavi, Beyaz
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Küpe olarak hazırlanmıştır. Daire biçimli cam boncuklardan oluşturulmuştur. Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal karışımlarından elde edilmiş ezme tekniğinde yapılmıştır. Küpe, açık mavi renk üzerine beyaz ve mavi renklerden oluşan iri göz motifiyle süslenmiştir. Kompozisyon metal parçalarla zenginleştirilmiştir.

Örnek No : 20
Fotoğraf No : 20
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon ve Adresi : Mustafa Şahin -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Mumluk
Formu : Üçgen prizma biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 6 cm(max.)
Boy : 5 cm(max.)
Kalınlık : 6 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, kalay, kadmiyum-selenyum-sülfür, altın klorür
Süsleme:-
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz, sarı, mavi camların sıra ile merdan yardımıyla takılması(Göz koyma)
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi, gri, turuncu, açık mavi, kahverengi
Süslemede: Sarı, lacivert, beyaz
Yardımcı Süsleme Teknikleri : -
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Mumluk olarak hazırlanmıştır. Üçgen prizma biçimli olarak oluşturulmuştur. Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, kalay, kadmiyum-selenyum-sülfür, altın klorür karışımlarından elde edilmiş; serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Mumluk, açık mavi, gri, turuncu, kahverengi, mavi renkler üzerine beyaz, sarı, lacivert renklerden oluşan iri göz motifiyle süslenmiştir.

Örnek No **:** 21
Fotoğraf No **:** 21
İnceleme Tarihi **:** 15. 08.2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi **:** Mahmur Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli **:** Kendi üretimidir.
Cinsi **:** Nazarlık
Formu **:** Nal formunda biçimlendirilmiştir.
Tarihlendirme **:** 2009
Ölçüleri
En **:** 7 cm(max.)
Boy **:** 30 cm(max.)
Kalınlık **:** 1,5 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, kalay.
Süsleme: Yün ip, at kılı, plastik boncuk
Kullanılan Araç- Gereçler **:** Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik:
Yapım Teknikleri **:** Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri **:** Beyaz, sarı, mavi camların sıra ile merdan yardımıyla takılması(Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri **:** Çarpana dokuma, püskül.
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi
Süslemede: Mavi, beyaz, sarı
Seçilen Konu
Figürlü Bezeme **:** Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde çarpana dokumanın üzerine bağlanarak yapılan nazarlık nal biçimlidir. Kırık cam, kobalt, bakır oksit, kalay karışımından elde edilmiş, serbest cam şekillendirme tekniğinde yapılmıştır. Nal, çarpana dokuma üzerine açıklık kısmı aşağı gelecek şekilde tutturulmuştur. Nazarlık mavi renk üzerine beyaz, sarı, koyu mavi renklerden oluşan iri göz motifiyle süslenmiştir. Dokumanın uç kısmında püskül ve püsküllerin ucunda ise mavi plastik boncuklar kullanılmıştır.

Örnek No : 22
Fotoğraf No : 22
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon ve Adresi : Mehmet Duman -Nazarköy, M.Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : El formunda biçimlendirilmiştir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri:
En : 8.5 cm(max.)
Boy : 41 cm(max.)
Kalınlık : 1.5 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, kalay, kadmiyum-selenyum-sülfür
Süsleme: Jüt ipi
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği, ezme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz, sarı, mavi camların sıra ile merdan yardımıyla takılması(Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Makrome
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi, sarı, beyaz, turuncu, açık turuncu
Süslemede: Mavi, beyaz, sarı
Seçilen Konu
Figürlü bezeme: Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde makrome üzerine yapılan nazarlık el biçimlidir. Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, kalay, kadmiyum-selenyum-sülfür karışımlarından elde edilmiş, ezme ve serbest cam şekillendirme tekniğinde yapılmıştır. El formundaki cam boncuk parmak uçları aşağıya gelecek şekilde makromeden geçirilerek tutturulmuştur. Nazarlık turuncu renk üzerine beyaz ve koyu mavi renklerden; diğer cam boncuklar sarı, mavi ve turuncu renk üzerine beyaz ve koyu mavi renklerden oluşan iri göz motifiyle süslenmiştir. Makromenin püskül kısmından sarkıtılan boncuklarla nazarlığın kompozisyonu zenginleştirilmiştir.

Örnek No : 23
Fotoğraf No : 23
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Mahmur Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Küre biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 6.5 cm(max.)
Boy : 40 cm(max.)
Kalınlık : 6.5cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, kalay, kadmiyum-selenyum-sülfür, altın klorür
Süsleme: Yün ip, at kılı, plastik boncuk
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği, Ezme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz, kırmızı camların sıra ile merdan yardımıyla takılması(Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Çarpana dokuma, püskül.
Kullanılan Renkler
Yapım: Açık mavi, mavi, turuncu, kırmızı, lacivert
Süslemede: Beyaz, sarı, kırmızı, mavi
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık, çarpana dokumanın küre biçimli cam boncuk içerisinden geçirilmesiyle oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, kadmiyum-selenyum-sülfür, kalay, opal, altın klorür karışımlarından elde edilmiş, ezme ve serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Küre biçimli cam boncuk, lacivert renk üzerine beyaz, koyu kırmızı renklerden oluşan iri göz motifiyle, diğer boncuklar lacivert ve turuncu üzerine beyaz, mavi; açık mavi üzerine, beyaz sarı, koyu mavi renklerden oluşan küçük göz motifiyle süslenmiştir. Dokumanın uç kısmında püskül ve püsküllerin ucunda ise mavi plastik boncuklar kullanılmıştır.

Örnek No : 24
Fotoğraf No : 24
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Mustafa Özşahin -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Balık figürü formunda biçimlendirilmiştir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 8 cm(max.)
Boy : 42 cm(max.)
Kalınlık : 1.2cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, kalay, kadmiyum-selenyum-sülfür, altın klorür
Süsleme: Jüt ipi
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği, ezme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve, mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Makrome
Kullanılan Renkler :
Yapım: Turuncu, gri, beyaz, Krem
Süslemede: Mavi, beyaz
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık, makrome içerisinden balık figürü formundaki cam boncuğun geçirilmesiyle oluşturulmuştur. Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, kalay, kadmiyum-selenyum-sülfür, altın klorür karışımlarından elde edilmiş serbest cam şekillendirme ve ezme tekniği uygulanmıştır. Balık figürü ağız kısmı aşağı gelecek şekilde yerleştirilmiş; beyaz, turuncu, krem renk üzerine beyaz ve koyu mavi renklerden oluşan küçük göz motifiyle süslenmiştir. Nazarlığın kompozisyonu diğer cam boncuklarla zenginleştirilmiştir.

Örnek No : 25
Fotoğraf No : 25
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Erol Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Yıldız formunda biçimlendirilmiştir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 6 cm(max.)
Boy : 40 cm(max.)
Kalınlık : 1.2 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, altın klorür
Süsleme: Yün ip, at kılı, plastik boncuk
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği, ezme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camlar sırası ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Çarpana dokuma, püskül
Kullanılan Renkler
Yapım: Kırmızı, mavi
Süslemede: Beyaz, koyu mavi
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık, yıldız formundaki cam boncukların çarpana dokuma üzerine dikilerek tutturulmasıyla oluşturulmuştur. Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, kalay, altın klorür karışımlarından elde edilmiş serbest cam şekillendirme ve ezme tekniğinde yapılmıştır. Cam boncuklar çarpana dokuma üzerine yukarıdan aşağıya eşit aralıklarla tutturulmuştur. Yıldız formlu mavi renk cam boncuk üzerine bağlanan kırmızı renk cam boncuk; beyaz, koyu mavi renklerden oluşan göz motifiyle süslenmiştir. Dokumanın uç kısmında püskül ve püsküllerin ucunda ise mavi plastik boncuk kullanılmıştır.

Örnek No : 26
Fotoğraf No : 26
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Mustafa Şahin -Nazarköy, M.Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Papatya biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 6 cm(max.)
Boy : 45 cm(max.)
Kalınlık : 1.4 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam,kobalt, krom oksit, kalay, kadmiyum-selenyum-sülfür
Süsleme: Yün ip, plastik boncuk, at kılı, kurdela
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : -
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Çarpana dokuma, püskül
Kullanılan Renkler :
Yapım: Kahverengi
Süslemede: Açık mavi, yeşil
Seçilen Konu
Bitkisel bezeme : Papatya
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık, papatya biçimli cam boncukların çarpana dokuma üzerine dikilmesiyle oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, krom oksit, kalay, kadmiyum-selenyum-sülfür karışımlarından elde edilmiş serbest cam şekillendirme tekniğinde yapılmıştır. Cam boncuk kahverengi renk üzerine yeşil ve açık mavi renklerde küçük papatyalar yapılarak süslenmiştir. Dokumanın uç kısmında püskül ve püsküllerin ucunda ise mavi plastik boncuk kullanılmıştır. Kurdele ve sarı plastik boncuklarla nazarlığın kompozisyonu zenginleştirilmiştir.

Örnek No : 27
Fotoğraf No : 27
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Mehmet Duman-Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Küp ve daire biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 8 cm(max.)
Boy : 15 cm(max.)
Kalınlık : 1.6 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, kadmiyum –selenyum- sülfür
Süsleme: Jüt ipi, metal nal
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Ezme tekniği
Süsleme Teknikleri :Beyaz, sarı, mavi camların sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Makrome
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi
Süslemede: Sarı, beyaz
Seçilen Konu
Figürlü Bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık; nal formundaki metal parçanın makrome üzerine bağlanmasıyla oluşturulmuştur. Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, kadmiyum – selenyum- sülfür karışımından elde edilmiş ezme tekniği uygulanmıştır. Nal, çarpana üzerine açıklık kısmı aşağı gelecek şekilde yerleştirilmiştir. Daire biçimli cam boncuklar mavi renk üzerine beyaz, sarı renklerden oluşan iri göz motifiyle; makrome üzerindeki küp biçimli cam boncuklar ise mavi üzerine beyaz renklerden oluşan küçük göz motifiyle süslenmiştir.

Örnek No : 28
Fotoğraf No : 28
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Necla Şahin -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Daire biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 14 cm(max.)
Boy : 40 cm(max.)
Kalınlık : 1.5 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, kadmiyum-selenyum-sülfür, krom oksit
Süsleme: Yün ip,at kılı, plastik boncuk
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği, döküm tekniği
Süsleme Teknikleri : -
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Çarpana dokuma, püskül
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi
Süslemede: Beyaz, Açık mavi, kahverengi, kırmızı, turuncu
Seçilen Konu
Figürlü Bezeme : Göz
Bitkisel Bezeme : Papatya
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık, daire biçimli cam boncuğun çarpana dokuma üzerine bağlanmasıyla oluşturulmuştur. Kırık cam, bakır oksit, kobalt, opal, kadmiyum-selenyum-sülfür, krom oksit karışımından elde edilmiş döküm ve serbest cam şekillendirme tekniğinde yapılmıştır. Nazarlık, mavi renk üzerine beyaz, açık mavi, koyu mavi renklerden oluşan iri göz motifiyle ve iri göz motifi etrafına sıralanan beyaz, açık mavi, kahverengi, kırmızı, turuncu renklerdeki irili ufaklı papatya biçimli cam boncuklarla süslenmiştir. Dokumanın uç kısmında püskül ve püsküllerin ucunda ise mavi plastik boncuk kullanılmıştır.

Örnek No : 29
Fotoğraf No : 29
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Necati Özşahin -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Küre ve daire biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 14.5 cm(max.)
Boy : 40 cm(max.)
Kalınlık : 1.8 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, kalay
Süsleme: Yün ip, at kılı, plastik boncuk
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Döküm tekniği tekniği, serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz, sarı ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Çarpana dokuma, püskül
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi
Süslemede: Beyaz, koyu mavi, açık mavi, sarı
Seçilen Konu
Figürlü Bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık; çarpana dokumanın küre ve daire biçimli cam boncukların içerisinden geçirilerek bağlanmasıyla oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, bakır oksit, kalay karışımlarından elde edilmiş döküm ve serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Nazarlığın alt kısmındaki daire biçimli cam boncuk; mavi renk üzerine beyaz, açık mavi, koyu mavi renklerdeki iri göz motifiyle; üst kısımdaki küre biçimli cam boncuk ise mavi üzerine beyaz, sarı, koyu mavi renklerden oluşan küçük göz motifiyle süslenmiştir. Dokumanın uç kısmında püskül ve püsküllerin ucunda ise mavi plastik boncuk kullanılmıştır.

Örnek No : 30
Fotoğraf No : 30
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Nihat Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Küp biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 7.5 cm(max.)
Boy : 42 cm(max.)
Kalınlık : 7.5cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit
Süsleme: Yün ip, at kılı, plastik boncuk
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Ezme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Çarpana dokuma, püskül
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi
Süslemede: Mavi, beyaz
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık çarpana dokumanın küp biçimli cam boncuk içinden geçirilmesiyle oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt karışımından elde edilmiş ezme tekniği uygulanmıştır. Cam boncuğun karşılıklı kenarları mavi renk üzerine beyaz ve koyu mavi renklerden oluşan iri göz motifiyle süslenmiştir. Dokumanın uç kısmında püskül ve püsküllerin ucunda ise mavi plastik boncuk kullanılmıştır.

Örnek No : 31
Fotoğraf No : 31
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Engin Şahin -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Küre biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 7 cm(max.)
Boy : 40 cm(max.)
Kalınlık : 4 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, altın klorür
Süsleme: Yün ip, at kılı, plastik boncuk
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Çarpana dokuma, püskül
Kullanılan Renkler
Yapım: Turuncu
Süslemede: Beyaz, mavi
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık, çarpana dokumanın küre biçimli cam boncuğun içerisinden geçirilmesiyle oluşturulmuştur. Kırık cam, altın klorür, kobalt karışımından elde edilmiş serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Nazarlığın uç kısmına doğru yerleştirilen cam boncuk turuncu renk üzerine beyaz ve koyu mavi renklerden oluşan iri göz motifiyle süslenmiştir. Dokumanın uç kısmında püskül ve püsküllerin ucunda ise mavi plastik boncuk kullanılmıştır.

Örnek No : 32
Fotoğraf No : 32
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Necati Özşahin -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Kalp formunda biçimlendirilmeye çalışılmıştır..
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 12.5 cm(max.)
Boy : 50 cm(max.)
Kalınlık : 1.7 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, kadmiyum-selenyum- sülfür , altın klorür
Süsleme: Yün ip, at kılı, plastik boncuk
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Ezme tekniği, serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz, sarı ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Çarpana dokuma, püskül
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi, beyaz, gri, kırmızı
Süslemede: Sarı, beyaz , mavi
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık kalp(yürek) formunda biçimlendirilmeye çalışılmış cam boncuğun çarpana dokuma üzerine bağlanmasıyla oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, opal, kadmiyum-selenyum- sülfür, altın klorür karışımından elde edilmiş ezme ve serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Kalp, çarpana üzerine dar ucu aşağı gelecek şekilde yerleştirilmiştir. Cam boncuk gri ve kırmızı tonları üzerine beyaz, mavi renklerden oluşan iri göz motifiyle süslenmiştir. Dokumanın uç kısmında püskül ve püsküllerin ucunda ise mavi plastik boncuk kullanılmıştır.

Örnek No : 33
Fotoğraf No : 33
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Mahmut Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Çift kulplu sürahi formunda biçimlendirilmiştir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 8.5 cm(max.)
Boy : 42 cm(max.)
Kalınlık : 1.8 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, altın klorür
Süsleme: Jüt ipi
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Ezme tekniği, serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Makrome
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi, kırmızı
Süsleme: Beyaz, sarı, mavi
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık; makromenin dar ağızlı, geniş tabanlı, çift kulplu sürahi biçimindeki cam boncuk içerisinden geçirilip bağlanmasıyla oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, altın klorür karışımlarından elde edilmiş ezme ve serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Cam boncuk makrome üzerine kulpları yukarı gelecek şekilde yerleştirilmiştir. Mavi ve kırmızı renkler üzerine beyaz, koyu mavi renklerden oluşan iri ve küçük göz motifleriyle süslenmiştir.

Örnek No : 34
Fotoğraf No : 34
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Arda Duman -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Daire biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 6.5 cm(max.)
Boy : 40 cm(max.)
Kalınlık : 1.8 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, kalay, bakır oksit
Süsleme: Yün ip, at kılı, plastik boncuk
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Ezme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz, sarı ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Çarpana dokuma, püskül
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi
Süslemede: Beyaz, sarı
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık, çarpana dokumanın daire biçimli cam boncuk içerisinden geçirilmesiyle oluşturulmuştur. Kırık cam-kobalt karışımından elde edilmiş ezme tekniği uygulanmıştır. Cam boncuk çarpana dokumanın uç kısmına doğru yerleştirilmiştir. Nazarlık; mavi renk üzerine beyaz, sarı, mavi renklerden oluşan iri göz motifiyle süslenmiştir. Dokumanın uç kısmında püskül ve püsküllerin ucunda ise mavi plastik boncuk kullanılmıştır.

Örnek No : 35
Fotoğraf No : 35
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Ali Yiğit -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Şişe biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 10 cm(max.)
Boy : 24 cm(max.)
Kalınlık : 1.2 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, opal, bakır oksit, kobalt
Süsleme: Jüt ipi
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Ezme tekniği, serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri :-
Kullanılan Renkler
Yapım: Yeşil
Süslemede: Beyaz, mavi, sarı
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık, şişe formunda oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, krom oksit karışımından elde edilmiş ezme ve serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Balık figürlü cam boncuk şişe üzerine ağız kısmı aşağıya gelecek şekilde sarkıtılmış ucuna mavi renkli küçük göz motifli cam boncuk bağlanmıştır. Balık, yeşil renk üzerine beyaz, mavi renklerden oluşan küçük göz motifiyle; şişe ise orta kısmına yerleştirilen mavi, sarı, beyaz, lacivert stilize kalp figürü ile süslenmiştir.

Örnek No : 36
Fotoğraf No : 36
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Hasan Yıldırım -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Daire biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 14.5 cm(max.)
Boy : 40 cm(max.)
Kalınlık : 1.8 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, krom oksit, altın klorür
Süsleme: Yün ip, at kılı, plastik boncuk
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Döküm tekniği,ezme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Çarpana dokuma, püskül
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi, beyaz, kırmızı, turuncu, yeşil
Süslemede: Açık mavi, beyaz, mavi
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık, çarpana dokumanın daire biçimli cam boncuk içerisinden geçirilip bağlanmasıyla oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, krom oksit, altın klorür karışımlarından elde edilmiş döküm ve ezme tekniği uygulanmıştır. Daire biçimli cam boncuk mavi renk üzerine beyaz, açık mavi, koyu mavi renklerden oluşan iri göz motifiyle; kırmızı, beyaz, yeşil, turuncu renkli cam boncuklar ise beyaz ve mavi renklerden oluşan küçük göz motifiyle süslenmiştir. Dokumanın uç kısmında püskül ve püsküllerin ucunda ise mavi plastik boncuk kullanılmıştır.

Örnek No : 37
Fotoğraf No : 37
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Erhan Özşahin -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Küre biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 2.8 cm(max.)
Boy : 25 cm(max.)
Kalınlık : 2.7 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, kalay
Süsleme: Jüt ipi
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Makrome
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi
Süslemede: Beyaz, açık mavi, sarı
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık, makromenin küre biçimli cam boncuklar içerisinden geçirilmesiyle oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, bakır oksit, opal, kalay karışımlarından elde edilmiş serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Nazarlığın üst kısmındaki cam boncuk mavi renk üzerine beyaz, lacivert sarı; alt kısımdaki cam boncuk ise mavi renk üzerine beyaz, açık mavi renklerden oluşan küçük göz motifiyle süslenmiştir. Makromenin uç kısmından sarkıtılan boncuklarla anahtarlığın kompozisyonu zenginleştirilmiştir.

Örnek No : 38
Fotoğraf No : 38
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Necati Özşahin -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Çokgen biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 7.5 cm(max.)
Boy : 35 cm(max.)
Kalınlık : 7.4 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, kalay
Süsleme: Yün ip, at kılı, plastik boncuk
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Ezme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz, sarı ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Çarpana dokuma, püskül
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi
Süslemede: Beyaz, mavi, sarı
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz

Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık, çarpana dokumanın çokgen formunda biçimlendirilen cam boncuk içerisinden geçirilip bağlanmasıyla oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, kalay karışımından elde edilmiş ezme tekniğinde yapılmıştır. Cam boncuk çarpana dokumanın uç kısmına doğru yerleştirilmiştir. Boncuk; mavi renk üzerine beyaz, sarı, koyu mavi renklerden oluşan iri göz motifiyle süslenmiştir. Dokumanın uç kısmında püskül ve püsküllerin ucunda ise mavi plastik boncuk kullanılmıştır.

Örnek No : 39
Fotoğraf No : 39
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Mahmut Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Daire biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 13.5 cm(max.)
Boy : 41 cm(max.)
Kalınlık : 1.8 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit
Süsleme: Yün ip, at kılı, plastik boncuk
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Döküm tekniği, Ezme tekniği, serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz, açık mavi ve lacivert camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Çarpana dokuma, püskül
Kullanılan Renkler
Yapım: lacivert
Süslemede: Beyaz, Açık mavi, lacivert
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Bitkisel bezeme : Papatya
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık, çarpana dokumanın daire biçimli cam boncuk içerisinden geçirilip bağlanmasıyla oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit karışımından elde edilmiş döküm, ezme ve serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Daire biçimli nazarlık, lacivert renk üzerine beyaz, açık mavi, lacivert renklerden oluşan iri göz motifiyle, iri göz motifinin etrafı papatya biçimli beyaz renk cam boncuklarla ve beyaz, lacivert renkler üzerine yerleştirilen küçük göz motifiyle süslenmiştir. Dokumanın uç kısmında püskül ve püsküllerin ucunda ise mavi plastik boncuk kullanılmıştır.

Örnek No : 40
Fotoğraf No : 40
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Tayfun Şahin -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Daire biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 13.5 cm(max.)
Boy : 40 cm(max.)
Kalınlık : 1.8 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, altın klorür
Süsleme: Yün ip, at kılı, plastik boncuk
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Döküm tekniği tekniği, ezme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Çarpana dokuma, püskül
Kullanılan Renkler
Yapım: Lacivert
Süslemede: Kırmızı, beyaz, sarı, mavi, açık mavi
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık, çarpana dokumanın daire biçimli cam boncuk içersinden geçirilip bağlanmasıyla oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, altın klorür karışımından elde edilmiş döküm ve ezme tekniği uygulanmıştır. Daire biçimli nazarlık, lacivert renk üzerine, beyaz, açık mavi, lacivert renklerden oluşan iri göz motifiyle süslenmiştir. Mavi, açık mavi, gri, kahverengi renkli boncuklarla nazarlığın kompozisyonu zenginleştirilmiştir. Dokumanın uç kısmında püskül ve püsküllerin ucunda ise mavi plastik boncuk kullanılmıştır.

Örnek No : 41
Fotoğraf No : 41
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Enis Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Kalp formunda biçimlendirilmeye çalışılmıştır.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 6.5 cm(max.)
Boy : 40 cm(max.)
Kalınlık : 1.3 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, kalay
Süsleme: Yün ip, at kılı, plastik boncuk
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Ezme tekniği, serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz, sarı ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Çarpana dokuma, püskül
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi, koyu mavi
Süslemede: Beyaz, sarı, koyu mavi
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık, çarpana dokumanın kalp formunda biçimlendirilmeye çalışılan cam boncuk içerisinden geçirilip bağlanmasıyla oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, bakır oksit, kalay karışımlarından elde edilmiş ezme ve serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Kalp formundaki cam boncuk çarpana dokumanın üst kısmına yerleştirilmiş, sağ, sol ve orta kısımlarından sarkıtılan çarpana dokumanın uçlarına daire ve silindir biçimli cam boncuklar takılmıştır. Nazarlık mavi renk üzerine beyaz, sarı, koyu mavi renklerden oluşan küçük ve iri göz motifleriyle süslenmiştir. Dokumanın uç kısmında püskül ve püsküllerin ucunda ise mavi plastik boncuk kullanılmıştır.

Örnek No : 42
Fotoğraf No : 42
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Musa Yıldırım -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Daire biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 13.5 cm(max.)
Boy : 38 cm(max.)
Kalınlık : 1.8 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit
Süsleme: Yün ip, at kılı, plastik boncuk
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Döküm tekniği tekniği, Ezme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve lacivert camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Çarpana dokuma, püskül
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi
Süslemede: Beyaz, açık mavi, lacivert
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık; çarpana dokumanın daire biçimli cam boncuk etrafına sarılıp, alt kısmından püsküllerin sarkıtılmasıyla oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit karışımından elde edilmiş döküm ve ezme tekniği uygulanmıştır. Daire biçimli nazarlık; mavi renk üzerine beyaz, açık mavi, lacivert renklerden oluşan iri göz motifiyle ve lacivert renk üzerine beyaz mavi renklerden oluşan küçük göz motifiyle süslenmiştir. Nazarlığın kompozisyonu boncuk altlarına yerleştirilen kurdele ile zenginleştirilmiştir. Dokumanın uç kısmında püskül ve püsküllerin ucunda ise mavi plastik boncuk kullanılmıştır.

Örnek No : 43
Fotoğraf No : 43
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Erol Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Balık figürü formunda biçimlendirilmiştir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 21.5 cm(max.)
Boy : 45 cm(max.)
Kalınlık : 1.7 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, opal, bakır oksit, kadmiyum-selenyum-sülfür, krom oksit, altın klorür
Süsleme: Yün ip, at kılı, plastik boncuk, tahta boncuk, metal
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Ezme tekniği, serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Çarpana dokuma, püskül
Kullanılan Renkler
Yapım:Açık mavi, mavi, beyaz, yeşil, kırmızı
Süslemede: Beyaz, mavi, sarı
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık balık figürü biçimli cam boncuğun çarpana üzerine bağlanmasıyla oluşturulmuştur. Kırık cam, opal, bakır oksit, kadmiyum-selenyum-sülfür, krom oksit, altın klorür karışımlarından elde edilmiş ezme ve serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Balık figürü; çarpana dokumanın alt tarafına, ağız kısmı aşağı gelecek şekilde yerleştirilmiştir. Üst kısmına ise küçük cam boncuklar ve zil takılmıştır. Nazarlık, üzerine mavi, yeşil, lacivert ve kırmızı renklerde cam boncuklar karşılıklı olarak dikilmiştir. Balık formundaki cam boncuğun yüzeyi; gri ve mavi renk üzerine beyaz, mavi renklerden oluşan küçük göz motifiyle süslenmiştir. Dokumanın uç kısmında püskül ve püsküllerin ucunda ise mavi plastik boncuk kullanılmıştır.

Örnek No : 44
Fotoğraf No : 44
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Hasan Yıldırım -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Çift kulplu sürahi formunda biçimlendirilmiştir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 6.5 cm(max.)
Boy : 12.5 cm(max.)
Kalınlık : 4.8 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, kalay, altın klorür
Süsleme: Metal halkalar
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : -
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi, beyaz, kırmızı, gri, kahverengi
Süslemede: beyaz, mavi
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık; dar ağızlı, ters koni gövdeli, sivri dipli, çift kulplu sürahi biçiminde oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, opal, kalay, altın klorür karışımlarından elde edilmiş serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Çift kulplu sürahinin dip kısmından, kalp formunda biçimlendirilmeye çalışılmış cam boncuk sarkıtılmıştır. Nazarlık; kırmızı ve gri renk üzerine beyaz, koyu mavi renklerden; stilize kalp formundaki cam boncuk ise turuncu tonları üzerine beyaz, mavi renklerden oluşan küçük göz motifiyle süslenmiştir. Nazarlığın kompozisyonu metal parçalarla zenginleştirilmiştir.

Örnek No : 45
Fotoğraf No : 45
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Mustafa Şahin -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Çift kulplu sürahi formunda biçimlendirilmiştir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 3.8 cm(max.)
Boy : 12 cm(max.)
Kalınlık : 2.8 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, opal, bakır oksit, altın klorür
Süsleme: Jüt ipi
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Ezme yöntemi, serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Makrome
Kullanılan Renkler
Yapım: Açık mavi, beyaz
Süslemede:Açık mavi, beyaz, kırmızı, mavi
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık; geniş ağızlı, yuvarlak gövdeli, çift kulplu sürahi formunda biçimlendirilen cam boncuğun makrome içerisinden geçirilmesiyle oluşturulmuştur. Kırık cam, opal, bakır oksit, altın klorür karışımlarından elde edilmiş ezme ve serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Çift kulplu sürahi; beyaz renk üzerine açık mavi, koyu kırmızı renklerle; daire biçimli cam boncuklar ise lacivert üzerine beyaz, mavi renklerden oluşan küçük göz motifiyle süslenmiştir.

Örnek No : 46
Fotoğraf No : 46
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Mehmet Duman -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Daire biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 13.5 cm(max.)
Boy : 40 cm(max.)
Kalınlık : 1.8cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, altın klorür
Süsleme: Yün ip, at kılı, plastik boncuk, kurdele
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Döküm tekniği, serbest cam şekillendirme tekniği, ezme tekniği,
Süsleme Teknikleri : -
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Çarpana dokuma, püskül
Kullanılan Renkler
Yapım: lacivert
Süslemede: Kırmızı, açık mavi, lacivert
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık, çarpana dokumanın daire biçimli cam boncuk içerisinden geçirilip bağlanmasıyla oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, altın klorür karışımlarından elde edilmiş döküm, serbest cam şekillendirme ve ezme tekniği uygulanmıştır. Nazarlık; lacivert renk üzerine beyaz, açık mavi, lacivert renklerden oluşan iri göz motifiyle ve iri göz motifi etrafına yerleştirilen kımızı renk papatya biçimli cam boncuklarla süslenmiştir. Dokumanın uç kısmında püskül ve püsküllerin ucunda ise mavi plastik boncuk kullanılmıştır.

Örnek No : 47
Fotoğraf No : 47
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Necla Şahin -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Çember biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 12.5 cm(max.)
Boy : 22 cm(max.)
Kalınlık : 1.7 c m(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, krom oksit
Süsleme: Jüt ipi
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Ezme tekniği, serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : Makrome
Kullanılan Renkler
Yapım: Açık mavi, mavi, beyaz,
Süslemede: Beyaz, mavi
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık, makromenin daire ve küre biçimli cam boncuklar içerisinden geçirilmesiyle oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, opal, krom oksit karışımlarından elde edilmiş ezme ve serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Makromeden çengel biçimli asma yeri oluşturulmuştur. Nazarlığın orta kısmından silindir biçimli ve dilimli cam boncuklar sarkıtılmıştır. Cam boncuklar; mavi renk üzerine beyaz, koyu mavi renklerden oluşan küçük göz motifiyle süslenmiştir. Makromenin uç kısımlarından dilimli cam boncuklar sarkıtılarak nazarlığın kompozisyonu zenginleştirilmiştir.

Örnek No : 48
Fotoğraf No : 48
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Mahmut Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Yüzük
Formu : Çember biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 2cm(max.)
Boy : 2 cm(max.)
Kalınlık : 0,2 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, kalay
Süsleme: -
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz, sarı ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : -
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi
Süslemede: beyaz, sarı, mavi
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Yüzük olarak hazırlanmıştır. Camın çember formunda biçimlendirilmesiyle oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, kalay karışımından elde edilmiş serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Yüzük; mavi renk cam üzerine beyaz, sarı ve mavi renklerden oluşan küçük göz motifiyle süslenmiştir.

Örnek No : 49
Fotoğraf No : 49
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Mustafa Şahin -Nazarköy, M.Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Nazarlık
Formu : Daire biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 8.5 cm(max.)
Boy : 20 cm(max.)
Kalınlık : 1.2 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit, krom oksit
Süsleme: Metal parçalar
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Döküm tekniği, Ezme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : -
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi, yeşil
Süslemede: Beyaz, açık mavi, mavi
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Dikey asılacak şekilde yapılan nazarlık, metal nal üzerine daire biçimli cam boncukların bağlanmasıyla oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, bakır oksit, opal, krom oksit karışımlarından elde edilmiş döküm ve ezme tekniği uygulanmıştır. Nal, açıklık kısmı yukarı gelecek şekilde yerleştirilmiştir. Nazarlık üzerine yerleştirilen yeşil renk cam boncuk, beyaz ve mavi renklerden oluşan küçük göz motifiyle; metal nalın alt kısmından sarkıtılan mavi renk cam boncuk; beyaz, lacivert ve mavi renk iri göz motifiyle süslenmiştir.

Örnek No : 50
Fotoğraf No : 50
İnceleme Tarihi : 15.08. 2009
İlgili Koleksiyon Ve Adresi : Mahmut Sür -Nazarköy, Kemalpaşa/İzmir
Koleksiyona Geliş Şekli : Kendi üretimidir.
Cinsi : Tespih
Formu : Küre biçimlidir.
Tarihlendirme : 2009
Ölçüleri
En : 7.5 cm(max.)
Boy : 14 cm(max.)
Kalınlık : 1.1 cm(max.)
Malzeme
Yapım : Kırık cam, kobalt, opal, bakır oksit
Süsleme: -
Kullanılan Araç- Gereçler : Toprak fırın, asabe, merdan, medleke
Teknik
Yapım Teknikleri : Serbest cam şekillendirme tekniği
Süsleme Teknikleri : Beyaz ve mavi camın sıra ile merdan yardımıyla takılması (Göz koyma)
Yardımcı Süsleme Teknikleri : -
Kullanılan Renkler
Yapım: Mavi
Süslemede: Beyaz, mavi
Seçilen Konu
Figürlü bezeme : Göz
Kompozisyon

Küre biçimli cam boncukların yan yana dizilmesiyle tespih oluşturulmuştur. Kırık cam, kobalt, bakır oksit karışımlarından elde edilmiş serbest cam şekillendirme tekniği uygulanmıştır. Cam boncuklar mavi renk üzerine beyaz, mavi renklerden oluşan küçük göz motifiyle süslenmiştir.

3. TÜRKİYE'DE CAM BONCUK SANATI HAKKINDA GENEL BİLGİ

3.1. Cam Boncuğun Tanımı Ve Tarihi Gelişimi

3.1.1 Cam Boncuğun Tanımı

Cam kelimesinin, tozu geçmişte cam yapımında kullanılan Latince adı "glastum" olan orman çiçeğinin adından türediği tahminleri yaygındır. Diğer bir yaklaşım ise "cam" teriminin İngilizcede (galcade) "glas sun" kelimesinden, bu kelimenin söz konusu lisandaki anlamı olan kehribardan geldiğidir(TTSBO,1958:7). Cam fiziki bakımdan belli bir erime noktasına sahip olmayan, sert, aşırı soğumuş bir maddedir. Camın belirli bir ısıda eritilip geometrik biçimde şekillendirilmesiyle oluşturulan ortası delik nesneye cam boncuk denilmektedir. Boncuk kelimesi 9. yüzyılda Mahmut Kaşgari tarafından doğu Türk ağzına göre, "moncuk" şeklinde saptanarak "atın boynuna takılan değerli taş", "aslan tırnağı", "moska", "tılsım" gibi nesneler diye açıklamıştır. Bu kelime türlü Türk lehçelerinde boncuk, moncuk, moyinşak, monşak şekillerinde söylenmektedir. Şüphesiz ki bu kelime "boyun" kelimesi ile ilgilidir. Yani boyuna takılan, asılan nesne demektir. İnanca göre Türkler arasında az rastlanan mavi gözlü kişilerin nazarı değmektedir. Koruyucu boncuğun mavi olmasının nedeni de mavi maviyi yansıtır düşüncesinden kaynaklanmaktadır. Bu özellik ile mavi gözlü kişinin nazarı mavi boncuk sayesinde nazar değmesi olası olan kişiden uzaklaştırılacaktır. Cam boncuk günlük hayatta hemen her yerde karşımıza çıkmaktadır(Ayhan,1981:57).

3.1.2. Cam Boncuğun Tarihi Gelişimi

Camcılığın kaynağının bugün Batı Asya olduğu bilinen bir gerçektir. Sümer şehirlerinde bulunmuş cam parçalarının önemi büyüktür. Bu cam parçaları M.Ö(2340-2284) Irak'ta bulunmuştur. Mısır'da erken dönemlere ait camlar azdır. Orta krallık dönemindeki Scarabeus ile boncuklar, bu dönemdeki üretimin nadirliğini anlatmaya yeterlidir. 15. yüzyılda kuzey Mezopotamya camcıları, cam yapımında önemli bir adım atmıştır. Bu adım mozaik cam ve damarlı cam yapımıdır. M.Ö 1200 civarında tunç çağının bitimiyle camcılık gerilemeye başlamıştır. M.Ö 6. yüzyıldan

sonra doğu Akdeniz'deki iç-kalıp cam yapımı, Yunan sanatının dört seramik biçiminin çeşitleriyle devam etmiştir. Bu dönemde üretim merkezi Rodos'tur(Özgümüş, 2000:21).

M.Ö 1. yüzyılda Roma önem kazanmıştır. Roma imparatorluğunun büyük şehirlerinde mozaik ve kesme camın pahalı örneklerinin yapımı devam ederken, M.Ö 1. yüzyılın ortalarında cam üretiminde göze çarpan bir hamle kaydedilmiştir. Bunu sağlayan üflemenin keşfidir. Üfleme üretimi hızlandırmış ve Roma İmparatorluğu topraklarında cam atölyelerinin artmasına yol açmıştır. Suriyeli camcıların bu tekniği İtalya'ya getirmelerinden sonra büyük gelişme görülmüş ve endüstri Asya, Avrupa ve Afrika ülkelerine yayılmıştır. Roma imparatorluğunun yıkılışı ile birlikte camcılık gerilemeye başlamıştır. Bu defa doğuda Bizans sınırları içinde devam etmiştir("Sanal",2008).

Sasani döneminde geometrik motifli kesme cam yapımı geliştirilmiştir. Fatimiler camcılık alanında yaptıkları bardaklarıyla ön plana çıkmışlardır. Bunlar cam üzerine kabartmalı kesmeli figürler kullanmışlardır. Orta çağda camcılığın en parlak sayfası, Memlukluların mineli ve yaldızlı camlarına aittir. Daha sonra Venedikliler, sonrada Osmanlılar ile yeni bir dönem başlamıştır. Osmanlı imparatorluğu Bohemya ve Fransa için birçok modelin doğmasında ilham kaynağı olmuştur. Hatta Avrupa'da Türk tarzı olarak adlandırılan şekiller ortaya çıkmıştır. 19. yüzyılın 2. yarısında sanayi alanında birçok gelişme kaydedilmiştir. Nazar boncuğu; eski bir Anadolu inancının camdaki yansımalarını insanlık tarihi boyunca, her kültürde ve dinsel inançta, göz figürüyle kötülükleri savan güçlü bir tılsım olarak kabul edilmiştir("Sanal",2008).

Bu figüre, Musevi, Hıristiyan ve İslam kültürlerinin yanı sıra, Budist ve Hindu toplumlarda da rastlanmaktadır. Bu ortak gelenek Anadolu'nun 3000 yıl öncesine dayanan cam sanatında yeni bir kimlik kazandırmıştır. Anadolulu bir cam ustası, göz figürünün gücünü ateşin gücüyle birleştirerek yepyeni bir tılsım yaratmıştır. Bu tılsımın ismi nazar boncuğudur. O zamandan bu yana insanlar, kötülüklerden korumak istedikleri her şeye nazar boncuğu takmışlardır. Yeni doğmuş bebeklerden, bindikleri ata, hatta evlerinin kapılarına bile nazar boncuğu takmışlardır. Nazar boncuğu geleneği Anadolu'da hâlâ yaşamaktadır. Sayıları giderek azalan cam boncuk

ustalarının hünerli elleriyle biçimlendirdiği ışıltılı nazar boncukları, Anadolu'dan dünyanın dört tarafına yayılmaktadır(“Sanal”,2008).

3000 yıllık Antik Akdeniz Cam Sanatı tüm incelikleriyle Anadolu’da ki boncuk fırınlarında yaşamaktadır. Bu sanat, binlerce yıllık süreç içinde, çok az değişime uğramıştır. Bugün, bu geleneği yaşatan az sayıdaki boncuk ustasının kökeni, 19. yüzyılın sonlarında Osmanlı İmparatorluğunun dağılmaya başlamasıyla, İzmir ve çevresine yerleşen Arap asıllı cam ustalarına dayanmaktadır. Anadolu'da unutulmaya yüz tutmuş olan cam boncuk sanatı, bu tarihten sonra göz sembolüyle birleşerek yeniden hayat bulur. Önceleri Araphan ve Kemeraltı’nda ocak kurup halhal ve nazar boncuğu yapan ustalar, fırınların çıkardığı dumanın, çevre sakinlerini rahatsız etmesi ve yangın tehlikesi yaratması üzerine bu bölgeden sürülmüştürler. 1930'larda, büyük miktarlarda tükettikleri çam odunun bol olduğu Görece’ye, 1950’lerde ise Kuru dere köyüne yerleşmişlerdir(“Sanal”,2008).

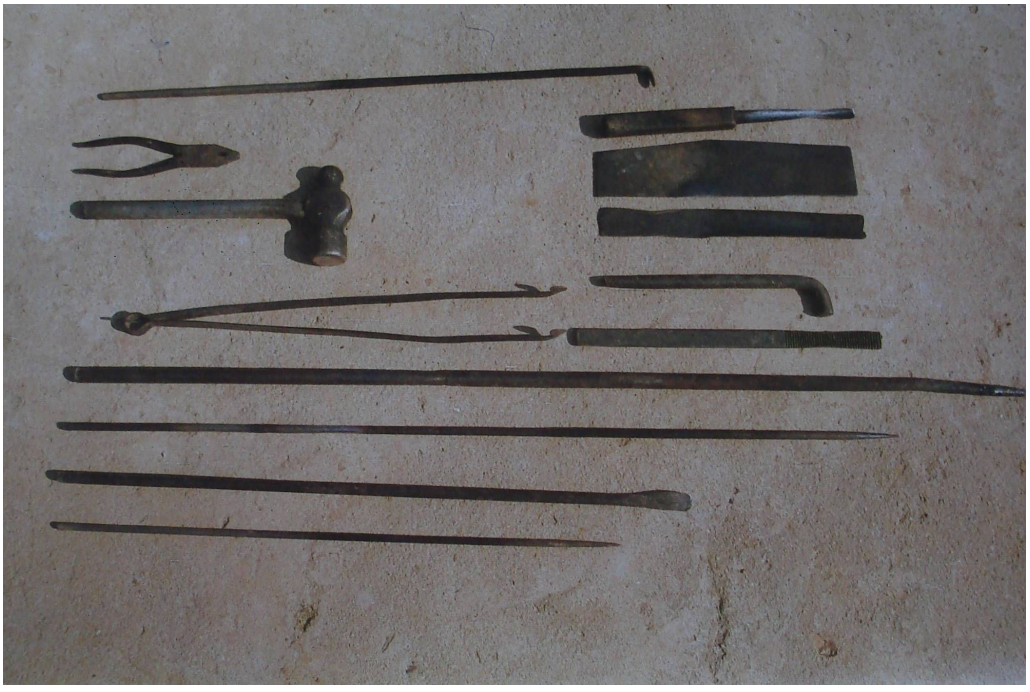
3. 2. Geleneksel Cam Boncuk Yapımında Kullanılan Araç ve Gereçler

Geleneksel cam boncuk sanatının en ilginç özelliği, biçimlendirmede kullanılan araçlarda görülür. Çok sıcak ve akıcı durumdaki camı doğruca çıplak elle tutup biçimlendirmek mümkün değildir. O yüzden, uzaktan tutma diyebileceğimiz türde araçlar kullanılır. Cam ustaları Arap asıllı olduklarından dolayı kullanılan aletlerin isimleri de çoğunlukla Arapça’dır. Kullanılan cam alma çubukların ucu cıva çeliğidir. Kısalan bu çelik parçalara gerektiğinde kaynak ile demir eklenerek boyları aynı uzunlukta tutulur. Çubukların çelik olmasının nedeni ise akışkan camı çabuk salmasından dolayıdır. Kullanılan araçların isimleri; ana parçayı oluşturan camın sarıldığı 10 mm çapında çubuğun adı **asabedir.** Asabenin çanaklarında camı alabilmesi için cam hamurunu kaldıran ucu kancalı çelik çubuğa **kazaki** adı verilir. Renkli cam almada ve cam boncuk üzerine göz takmada(Göz koyma)kullanılan 6 mm çapındaki çelik çubuğa verilen isim **merdandır.** Renk veren maddenin kristal cam tarafından iyice karışması için cam hamurunu karmaya yarayan çubuğa **gecek** adı verilir. Gerektiğinde boyaların ezilmesi için kullanılan demir kaba **dibek** adı verilir. Erimiş cama biçim verilen yassı demirin adı ise **medlekedir**. Cam boncuk

ustasının çalışırken sadece hamuru görmesini sağlayan ve gözü ateşten, parlaklıktan muhafaza eden demir pençeye **Le'e** ismi verilir. Cam boncuk ustasının çalıştığı pencerenin her iki yanında asabeyi dayayarak cam aldığı demir desteklere **sıdır** ismi verilmektedir. İki sıdır arasında 3-4 cm yüksekliğinde ateşe dayanıklı, gerektiğinde değiştirilebilen taş parçasına **keler taşı**, boncukların fırınla birlikte soğumaya bırakıldığı yere **tav yeri(**kavara**)** adı verilir. Sıcak boncuklar 800-1200 C derece ısıdan aniden dışarıda soğumaya bırakılırsa çatlayıp parçalanırlar. Bunu önlemek için toprakla sıvanmış tav yerine bırakılırlar ve sabaha kadar fırınla birlikte yavaş yavaş pişerek soğurlar. Cam boncukların durduğu tav yerinin içine verilen isime **tav arası** denilir. Boncukların biçimlendirilmesi için ayrıca fırın üzerine tren raylarından çıkan parçalar konulmuştur. Gerektiğinde kullanılmak üzere her cam boncuk ustasının yanında bulunan su dolu kaba **su daharı** adı verilmektedir(M. Sür ile kişisel iletişim,24 Nisan 2009). Geleneksel cam boncuk sanatında kullanılan araçlar basit görünmesine rağmen, bu yalın araçlar ile cam boncuk üretiminin gerektirdiği bütün işlemleri yapabilmektedir. Unutulmamalıdır ki bu araçlarla çok yüksek ısıya ulaşan ve akıcı durumda bulunan camı biçimlendirilmektedir(Fotoğraf No:1).

Fotoğraf No:1 Geleneksel Cam Boncuk Yapımında Kullanılan Araç Gereçler(Ö.,Küçükerman'dan)

Fotoğraf No:2 Geleneksel Cam Boncuk Yapımında Kullanılan Araç Gereçler(Ö.,Küçükerman'dan)

3.3. Geleneksel Cam Boncuk Yapımı İçin Gerekli Olan Malzemeler

Cam imalinde kullanılan ham maddeler başlıca, kum, sodyum-karbonat ve kireç taşıdır(Fotoğraf No:3). Ancak bunlara ilaveten özel bir takım maksatlarla, daha ufak miktarlarda boraks, sodyum sülfat, litarj ilave edilmektedir. Günümüzde bir çağdaş cam endüstrisi için uygun olan saf malzeme ve tam doğruluktaki karışımlar, cam boncuk ustası için çok büyük anlam taşımayabilmektedir. Çünkü böyle saf malzeme geleneksel camcılık içinde uygun olmakla birlikte, kolayca sağlamak açısından onlar için pek pratik bir yol değildir. Buna karşılık, cam boncuk ustaları genellikle bu tür malzemeyi bulmanın en ekonomik yolunu denemektedir. Boncuk ustası için öncelikle, ana kaynak daha büyük cam fabrikalarının çeşitli nedenlerle yeniden eritip değerlendiremediği cam kırıklarıdır(TTSBO,1958:17).

Fotoğraf no:3 Camın Elde Edilişi

Boncuk ustaları cam kırıklarını hurdacılardan, İzmir, İstanbul gibi yerlerdeki cam fabrikalarından sağlamaktadırlar. Fakat cam kırıklarının ve artıklarının sürekli olarak peş peşe eritilip kullanılması sonunda bir tür kirlenme diyebileceğimiz saflığın kaybolması sınırı vardır. Özellikle saf renklerde bu kirlenme daha da önem taşır. Ayrıca değişik özelliklerdeki camların birbirine karıştırılmasında, fiziksel ve kimyasal yönden belirli uyumların ve dengelerin sağlanması çok önemlidir. Onun için geleneksel yolları kullanan boncuk ustaları yeni ve değişik bir malzeme kompozisyonuyla çalışırken, camın iç dengesindeki bu yöndeki bozukluğun sakıncasını çok iyi bilirler. Çünkü bu iç denge düzgün değilse, yapılan cam hemen kendiliğinden çatlar ya da ne zaman çatlayıp kırılacağı bilinmez. Ayrıca cam boncuk ustaları kristal cam hurdaları dışında mavi renk elde etmek için bakır oksit, beyaz renk için opal, sarı renk için; kurşun, kalay, çinko ve bazı işlemlere, mavi rengi koyulaştırmak için rastık, yeşil renk elde etmek için bakır oksit, kalay karışımına ihtiyaç duyarlar(Fotoğraf No:4-5-6-7)(Küçükerman,1987:35).

Fotoğraf no:4 Beyaz opal

Fotoğraf no:5 Kırık camlar

Fotoğraf no:6 Sarı rengin elde edilmesinde kullanılan malzeme

Fotoğraf no:7 Kırık camlar

3.4. Geleneksel Toprak Fırınlar

3.4.1. Toprak Fırınların Yapımı

Genellikle yuvarlak ya da oval şekildeki boncuk ocakları (furun-fırın), bu işi bilen ustalar tarafından yapılır. Ocağın duvarları, düzeltilmiş zemin üzerine 12 sıra ateş tuğlası ve kil kullanılarak nal biçiminde örülür. Bu bölümün üzerinde yine ateş tuğlalarıyla pencere sayısına göre odalar bölünür. Daha sonra killi toprak ile sıvanmaktadır. Fırının altından yukarı doğru bir daralma görülmektedir. Tepesi içeriden düz, üstü hafif kubbemsidir. Tavanın içeriden düz olması, ısının her yana yayılmasını sağlamakta toprak ile sıvanmış kubbemsi dış üst de fırına dışarıdan basınç yapmaktadır. Fırının içine konan camı eritebilmesi için en az 800 °C lik ısıya ihtiyaç vardır. Fırınlarda ısı derecesi 800-1200 °C arasında değişmektedir. Fırının içi aynen macun tablasını andırmaktadır. Üçgenlerden meydana gelmiş olan bu bölmelerin her birine **rakup** adı verilmektedir. Her rengin bir rakubu bulunmaktadır. Bu rakupların yüksekliği 10 cm'dir. Bu rakup denen cam çanaklarını ayıran bölmelere de **sert** adı verilmektedir. Her cam ustasının serti ayrıdır ve her sertte 10

kg cam bulunmaktadır. Sadece çam odunu kullanılan ocağın ateş yakılan bölümüne kapı denilmektedir. Ocağın üstündeki, yarım kubbe biçimli kısmına tepe kapağı, boncuk işlendikten sonra soğumaya bırakıldığı bölüme kavara adı verilmektedir (Fotoğraf No: 9). Ocak içerisinde erimiş camın alınması için açılan deliğe pencere denir. Bu toprak fırınlar sürekli olarak yakıldığı için ancak bir yıl gibi bir süre dayanmaktadır(M. Sür ile kişisel iletişim, 24 Nisan 2009).

Fırınların yakılmasında çam odunu kullanılmaktadır. Nedeni ise çam odunun kısa sürede 800-1200°C'lik ısıya ulaşabilmesidir. Ayrıca cam boncuklara parlaklık vermesi ve yandığı zaman çok az kül bırakması çam odunun tercih sebepleri arasındadır. Çam odunlarının her fırın üzerinde tavana asılı ızgaralar üzerine kuruması için bırakıldığı bölümde yer almaktadır(Fotoğraf No:8)(Ayhan, 1989:57).

Fotoğraf no:8 Nazarköy toprak fırın

Fotoğraf no:9 Kavara

3.4.2. Toprak Fırınların Yakılması Ve Cam Malzemenin Elde Edilmesi

Cam boncuk ustaları genellikle sabah sekiz ile akşam 5 arası çalışmalarını sürdürmektedirler. Bu nedenden dolayı fırınların çalışmaya başlamadan iki saat önce yakılması ve yeterli ısıya gelmesi gerekmektedir. Her gün sıra ile bir usta sabah saat 6'da fırını yakmaktadır. Daha sonra yanan fırın içine belli bir miktarda cam parçaları atılarak eritilmektedir. Fırının belli bir ısıya gelmesi ile cam sıvı hale geldikten sonra asabe adı verilen çelik çubuk demiri ile karıştırılmakta ve camın iyice eritilip kıvama getirilmesi sağlanmaktadır. Cam ustası, çok miktarda cam kırıklarını fırında eriterek soğumaya bırakıp biriktirmektedir(Fotoğraf No: 11). Sonradan bu birikimden parçalar halinde alıp kullanmaktadır. Bu yöntem cam ustaları için ekonomiktir. Kullanılanlar saf kimyasal malzemeden çok daha önceden üretilmiş olan cam kırıkları ve bu camlara değişik renkler kazandıran katkılardır. Ayrıca her defasında yeniden karışım hazırlamak zorunda kalmamaktadırlar(M. Özşahin ile kişisel iletişim,24 Nisan 2009).

Fotoğraf no:10 Görece köyü toprak fırın

Fotoğraf no:11 Cam boncuk yapımı için hazırlanmış hammadde

Fotoğraf no:12 Akışkan halde cam

3.5. Geleneksel Cam Boncuk Yapımında Kullanılan Teknikler

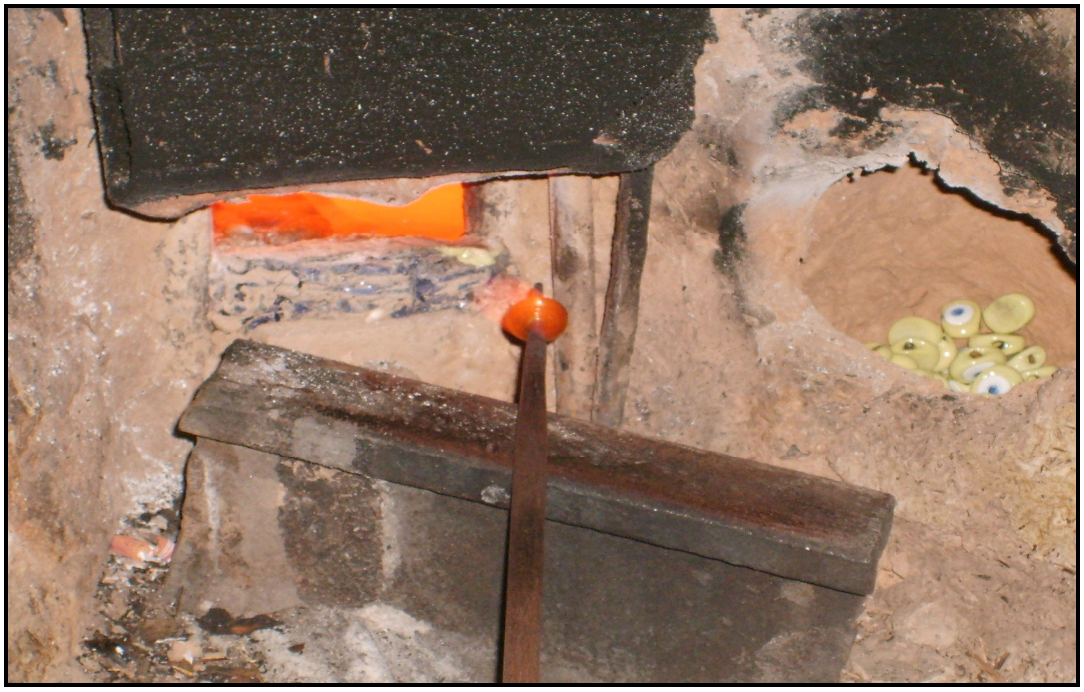
Geleneksel cam boncuk yapımı günümüzde 7 değişik teknik ile sürdürülmektedir. Cam boncuk atölyeleri gelen istek ve talepler doğrultusunda çalıştığı için en çok kullanılan serbest cam şekillendirme tekniği ve ezme tekniğidir. Diğer teknikler şekil yönünden incelenmiştir.

3.5.1. Serbest Cam Şekillendirme Tekniği

Cam boncuk ustası, çelikten yapılmış olan asabe adı verilen çubuğunun ucunu fırında erimiş camın içine daldırıp biçimlendireceği kadar camı, çubuğun ucuna sarar(Fotoğraf No:13).

Fotoğraf no:13 Asabe ile fırından erimiş camın alınması

Fotoğraf no:14 Erimiş cama şekil verilmesi

Ucuna sıcak camı sardığı çubuğu iki paralel destek üzerinde ileri geri döndürerek ve üstünden de uygun bir madeni kalıpla ya da medleke ile sıvayarak biçimlendirir(Fotoğraf No:15).

Fotoğraf no:15 Medleke ile cam boncuğun düzeltilmesi

Bu işlem sırasında camı tutan içindeki çubuktur. Dış kalıp ise dıştan biçimlendiricidir. Bu yolla biçimlendirilen cam üzerine eğer herhangi bir renk sarmak istenirse, usta elindeki merdan adı verilen çubuğun ucuyla potadan erimiş camı alıp diğer camın üzerine ekler. Cam boncuk ustaları bu işleme göz takma (Göz koyma) adını vermişlerdir(Fotoğraf No: 16).

Fotoğraf no:16 Cam boncuğa renk eklenmesi(Göz takma)

Bu iş yapılırken cam soğursa, yeniden çubukla birlikte fırının içine uzatılıp ısıtılabilir ve yeniden yumuşatılıp biçimlendirilebilir. Basit görünen bu işlem, gerçekte boncuk ustasının kendi yeteneğine ve yaratıcılığına bağlı olarak sonsuz çözümlere ulaşabilmek için kullanacağı ilginç bir yoldur. Bu nedenle cam ustaları "dış kalıp" diye isimlendirilen araçları kullanarak çok değişik biçimler ortaya çıkarabilmektedir(Fotoğraf No: 17) Camdaki sınırsız yaratıcılık serbest cam şekillendirme tekniğini ifade etmektedir.

Fotoğraf no:17 Cam boncuğu şekillendirme

Fotoğraf no:18 Cam boncuğun ısıtılması

Biçimlendirme işi bir anlamda camı soğutmadır. Bu soğutma ve yeniden ısıtma işlemleri sonunda biçimlenen cam, fırında bütünüyle ısıtılarak iç gerilimi dengelenir.

Fotoğraf no:19 Cam boncuğun son aşamada kontrol edilmesi

Yapımı bitirilen cam boncuk son bir kez kontrol edilir (Fotoğraf No:19).

Fotoğraf no:20 Cam boncuğun asabeden çıkartılması için beklenilmesi

Fırının yanındaki soğutma bölümüne yani kavara ismi verilen yere konur(Fotoğraf No:21). Ertesi güne kadar kavara içinde bekletilir. Soğutma bölümü çatlamayı önler.

Fotoğraf no:21 Kavarada soğumayı bekleyen cam boncuklar

Cam boncuk yapımında göze çarpan en önemli sorun; sıcak camın üzerine sarıldığı çubuğa yapışmasıdır. Bu yapışmayı önlemek için, diğer elde ki çubukla sık sık vurularak, asabenin konikliği nedeniyle boncuğun uç tarafa doğru hareketi sağlanmaktadır. Biçimlendirme işlemi bitince de boncuk kuvvetli bir vuruşla asabeden çıkartılıp soğutma bölgesine düşürülmektedir. Demir çubukların bu vuruşları, cam atölyelerinde duyulabilen tek sestir. Soğutma işlemi sona eren cam boncuklar kavara içerisinden mestebe adı verilen alet ile çıkartılır(Fotoğraf No:22).

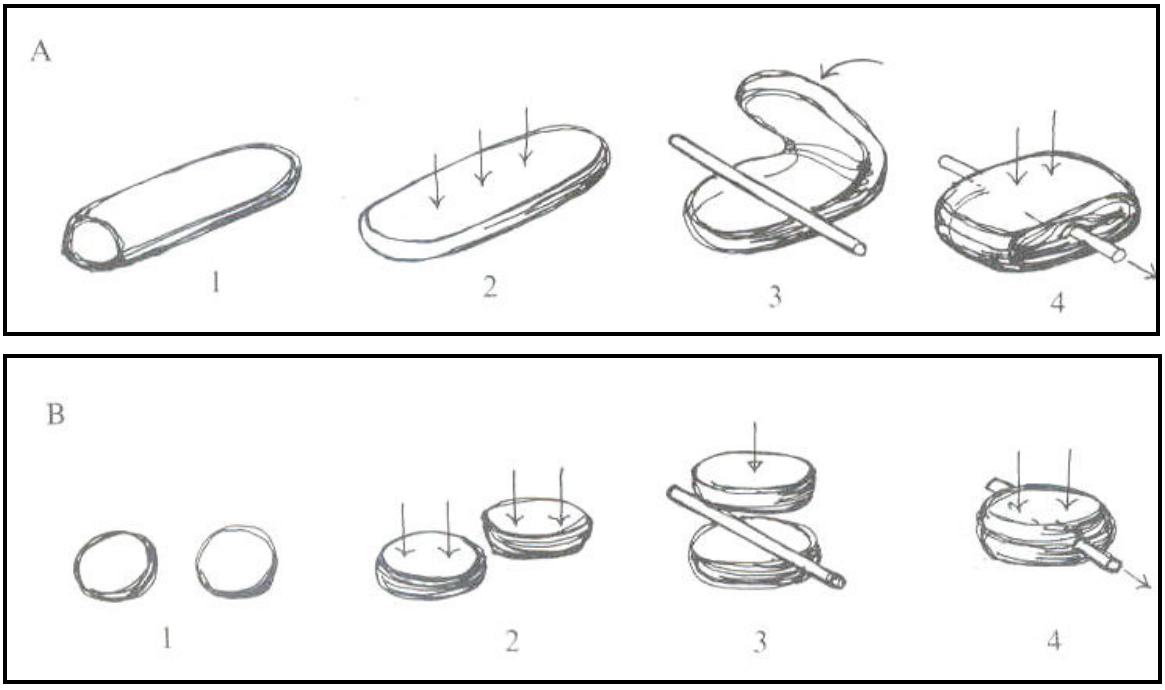
Fotoğraf no:22 Mestebe ile cam boncukların kavaradan çıkartılması

3.5.2. Ezme Tekniği

Camı sıcakken ezerek biçimlendirmek, çok yaygın ve genel bir camcılık yoludur. Bu sistemde gerekli olan delik pek çok değişik yolla sağlanmıştır. Bu yöntemde camın ezilip biçimlendirilmesinde genellikle iki ana yol yaygın olarak kullanılmıştır(Küçükerman,1987:27).

Bunlar;

1. Bir cam parçasını kendi üzerine katlayıp ezme yöntemi (Uzun bir sıcak cam kesilir, bu cam ezilip yassılaştırılır, deliği oluşturacak olan çubuk araya konup katlanır, katlanan cam bütünüyle ezilir biçimlendirilir, çubuk çekilerek çıkartılır.)
2. İki ayrı parçayı üst üste koyup ezerek biçimlendirme yöntemi (İki küçük sıcak cam kesilir, ikisi birden ezilip yassılaştırılır, deliği oluşturacak çubuk araya konup ikisi birleştirilir, birleştirilen cam çeşitli yollarla biçimlendirilir, çubuk çıkarılır (Bkz. Şekil No:1).

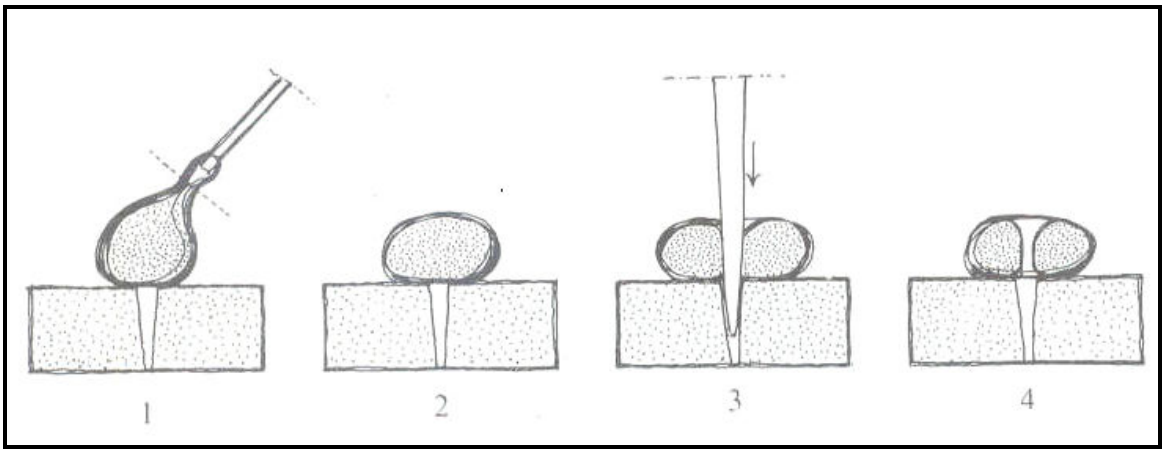

Şekil No: 1 Ezme Yöntemi (Önder Küçükerman'dan).

Bu yöntemlerdeki en önemli özellik cam tekniği açısından herhangi bir zorluğun bulunmamasıdır. Hatta tam tersine oldukça kolay bir uygulama olarak kabul edilebilir. Ama böyle olmakla birlikte çok yaygın olarak da kullanılmamıştır. Burada teknik bir sorunun varlığından söz edilebilir. Çünkü iki cam parçasının birbiri üzerinde ezilerek birleştirilmesi sırasında, arada küçükte olsa hava ve toz parçaları kalabilir. Eğer biçimlendirilen cam saydam ise bu kesinlikle önemli bir sorundur. Bu yöntemin önemli bir özelliği ise camı ezmek için kullanılan araç yardımıyla, cam üzerine ilginç biçimler ve simgeler yapılabilir.

3. 5. 3. Sıcak Camı Ezerek Delme Tekniği

Sıcak ve akıcı durumdaki camı, uygun bir yere yerleştirip, henüz yumuşakken sivri bir araçla ezerek delik açmak, camcılık tarihinin hemen hemen her döneminde boncuk yapmak için sınırlı ölçüde kullanılmıştır. Gerçekte, ezerek cam biçimlendirmenin özel bir durumu olarak düşünebileceğimiz bu tür uygulamada camcılık tekniği açısından herhangi bir zorluk yoktur ama yinede nedense çok yaygınlaşmış bir yöntemdir (Bkz. Şekil No:2) (Küçükerman,1987:29).

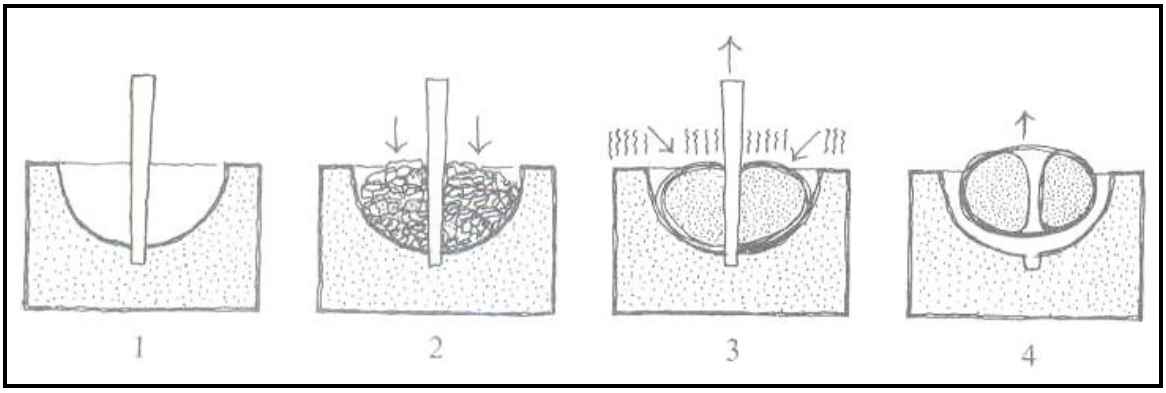
Şekil No:2 Sıcak Camı Ezerek Delme Yöntemi(Önder Küçükerman'dan).

Yapım aşamaları sırası ile ;

1- Sıcak cam kesilir.
2- Uygun bir yere yerleştirilir.
3- Sivri bir araçla ezilerek delinir.
4- Soğutulup deliğin çapakları temizlenir ve düzeltilir.

3. 5. 4. Cam Malzemesini Kalıp İçinde Eritip Biçimlendirme Tekniği

Öğütülüp ya da küçük parçalara ayrılıp hazırlanmış olan camın ham malzemesini, istenilen renk ve biçimde, uygun bir malzemeden yapılmış olan kalıp içine doldurup yüksek ısıda eritip camlaştırmak da bir cam boncuk yapım yolu olarak kullanılmıştır. Böyle bir işlem sırasında gerekli olan deliği elde etmek için değişik özellikteki malzemeden yapılmış ince çubuklar bu kalıbın içindeki belirli yerlere önceden yerleştirilmiştir. Yüksek ısıdaki camlaşma sırasında bu parçalar ya yanıp yok olur, ya da soğuduktan sonra değişik yollarla çıkartılırlar(Küçükerman,1987:31).

Şekil no:3 Cam Malzemesini Kalıp İçinde Eritip Biçimlendirme Yöntemi(Ö.Küçükerman'dan).

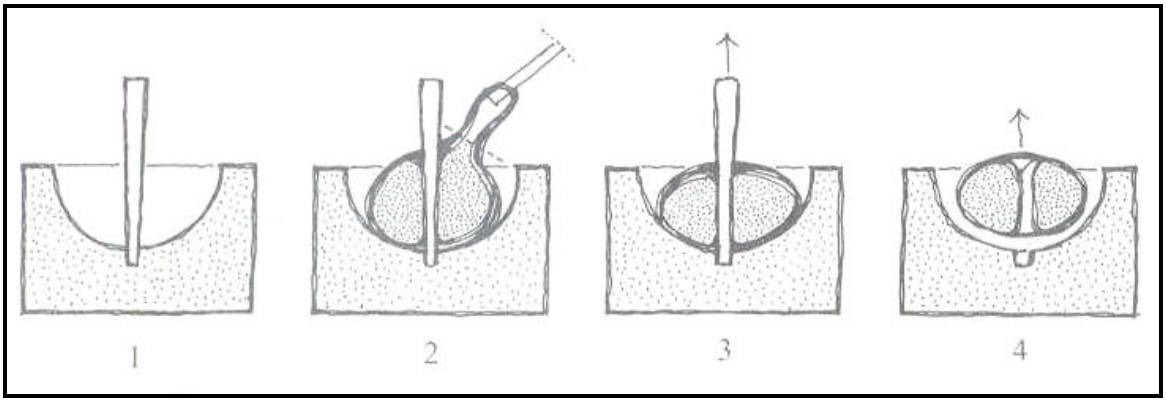
Bu işlemlerde şöyle bir sıra izlenmiştir;

1- Özel kalıplara malzeme doldurulur.
2- İstenirse çeşitli renkteki malzeme tabakalı olarak doldurulur.
3- Isıtılıp camlaştırılır
4- Soğutulup kalıptan çıkarılır.

3. 5. 5. Döküm Tekniği

Eritilmiş camın, uygun bir kalıp içine dökülerek biçimlendirilmesi de camcılık tekniğinin ilk günlerinden beri uygulanan bir yoldur. Bu yöntemle çok ilginç sonuçlar alınmıştır. Döküm yöntemi, zaman içinde çok gelişmiş ve boncuk dışında pek çok türde cam yapımı için kullanılmıştır. Bugünkü camcılık alanında bile

uygulaması vardır. Belirli bir el ustalığı gerektirmesi ve daha da önemlisi camın kendi yumuşak biçimini almasına yardım ettiği için özel bir önem taşır (Bkz. Şekil No:4) (Küçükerman,1987:30).

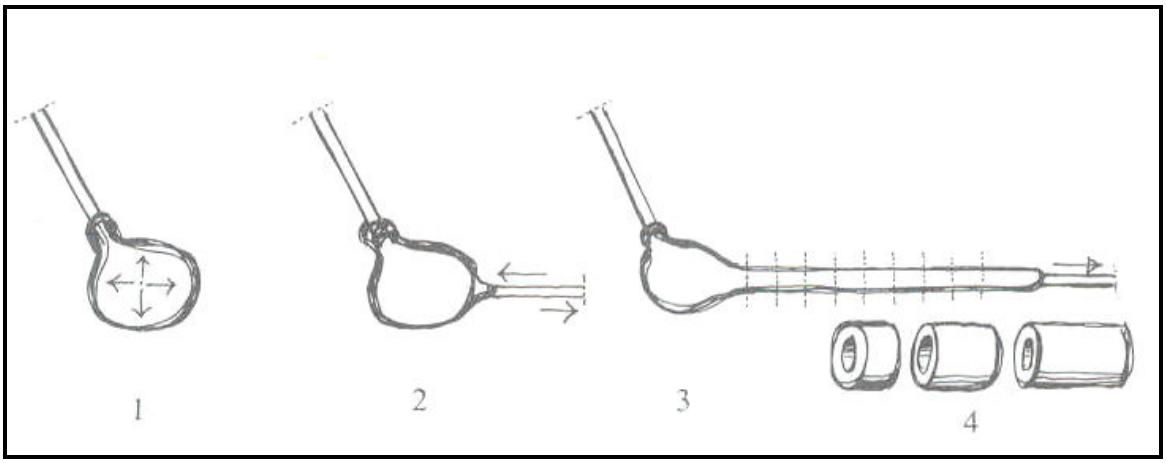
Şekil no:4 Döküm Yöntemi(Önder Küçükerman'dan).

Döküm yöntemi aşamaları;

1- Döküme uygun kalıp hazırlanır
2- Erimiş sıcak ve akıcı cam bu kalıba doldurulur
3- Soğutulup kalıptan çıkarılır
4- Üzerindeki kalıp izleri ve delikteki çapak izleri giderilir ve parlak olması sağlanır.

3. 5. 6. Sıcak Camı Şişirip Çekerek Boru Yapma Tekniği

Sıcak ve akıcı durumdaki camı üfleyip içi boş bir küre yaptıktan sonra, bir ucundan tutup çekilince küre uzamaya başlar çekmenin hızına bağlı olarak ince ya da kalın bir boru biçimini alarak soğur ve katılaşır. Soğutulduktan sonra istenilen boyda kesilir. Elde edilen şey, ortası delik bir boncuktur. Bu yöntemde kullanılan cam küre tek renkteki camdan hazırlanmışsa, sonuçtaki elde edilen boncukta o renk olur. Ama eğer değişik yollarla ve çok değişik renklerden oluşan bir küre hazırlanıp bundan boru çekilirse elde edilen boncuklarda renk ve biçim açısından çok etkili sonuçlar verir(Bkz. Şekil No:5) (Küçükerman,1987:32).

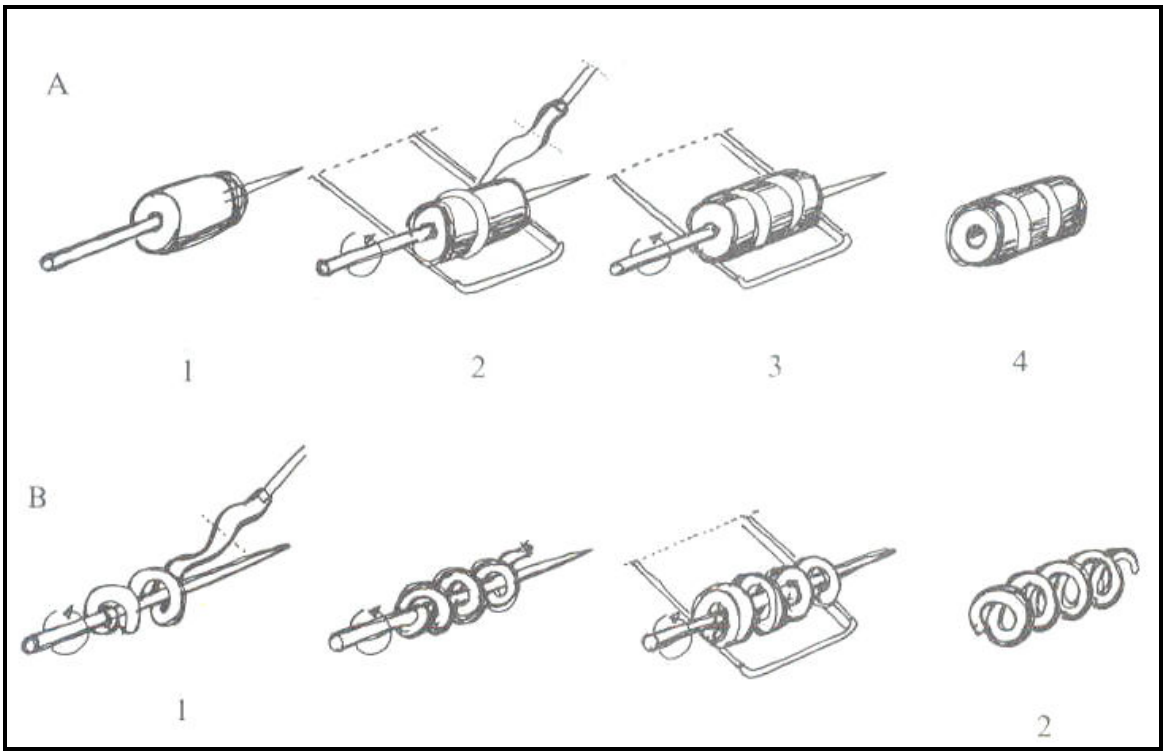
Şekil no:5 Sıcak Camı Şişirip Çekerek Boru Yapma Yöntemi (Önder Küçükerman'dan).

Aşamalarını sıralayacak olursak;

1- Sıcak cam üflenerek şişirilir
2- Diğer ucundan tutulur
3- Çekilerek uzatılır ve soğutulur
4- Uzun cam boru istenilen boylarda kesilir ve düzeltilip parlatılır.

3. 5. 7. Sıcak ve Akıcı Camı Bir "İç Kalıp" Üzerine Sarma Tekniği

Sıcak ve akıcı durumdaki camı potadan alıp bir özel çubuğun çevresine sararak boncuk yapmak, cam tarihinin her dönemi içinde en çok kullanılan yöntem olmuştur. Oysa, teknik açıdan pek çok zorluklar taşıyan bir uygulamadır. Buna karşılık yinede en yaygın yol olmasındaki nedenler ilgi çekicidir. Bunlardan birincisi bütün teknik veriler düzgün olarak sağlandığında, en hızlı üretime uygun olmasıdır. İkincisi ise tek işlemde kesin sonuç elde edilir. Boncuğun bitmiş bir ürün durumuna gelmesi için camcılık dışında herhangi bir işlem veya teknik gerekmez. Bütün iş camcının bilgisine ve ustalığına bağlı olarak bir anda bitirilir, ortaya kesin bir sonuç çıkar (Bkz. Şekil No:6) (Küçükerman,1987:33).

Şekil no:6 Sıcak ve akıcı Camı "Bir İç Kalıp" Üzerine Sarma Yöntemi (Ö. Küçükerman'dan)

Bu yöntemde iki uygulama vardır.

1- Sıcak cam çubuğun çevresine sarılıp yeniden ısıtarak istenilen biçimi verme yöntemi (cam çubuğa sarılır, ikinci renk bunun üzerine sarılır, ısıtılıp yeniden biçimlendirilir, bitmiş olan biçim çubuktan çıkarılıp soğutulur.)
2- Sıcak camı bir çubuğun ya da özel bir kalıbın çevresine sarma yöntemi (Sıcak cam kalıbın çevresine sarılır, öylece soğutulup kalıptan çıkartılır.)

Sarma yönteminde bütün iş ustanın bilgi ve hünerine bağlıdır. Sarma yöntemiyle yapılan boncuklarda soğuyan camı tekrar ısıtarak işlemek ve yeniden biçimlendirmek oldukça yaygındır. Böylelikle, çok zengin bir renklendirme ve biçimlendirme elde edilebilir. Bütün bu sıralanan yöntemler hiç kuşkusuz cam boncuk olgusunu yalnız teknik yönünden ve biçimlendirilmedeki temel ilkeler açısından açıklama amacına yöneliktir. Gerek renk, gerek malzeme karışımlarının getirdiği ilgi çekici özellikleri ve gerekse yapılan işlemlerin sayısının çokluğunu da işin içine katarsak, niçin sonsuz denilebilecek kadar zengin bir cam boncuk dünyasıyla karşı karşıya bulunduğumuz kolayca anlaşılabilir. Anadolu'da yaşayan boncuk yapımı belki de dünyada cam

yapımında kullanılan en eski yollardan birisini günümüze kadar yaşatılan ilginç bir uygulamadır (Küçükerman,1987:34).

.

Fotoğraf No:23 Sıcak ve akıcı camı "Bir İç Kalıp" üzerine sarma yöntemi ile yapılmış cam boncuk(Ö., Küçükerman'dan).

3. 6. Geleneksel Cam Boncuk Yapımında Kullanılan Renkler

Renksiz saydam camın karışımı daha önce belirtildiği gibidir. Ama Anadolu'daki cam boncukların yapımında kullanılan renkler, değişik bir yorumla irdelenirse bu renklerin kullanılmasında ilginç bir oranın varlığı görülür. Genellikle en çok kullanılan mavi ve beyaz renktir. Yeşil neredeyse hiç kullanılmamaktadır. mavi cam, kendi kendine oluşan açık bir yeşilden sonra en kolay elde edilen renktir. Bu kolaylık şu nedene dayanır. Kobalt oksit cama mavi rengi verir. Kobalt doğal olarak çok değişik yapılarda bulunur. Ama bu değişik yapılar, sonuçtaki rengi pek değiştirmez. Başka bir deyişle içinde kobalt buluna herhangi bir katkı, cam boncuğu

her durumda mavi yapar. Kobalt oksit dış görünüşü ile simsiyahtır. Boncuk ustasının fırınının yanma özelliklerinin değişmesi az oksijenle ya da çok oksijenle yanması hızlı soğutma ya da yavaş soğutma gibi değişik durumlarla karşı karşıya bile kalsa sonuçtaki cam genellikle hep aynı tonda mavi olur. Mavi en kolay elde edilen renk olması nedeniyle cam teknolojisinin gelişmesi için bir şans olarak kabul edilebilir. Çünkü böylelikle hemen her kültür için inanılan gök rengi olan mavinin niçin cam boncuk yapımında bu kadar çok kullanıldığı biraz daha açıklığa kavuşur (Küçükerman,1987:56).

Mavi rengi veren ikinci madde de bakır oksittir. Kobalt, fiyat olarak bakırdan çok pahalıdır. Ama kobaltın yaklaşık olarak 10 katı bakır, benzer maviyi ve gereken koyuluğu verir. Bakırı bulmak çok kolaydır. Üstelik Anadolu'da bakır çok bulunur. Cam boncukçuları, bakırı ısıtıp suya atarlar. Böylece bakır oksitlenir ve bakır oksit küçük pullar biçiminde suyun içine birikir. Bakır oksit hazır olarak bulunamadığı zaman bu kullanılabilecek en kolay yoldur. Bu yolla elde edilen bakır oksit görünüş bakımından siyah renklidir. Ancak bakırın camcılık yönünden ilginç bir tehlikesi de vardır. Eğer cam karışımını eritme sürecinde, gerekli olan hava yetersiz olursa maviden yeşilimsi-mavi ye, sonra renksizliğe, sonra kırmızıya, kırmızıdan da avanturine denilen saydam olmayan bir kızıl kahverengiye dönüşebilir. Daha da fazla indirgersek, bakır parçacıkları cam içinde ayrılır ve yıldız taşı gibi pırıltılı görüntülü bir cam elde edilir(Ayhan,1989:59).

Görüldüğü gibi binlerce yıllık deneylere dayanan yalın görünüşlü bir cam fırının içinde gelişen bir dizi olay, maviden başlayan ve çok şaşırtıcı biçimde sonuçlanan çok ilgi çekici yorumlara kadar ulaşabilmektedir. Bu karmaşık kimyasal olayın teorik yapısını bilmeksizin sadece fırını başında deneyerek ve yaşayarak gören bir boncuk ustası için işin başlangıcı ve sonucu arasında ortaya çıkan bu değişik özellikler herhalde çok şaşırtıcı ve etkili olmuştur. Eski yöntemleri ve malzemeleri geleneksel yollarla kullanan cam boncuk ustalarının mavi rengin değişik matlıkta olanlarını kullandıkları sık sık görülür. Buradaki ilke mavi rengi matlaştırmak değil, beyaz olan opal camın içine gerektiği kadar mavi renk karıştırma işlemidir. Böylece opal ve mavi arasındaki karışım değişiklikleriyle çok çeşitli tasarım ve tonlarda mavi renkler elde edilmektedir(Küçükerman,1987:57).

Opal, oldukça değişik özellikler taşıyan bir cam yapısıdır. Opal cam gerçekte herhangi bir camdır. Diğer camlardan önemli bir değişikliği yoktur. Yalnız içine öyle bir katkı konmuştur ki, soğuma sırasında cama ilginç bir özellik kazandırır. Cam karışımına %5 oranında kalsiyum flüorin eklenip fırında iyice eridiğinde genel görünüşüyle renksizdir. Ama soğurken bir faz ayrımına uğrar ve opalleşir. Yapısı cam içinde başka bir camdır. Opalin renklendirilmesinde çeşitli yollar kullanılmıştır. Mesela, pembe opal yapmak için mangan eklenir. Ama gerçekte normal camı renklendiren her şey opali de renklendirir. Opalin tam beyaz olması için ise camın karışımının temiz olması gerekir. Mavi opal için kobalt kullanılmıştır. Mora dönük olan maviler için kobalt, yeşile dönük olan maviler için bakır gerekir. Opal yapımında kullanılan malzeme genellikle zor bulunur ve ısı tekniği açısından bazı önemli incelikleri vardır. Belki de cam boncuk geleneğinde beyaz opalin az kullanılması bu teknik zorluklardan kaynaklanmaktadır(Küçükerman,1987:58).

Genel olarak cam teknolojisinde, sarı rengi elde etmek için iki temel koşul vardır. Birincisi, katkı ikincisi ise ısıl işlemlerdir. Kadmiyum-selenyum-sülfür, sarı rengi elde etmek için kullanılmıştır. Ama sarı, geleneksel boncuk yapımında en zor ulaşılan renklerdendir. Çünkü bu rengin elde edilmesinde çok hassas "ısıl" işlemler gerekir. Örneğin böyle bir karışım eritilip hızla soğutulursa elde edilen renk, kirli kahverengidir. Hatta daha hızlı soğutulursa, yeşil bile olur. Rengin sarılığı, sıcak camın kaç derecede ve ne kadar süreyle tutulduğuna bağlıdır. Isı ve süreyle ilişkili olarak renkler değişir. Kirli-yeşil, kirli-kahverengi, kirli-kavuniçi, turuncu, parlak kırmızı ve ondan sonra opal sarı gelir. Geleneksel yollarla sürdürülen boncuk fırınlarının soğutma bölmelerinin çeşitli kesimleri değişik ısıdadırlar. Böyle bir düşünceye göre biçimlendirilen boncuğun soğutulduğu bölgenin ısısı bile sonuçtaki rengin oluşumunu etkileyebilir.

Biçimlendirilen camın işlenmesi sırasında geçen sürenin uzaması, soğutma süresini kısaltır. Eğer çok çabuk biçimlendirilen bir ürün ise bu defa uzun bir soğutma süresi gerektirir. Eski cam boncuk uygulamalarında, özellikle yüzyıllar öncesinden gelen örneklerden anlaşılır ki, biçimlendirme sırasında soğuyan camı, değişik işlemler için pek çok kere ısıtmak gerekmiştir. İşte bu yüzden de çok parlak ve canlı sarılar elde edilebilmiştir. Çünkü biçimlendirme süresinin uzaması aynı zamanda bir anlamda ısıl işlem süresi olarak iş görmüştür. Zaten bu cam

karışımlarında, kolay biçimlendirmek isteğinden ötürü soda oranı yüksektir. Bu da sonuca olumlu yönde etki yapmaktadır. Özet olarak sarı renk Türkçe'de yaygın ve eski bir camcılık terimi olan "tavlama ustalığı" olarak kabul edilebilir. Buradan şöyle bir değişik sonuç da çıkabilir. Geleneksel yolla çalışan boncuk ustası, yaptığı biçim için ayırdığı süreyi uzattıkça, daha başarılı sarı renk elde edebilir. Ama işin ekonomik yanı nedeniyle hızlı çalıştıkça bu kez de sarı renkten uzaklaşmaktadır. Sarı ve beyaz renkler, başarılı bir cam ustalığıyla yapılmazsa zamanla çatlaklar oluştururlar. Boncukçular, uzun deneylerin verdiği bilgiyle sarıyı içe, beyazı dışa koyarak bu çatlakları bir ölçüde önlemeye çalışmışlardır. Çünkü iç yüzey, çekme gerilimi dış yüzeyse basma geriliminde kalır. İç yüzeyde çatlak oluşamayacağı için, çatlağın büyümesi zordur. Dış yüzeyde basınç altında olduğu için, oluşan bir çatlak ilerleyemez. Yani boncuk, sarı üzerine mavi renk sarılarak aynı etkiyi verebilecekken daha pahalı olduğu için, cam ustası mavi boncuk üzerine sarı çizgiyi sarmayı tercih etmiştir. Ustaları, geçirdikleri deneylere dayalı olarak kurşun, kalay, çinko gibi katkıları da indirgen olarak kullanıp kükürdün sülfat olarak yanıp gitmesini önlemektedir(Küçükerman,1987:58).

Yeşil renk, camın doğal olarak eğilimli bulunduğu renktir. Camı kendi haline bırakırsanız doğadan aldığı safsızlıklarla yeşil olur. Ama tam ve doğru bir yeşil için krom oksit kullanmak gerekmiştir. Akdeniz çevresinde kromda çok bulunur. Eğer krom içine demir eklenirse, daha parlak bir yeşil elde edilebilir. Zaten kromun büyük bir kısmı, kromik madeni olarak bulunur. Kromikte ise %75 krom oksit, %15 demir oksit vardır. Boncukçulukta yeşil çok az kullanılmıştır. Burada bir terslik görülmektedir. Çünkü yeşilden kurtulmak zordur. Yani camın kendi rengi yeşildir. Ama en kolay ucuz ve toleranslı olan ikinci renk ise mavidir. Buradan anlaşılıyor ki mavi rengin uzun yıllar boyunca insanlar arasında kazandığı özel anlam, boncukçular için çözümü gereken teknolojik bir sorun olarak hep gündemde kalmıştır. Fenikeli antik boncuk ustalarının yapıtlarının bazen yeşil armonisi üzerine kurulduğu görülür. Ama yine de, genellikle yeşil rengi gerilere itecek renklendirmeler yapıldığı da gözden kaçmamaktadır(Küçükerman,1987:59).

Tam kırmızı genel olarak camcılıkta zor bir renktir. Geleneksel boncuk ustaları eskiden uzak doğudan gelen bir boya kullanıldığını söylemektedirler. Daha önce belirtildiği gibi bakır ve kadmiyum selenyum sülfür'den başka, o günün

teknolojisinin sınırları içinde kırmızı renk için “altın” kullanılmış olabilir. Cam tarihinde, zaman zaman yapısında altın kullanılmış camlarla karşılaşılmaktadır. Bu altın katkıları 0,01’in altındadır. Yani 1kg camı kırmızılaştırmak için 0,5 gr. Altın klorür gerekir. Ancak bakırın katkıları önemlidir. Kalay, cam indirgeni olarak gereklidir. Karbon da kullanılabilir. Ama karbonun karışıma kesin bir doğrulukta girmesi gereklidir. Çünkü hemen rengi bozulabilir. Teknik bir yönden elde edilen kırmızının tam bir tonu yoktur. Yani kırmızıyı ya yakalarsınız, ya da kaçar. Elde edilmesi zor olduğu için boncuk ustaları, hatta genel olarak camcılar kırmızıdan çekinirler. Anadolu’daki cam boncuk ustalarının eskiden kullandıklarını söyledikleri ve Japon boyası dedikleri malzemenin bu amaçla tam olarak hazırlanmış bir karışım olması gerekir(Küçükerman,1987:60)**.**

3.7 Geleneksel Cam Boncuk yapımında Seçilen Konular

Günümüzde Geleneksel Cam Boncuk Sanatı’nın sürdürüldüğü yerlerde yapılan cam boncukların ana konusunu; kötü bakışlardan kaçınma, nazara karşı korunmadan doğan göz figürü oluşturmaktadır. Göz figürünün Anadolulu bir cam ustası tarafından ateşin gücüyle birleştirmesi ile ortaya nazar boncuğu diye adlandırdığımız cam boncuklar çıkmıştır. İnanca göre Türkler arasında az rastlanan mavi gözlü kişilerin nazarı değebilir düşüncesine karşılık, koruyucu boncuğun mavi olmasından dolayı mavinin maviyi yansıttığı düşünülmüştür. Bu özellik ile mavi gözlü kişinin nazarı mavi gözlü boncuk sayesinde nazar değmesi olan kişiden uzaklaştırılacaktır. Yaptığımız araştırmada incelenen örneklerin süslemesini oluşturan konuların % 90’nını göz figürü, % 16’sını da papatya oluşturmaktadır. Bu incelenen örneklerin form özellikleri değil de formun üzerindeki süslemelere bakılarak tespit edilmiştir.

Bugün geleneksel cam boncuk üretiminin sürdürüldüğü yerlerde istek ve talepler doğrultusunda değişik şekillerde cam boncuklar üretilmektedir. Bu farklılığa neden olarak, kullanılan şekillerin insanın kendinden bir parça olabildiği gibi; geometrik, bitkisel formda oluşturulan cam boncuklar olabilmektedir. İncelenen örneklerin formları; balık, çember, çizme, çokgen, daire, el, kalp, kulplu sürahi, küp, küre, nal, papatya, stilize insan figürü, stilize kedi figürü, şişe, üçgen prizma, yıldız,

yuvarlak formlar olarak belirlenmiştir. Ayrıca insanların günlük hayatta kullandığı ürünlerin bazıları da cam boncuk ustalarının ellerinde şekillenmiştir(Ayhan,1989:59).

Cam boncuk ustaları yaptıkları boncuklara kendi aralarında; dana göz, karagöz, temiz göz, kuş gözü, kuzu boncuğu, deli göz, karagöz ceviz, yumurta boncuğu, bilezikli el, papatya, balık, testi, kalp, kedi, çizme, çapa, nal, plaka, saraç, papatya, çiçek, deli karagöz, yonca, bahar, fincan, kül tablası, zar, yüzük gibi isimler vermişlerdir.

3.8. Geleneksel Cam Boncuk Üretimi Yapan Atölyeler(Ustalar)

3.8.1. Ustaların Özgeçmişi

İzmir'in Menderes ilçesine bağlı Görece beldesi ve M. Kemalpaşa ilçesine bağlı Nazarköy'e (Kurudere) 1930'lı yılların başında Suriye'den gelen Arap asıllı cam ustaları yörede at boncuğu yapımı ile bu işe başlamışlardır. 79 yıldır bu yörede cam boncuk yapımı sürmektedir. Geleneksel olarak sürdürülen bu sanat yöre köylülerinin geçim kaynağıdır. Ancak günümüzde bu işe gönül vermiş ateşin gücünden bunalan ustaların sayısı günden güne azalmıştır.

1960 Kurudere doğumlu olan Necati Özşahin 35 yıldır bu işten geçimini sağlamaktadır. 1987 Kurudere doğumlu Erhan Özşahin babasından öğrendiği geleneksel cam boncuk yapımını 6 yıldır yapmaktadır. 1970 Kurudere doğumlu Erol Sür 25 yıldır geleneksel cam boncuk yapımını sürdürmektedir. 1974 Kurudere doğumlu Nihat Sür 15 yıldır geleneksel cam boncuk yapımını sürdürmektedir. 1967 Kurudere doğumlu Mustafa Şahin 26 yıldır cam boncuk yapmaktadır. 1962 M. Kemalpaşa doğumlu Mahmut Sür amcasından öğrendiği geleneksel cam boncuk yapımını 33 yıldır sürdürmektedir(Fotoğraf No: 24). 1957 Kurudere doğumlu Mustafa Şahin 35 yıldır cam boncuk yapmaktadır. 1979 Kurudere doğumlu Özgür Duman 15 yıldır cam boncuk yapmaktadır. 1985 Kurudere doğumlu Mehmet Şahin 10 yıldır cam boncuk yapımını sürdürmektedir. 1986 Kurudere doğumlu Cüneyt Şahin 11 yıldır cam boncuk yapımını sürdürmektedir. 1978 Kurudere doğumlu Tayfun Şahin 20 yıldır cam boncuk yapımını sürdürmektedir. Genç cam ustaları yeni kuşağı oluşturan son ustalardır. Küçük ebatlarda cam boncuk çalışmaktadırlar. 1955

Kurudere doğumlu Mehmet Duman 44 yıldır kendisine ait olan cam boncuk atölyesinde cam boncuk yapımını sürdürmektedir. Kurudere 1978 doğumlu Mustafa Şahin 19 yıldır; 1981 doğumlu Engin Şahin 14 yıldır; 1977 doğumlu Ömür Yıldırım 15 yıldır; 1975 doğumlu Musa Yıldırım ise 17 yıldan bu yana cam boncuk yapmaktadırlar. Ayrıca Hasan Duman, Enis Sür, Ali Yiğit, Arda Duman, Hasan Yıldırım, Uğur Karataş isimli ustalar Nazarköy de ki diğer cam boncuk ustalarıdır.

Görece beldesinde ise geleneksel cam boncuk yapımı neredeyse bitmiş geleneksel cam boncuk sanatıyla uğraşan ustaların sayıları azalmıştır. Osman Sağlam(40 yıl), Cemil Özbeyazıt(45 yıl), Rasim Altmışkara(40 yıl), Zekai Erdal(49 yıl), Güven Sevdi, Ahmet Kostak, Tevfik Kostak, Selahattin İşper, Murat Kayan Görece Beldesinin geleneksel cam boncuk ustalarıdır. 1956 Görece doğumlu Rasim Altmışkara geleneksel cam boncuk yapımını kendisine ait atölyesinde sürdürmektedir.

Görece Köyünde Yıllarca cam boncuk ustalığı yapan 1950 Görece doğumlu Halit Arabacı Muğla ilinin Bodrum ilçesinde 1969 yılından bu yana geleneksel cam boncuk sanatını sürdürmektedir. Ayrıca Kurudere doğumlu İbrahim Yıldırım isimli cam boncuk ustasının cam ocağı vakfı aracılığı ile Beykoz'da geleneksel cam boncuk sanatı ile ilgili çalışmalar yaptığı tespit edilmiştir.

Fotoğraf No:24 Cam boncuk ustası Mahmut Sür (Nazarköy)

3.8.2. Atölyelerin Durumu

3.8.2.1. Fiziksel Ortam

Atölyelerde sadece üretim yapılmaktadır. Toprak fırınlarda; beş cam boncuk ustasının çalışmasından, sıcak camı tutma ve şekillendirme uzun demir çubuklar kullanıldığı için mekân daralmaktadır(Fotoğraf No:25). Toprak fırınların ısısı 800-1200°C yi bulduğu için çok sıcaktır. Cam boncuk ustaları sıcak nedeniyle belirli aralıklarla dinlenmek ve sıvı almak zorundadır. Mekânlarda genelde çatıda havalandırma bulunmaktadır. Fırın üzerinde çam odunların kurumaya bırakıldığı ızgaralar bulunmaktadır. Ayrıca cam atölyelerinin önünde yapılan ürünlerin sergilendiği sergiler bulunur.

Fotoğraf No:25 Atölyelerin çalışma ortamı

Fotoğraf No:26 M. Sür'e ait cam boncuk atölyesi (Nazarköy)

3.8.2.2. Hammadde Temini

Geleneksel cam boncuk yapımında kullanılan hammaddeler İzmir, İstanbul'da bulunan cam fabrikalarından alınan kırık camlar ile sağlanır. Nedeni ise maliyetinin düşük olmasıdır. Ayrıca Paşabahçe tarafından üretilen beyaz opalin fabrika tarafından imalatı durdurulunca cam boncukçuların işleri aksamaktadır. Fabrikalar opal camı 10 ton gibi rakamla satışa çıkarmalarından dolayı cam ustalarının alım gücünün olmaması onları çare olarak cam hurdacılarından opalde yapılmış hurda şişeleri almakla çözümlemeye çalışmışlardır. Fırınların yakılmasında kullanılan çam odununu ise orman işletme müdürlüğünden temin etmektedirler(M.Sür ile kişisel iletişim, 24 Nisan 2009).

3.8.2.3. Üretimde Yaşanan Sorunlar

Üretimde yaşanan en büyük sorun hammadde teminidir. Geleneksel cam boncuk ustaları yıllardır kazançları değişmemekte fakat aldıkları hurda camların, opalin, çam odunlarının sürekli olarak maliyeti artmaktadır. Bu neden den dolayı

çoğu cam ocakları kapatılmıştır. Ayrıca toprak fırınların bulunduğu ortama ısı yayması onların uzun süre çalışmalarını engellemektedir. Kısa aralarla çalışmak zorundadırlar. Kış aylarında ıslanan çam odunlarının yakılması zorlaşırken, yaz aylarının sıcağı da fırın başında durmanın ne kadar zor olduğu sorunlara eklenirse cam ocaklarında üretim yapmanın ne kadar zor bir iş olduğu bilinmelidir. Yaz ve kış aylarında görülen dengesizlik beraberinde sermaye, depolama sorunları getirmiştir. Ayrıca çalışma esnasında azalan camın içine tekrar hurda cam atıldığı zaman tekrar sıvı hale gelip camın iyice akışkan hale gelmesi 1,5-2 saat gibi bir süre gerektirmektedir. Bu sorunda üretimi yavaşlatmaktadır. Ayrıca imalat ocaklarının depolama sorunu üretimi olumsuz yönde etkilemektedir. Ayrıca piyasada Çin yapımı cam boncukların çok miktarda bulunması, maliyetinin çok düşük olması geleneksel cam boncuk yapımını olumsuz yönde etkilemektedir(M. Duman ile kişisel iletişim, 24 Nisan 2009).

3.8.2.4. Ürünlerin Pazarlanması ve Sağlanan Kazanç

Ülkemizde 1964-1974 yılları arasında teknolojinin getirdiği değişikliklerle at boncukçuluğu yapımından nazar boncuğu yapımına geçildiği zaman cam boncuk yapımı en parlak dönemini yaşamıştır. Geleneksel cam boncuklar günlük hayatta hemen her yerde karşımıza çıkmaktadır. Özellikle yabancıların ilgi odağı olmaktadır. Piyasada Çin yapımı boncukların artması, cam boncuk ustalarının yeterli maddi kazanç sağlayamaması, sosyal güvencelerinin olmaması gibi sorunlara rağmen geleneksel cam boncuk yapımı ayakta durdurulmaya çalışılmaktadır. Geleneksel cam ustalarının yaptığı nazar boncukları turizm bürolarının yardımı ile yurt dışına satılmaya başlanmıştı. Ancak 1974 yıllarında seyahat bürolarının yurt dışına mal çıkarmaları yasaklanınca boncukçuların kazançları da azalmıştır. El sanatı olan cam boncuklar standart olmayışları nedeniyle birinci dereceden ihraç malı sayılmıyor ve dış satım tamamen kalkmıştır. Böylece iç piyasa dönük çalışmalar başlamıştır. İç piyasada turizm mevsiminde satışlarda artış görülmüştür. Son yıllarda tekrar üretimini yoğunlaştıran cam boncuk ustaları yaptıkları boncukları İzmir, İstanbul, Ankara gibi büyük şehirlere pazarlamaktadırlar. Cam boncuk sektörünün tek elde

bulunması, geleneksel cam boncuk ustalarının pazarlama alanlarını daraltmaktadır. Cam ustaları el emeklerinin karşılığını alamamakta yakınmaktadır. Sektörde cam boncuk tüccarlarının maddi açıdan büyük kazanç sağladığı ortadadır. (M. Şahin ile kişisel iletişim, 24 Nisan 2009).

3.8.2.5. Yardımcı Ve Çırak Yetiştirme Sorunu

Geleneksel cam boncuk ustaları; cam boncuk yapımının el yeteneği gerektiren, sabır gerektiren, maddiyat gerektiren ve atölyenin fiziksel koşullarına ayak uydurabilen bir sanat olmasından dolayı bu sanata kişilerin ilgi duymadıklarını ve bu durumun geleneksel cam boncuk yapımının geleceği açısından üzücü olduğu belirtilmektedir. Cam ustaları ayrıca bu sanatı ayakta tutmak için yeterli desteği bulamamaktan şikâyet etmektedirler. Hiçbir sosyal güvencesi olmayan ustaların, asgari ücretin altında bir ücretle geçim sağlamaya çalışması, yıllarca ateşte kavrulmalarına rağmen emeklerinin karşılığını alamamaları bu sanatın yok olma aşamasına geldiğinin en büyük göstergesidir. Bu nedenlerden dolayı bu sanat gençlere cazip gelmemekte, onların ilgisini çekmemektedir. Bu sanatın devam etmesi ve gelişmesi için, merak eden ve ilgi duyan insanlara karşı ellerinden gelen her türlü yardımda bulanacakları belirtmektedirler(M. Şahin ile kişisel iletişim, 24 Nisan 2009).

3.8.2.6. Ustaların Beklentileri

Günümüzde tüm el sanatlarında olduğu gibi geleneksel cam boncuk yapımı teknolojik ilerlemeler ve Çin yapımı boncuklar karşısında direnememektedir. Cam boncuk elde etmenin maliyetinin günden güne artması fakat ustaların kazançlarında ileriye yönelik bir artış olmaması, pazarlama işinin belirli kişiler tarafından yapılmasından dolayı büyük sıkıntı çekmektedirler. Geleneksel cam boncuk ustalarının en büyük beklentisi, devletin kendilerine gereken desteği sağlaması, bu sanatın cazip hale getirilmesi, sosyal haklara sahip olunmasıdır. Anadolu da doğan bu kültürün gelecek nesillere aktarılması, sonun bütün yok olmuş sanatlara benzemesi en büyük temennileridir(M. Sür ile kişisel iletişim, 24 Nisan 2009).

.

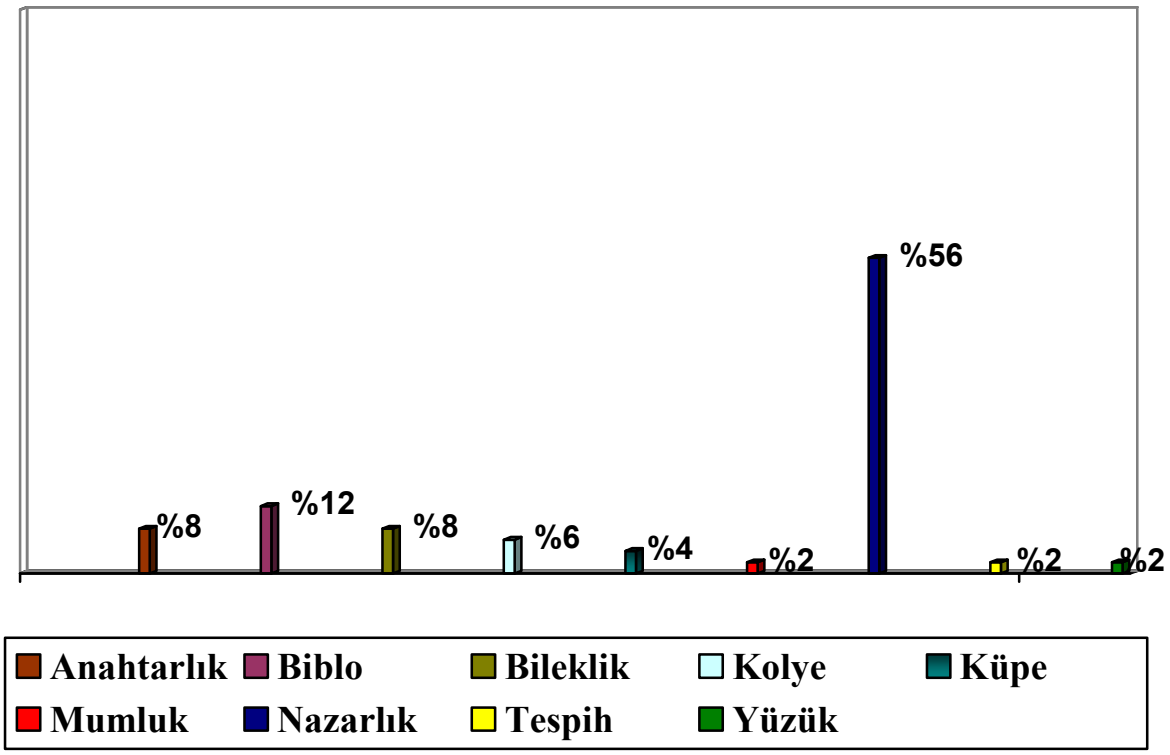
4. DÖKÜM SAYI DAĞILIM TABLOLARI VE DEĞERLENDİRME

CİNS DÖKÜM TABLOSU									
	Anahtarlık	**Biblo**	**Bileklik**	**Kolye**	**Küpe**	**Mumluk**	**Nazarlık**	**Tespih**	**Yüzük**
ÖRNEK NO : 1	X								
ÖRNEK NO : 2	X								
ÖRNEK NO : 3	X								
ÖRNEK NO : 4	X								
ÖRNEK NO : 5		X							
ÖRNEK NO : 6		X							
ÖRNEK NO : 7		X							
ÖRNEK NO : 8		X							
ÖRNEK NO : 9		X							
ÖRNEK NO : 10		X							
ÖRNEK NO : 11			X						
ÖRNEK NO : 12			X						
ÖRNEK NO : 13			X						
ÖRNEK NO : 14			X						
ÖRNEK NO : 15				X					
ÖRNEK NO : 16				X					
ÖRNEK NO : 17				X					
ÖRNEK NO : 18					X				
ÖRNEK NO : 19					X				
ÖRNEK NO : 20						X			
ÖRNEK NO : 21							X		
ÖRNEK NO : 22							X		
ÖRNEK NO : 23							X		
ÖRNEK NO : 24							X		
ÖRNEK NO : 25							X		
ÖRNEK NO : 26							X		
ÖRNEK NO : 27							X		
ÖRNEK NO : 28							X		
ÖRNEK NO : 29							X		
ÖRNEK NO : 30							X		
ÖRNEK NO : 31							X		
ÖRNEK NO : 32							X		
ÖRNEK NO : 33							X		
ÖRNEK NO : 34							X		
ÖRNEK NO : 35							X		
ÖRNEK NO : 36							X		
ÖRNEK NO : 37							X		
ÖRNEK NO : 38							X		
ÖRNEK NO : 39							X		
ÖRNEK NO : 40							X		
ÖRNEK NO : 41							X		
ÖRNEK NO : 42							X		
ÖRNEK NO : 43							X		
ÖRNEK NO : 44							X		
ÖRNEK NO : 45							X		
ÖRNEK NO : 46							X		
ÖRNEK NO : 47							X		
ÖRNEK NO : 48									X
ÖRNEK NO : 49							X		
ÖRNEK NO : 50								X	
TOPLAM	4	6	4	3	2	1	28	1	1

CİNS SAYI DAĞILIM TABLOSU

	f	%
Anahtarlık	4	8
Biblo	6	12
Bileklik	4	8
Kolye	3	6
Küpe	2	4
Mumluk	1	2
Nazarlık	28	56
Tespih	1	2
Yüzük	1	2

$$\%\text{ ler} = \frac{f}{50} \times 100\text{'e göre hesaplanmıştır.}$$

BOYUT DÖKÜM TABLOSU			
	En	**Boy**	**Kalınlık**
ÖRNEK NO : 1	3,5 cm	8 cm	0,4 cm
ÖRNEK NO : 2	3,5 cm	8,5 cm	1,8 cm
ÖRNEK NO : 3	2,5 cm	8 cm	1,8 cm
ÖRNEK NO : 4	2,5 cm	8 cm	0,4 cm
ÖRNEK NO : 5	6 cm	9 cm	4,5 cm
ÖRNEK NO : 6	5 cm	7 cm	4,2 cm
ÖRNEK NO : 7	6 cm	8 cm	2,8 cm
ÖRNEK NO : 8	11,5 cm	8,5 cm	1,3 cm
ÖRNEK NO : 9	7 cm	11 cm	5 cm
ÖRNEK NO : 10	5 cm	8 cm	2,5 cm
ÖRNEK NO : 11	7 cm	7 cm	0,3 cm
ÖRNEK NO : 12	6,5 cm	6,5 cm	0,9 cm
ÖRNEK NO : 13	5,5 cm	6,5 cm	1,8 cm
ÖRNEK NO : 14	6 cm	6,5 cm	0,7 cm
ÖRNEK NO : 15	16 cm	21 cm	0,3 cm
ÖRNEK NO : 16	15cm	22 cm	0,5 cm
ÖRNEK NO : 17	18,5 cm	21 cm	1,3 cm
ÖRNEK NO : 18	2,5 cm	2,5 cm	0,2 cm
ÖRNEK NO : 19	2,5 cm	2,2 cm	1,2 cm
ÖRNEK NO : 20	6 cm	5 cm	6 cm
ÖRNEK NO : 21	7 cm	30 cm	1,5 cm
ÖRNEK NO : 22	8,5 cm	41 cm	1,5 cm
ÖRNEK NO : 23	6,5 cm	40 cm	6,5 cm
ÖRNEK NO : 24	8 cm	42 cm	1,2 cm
ÖRNEK NO : 25	6 cm	40 cm	1,2 cm
ÖRNEK NO : 26	6 cm	45 cm	1,4 cm
ÖRNEK NO : 27	8 cm	15 cm	1,6 cm
ÖRNEK NO : 28	14 cm	40 cm	1,5 cm
ÖRNEK NO : 29	14,5 cm	40 cm	1,8 cm
ÖRNEK NO : 30	7,5 cm	42 cm	7,5 cm
ÖRNEK NO : 31	7 cm	40 cm	4 cm
ÖRNEK NO : 32	12,5 cm	50 cm	1,7 cm
ÖRNEK NO : 33	8,5 cm	42 cm	1,8 cm
ÖRNEK NO : 34	6,5 cm	40 cm	1,8 cm
ÖRNEK NO : 35	10 cm	24 cm	1,2 cm
ÖRNEK NO : 36	14,5 cm	40 cm	1,8 cm
ÖRNEK NO : 37	2,8 cm	25 cm	2,7 cm
ÖRNEK NO : 38	7,5 cm	35 cm	7,4 cm
ÖRNEK NO : 39	13,5 cm	41 cm	1,5 cm
ÖRNEK NO : 40	13,5 cm	40cm	1,5 cm
ÖRNEK NO : 41	6,5 cm	40 cm	1,3 cm
ÖRNEK NO : 42	13,5 cm	38 cm	1,8 cm
ÖRNEK NO : 43	21,5 cm	45 cm	1,7 cm
ÖRNEK NO : 44	6,5 cm	12,5 cm	4,8 cm
ÖRNEK NO : 45	3,8 cm	12 cm	2,8 cm
ÖRNEK NO : 46	13,5 cm	40 cm	1,8 cm
ÖRNEK NO : 47	12 cm	22 cm	1,7 cm
ÖRNEK NO : 48	2 cm	2 cm	0,2 cm
ÖRNEK NO : 49	8,5 cm	20 cm	1.2 cm
ÖRNEK NO : 50	7,5 cm	14 cm	1,1 cm
TOPLAM	404.1cm	1190.7 cm	109.6 cm

BOYUT SAYI DAĞILIM TABLOSU		
	Toplam	**Aritmetik ortalama**
En	404.1 cm	8.082 cm
Boy	1190.7 cm	23.814 cm
Kalınlık	109.6 cm	2.192 cm

$$\text{Aritmetik ortalama} = \frac{\text{Ürünlerin Enleri Toplamı}}{50}$$ olarak hesaplanmıştır.

$$\text{Aritmetik ortalama} = \frac{\text{Ürünlerin Boyları Toplamı}}{50}$$ olarak hesaplanmıştır.

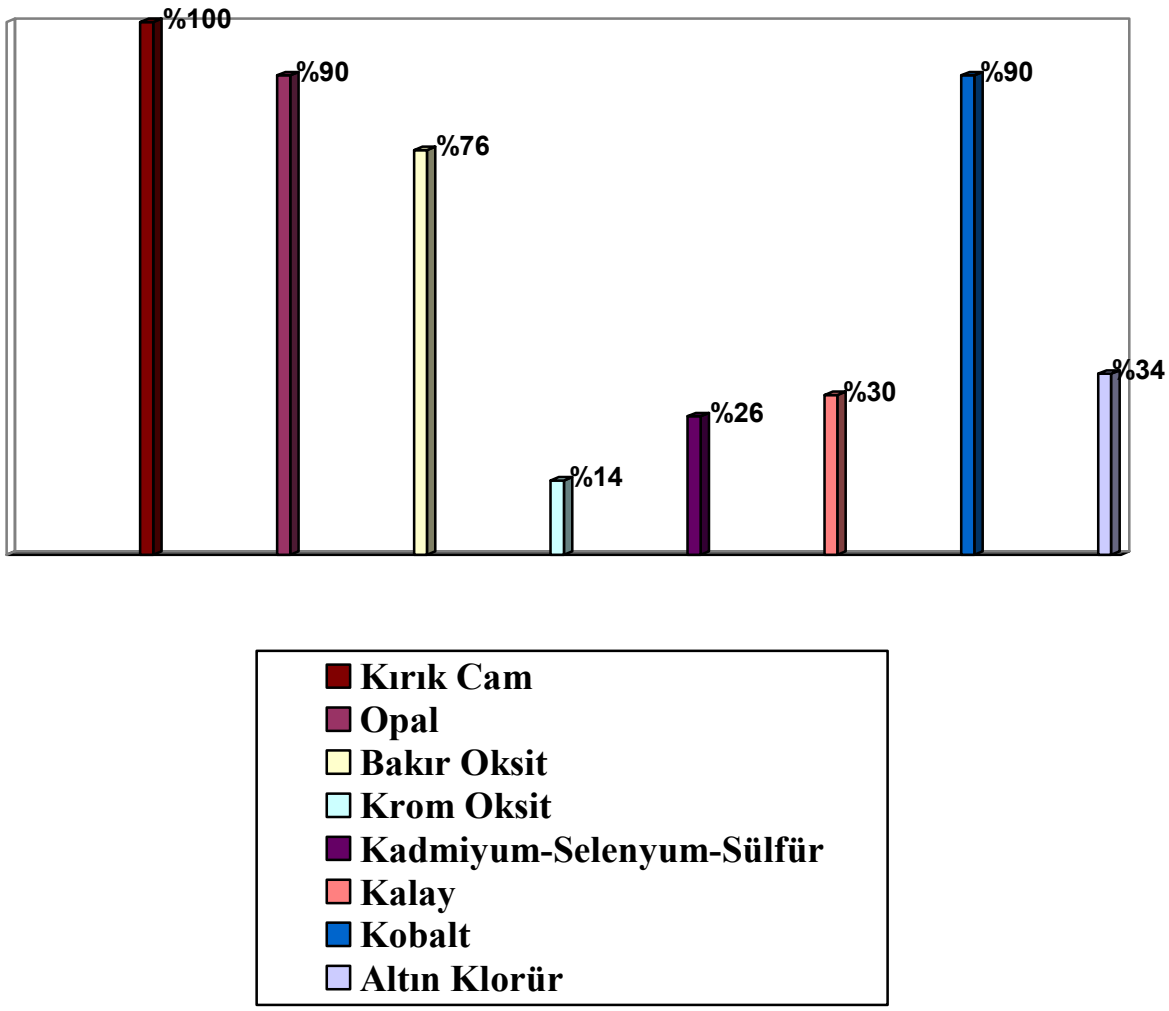
$$\text{Aritmetik ortalama} = \frac{\text{Ürünlerin Kalınlıkları Toplamı}}{50}$$ olarak hesaplanmıştır.

MALZEME DÖKÜM TABLOSU								
	Kırık cam	**Opal**	**Bakır oksit**	**Krom oksit**	**Kadmiyum-selenyum-sülfür**	**Kalay**	**Kobalt**	**Altın klorür**
ÖRNEK NO : 1	X	X	X				X	
ÖRNEK NO : 2	X	X	X			X	X	
ÖRNEK NO : 3	X	X	X				X	X
ÖRNEK NO : 4	X	X	X		X		X	
ÖRNEK NO : 5	X	X	X			X	X	
ÖRNEK NO : 6	X	X	X				X	
ÖRNEK NO : 7	X	X	X	X	X		X	
ÖRNEK NO : 8	X	X			X		X	
ÖRNEK NO : 9	X	X					X	
ÖRNEK NO : 10	X	X			X		X	
ÖRNEK NO : 11	X	X	X					X
ÖRNEK NO : 12	X	X			X		X	
ÖRNEK NO : 13	X	X					X	X
ÖRNEK NO : 14	X			X				
ÖRNEK NO : 15	X							X
ÖRNEK NO : 16	X		X				X	
ÖRNEK NO : 17	X		X				X	
ÖRNEK NO : 18	X		X				X	
ÖRNEK NO : 19	X	X	X				X	
ÖRNEK NO : 20	X	X	X		X	X	X	X
ÖRNEK NO : 21	X	X	X			X	X	
ÖRNEK NO : 22	X	X	X		X	X	X	
ÖRNEK NO : 23	X	X	X		X	X	X	X
ÖRNEK NO : 24	X	X	X		X	X	X	X
ÖRNEK NO : 25	X	X	X				X	X
ÖRNEK NO : 26	X	X		X		X	X	
ÖRNEK NO : 27	X	X	X		X		X	
ÖRNEK NO : 28	X	X	X	X	X		X	
ÖRNEK NO : 29	X	X	X			X	X	
ÖRNEK NO : 30	X	X	X				X	
ÖRNEK NO : 31	X	X					X	X
ÖRNEK NO : 32	X	X			X		X	X
ÖRNEK NO : 33	X	X	X				X	X
ÖRNEK NO : 34	X	X	X			X	X	
ÖRNEK NO : 35	X	X	X				X	
ÖRNEK NO : 36	X	X	X	X			X	X
ÖRNEK NO : 37	X	X	X			X	X	
ÖRNEK NO : 38	X	X	X			X	X	
ÖRNEK NO : 39	X	X	X				X	
ÖRNEK NO : 40	X	X	X				X	X
ÖRNEK NO : 41	X	X				X	X	
ÖRNEK NO : 42	X	X	X				X	
ÖRNEK NO : 43	X	X	X	X	X		X	X
ÖRNEK NO : 44	X	X				X	X	X
ÖRNEK NO : 45	X	X	X					X
ÖRNEK NO : 46	X	X	X				X	X
ÖRNEK NO : 47	X	X	X				X	
ÖRNEK NO : 48	X	X	X			X	X	
ÖRNEK NO : 49	X	X	X	X			X	
ÖRNEK NO : 50	X	X	X				X	
TOPLAM	50	45	38	7	13	15	45	17

MALZEME SAYI DAĞILIM TABLOSU

	f	%
Kırık cam	50	100
Opal	45	90
Bakır oksit	38	76
Krom oksit	7	14
Kadmiyum-selenyum-sülfür	13	26
Kalay	15	30
Kobalt	45	90
Altın klorür	17	34

$$\% \text{ ler} = \frac{f}{50} \times 100\text{'e göre hesaplanmıştır.}$$

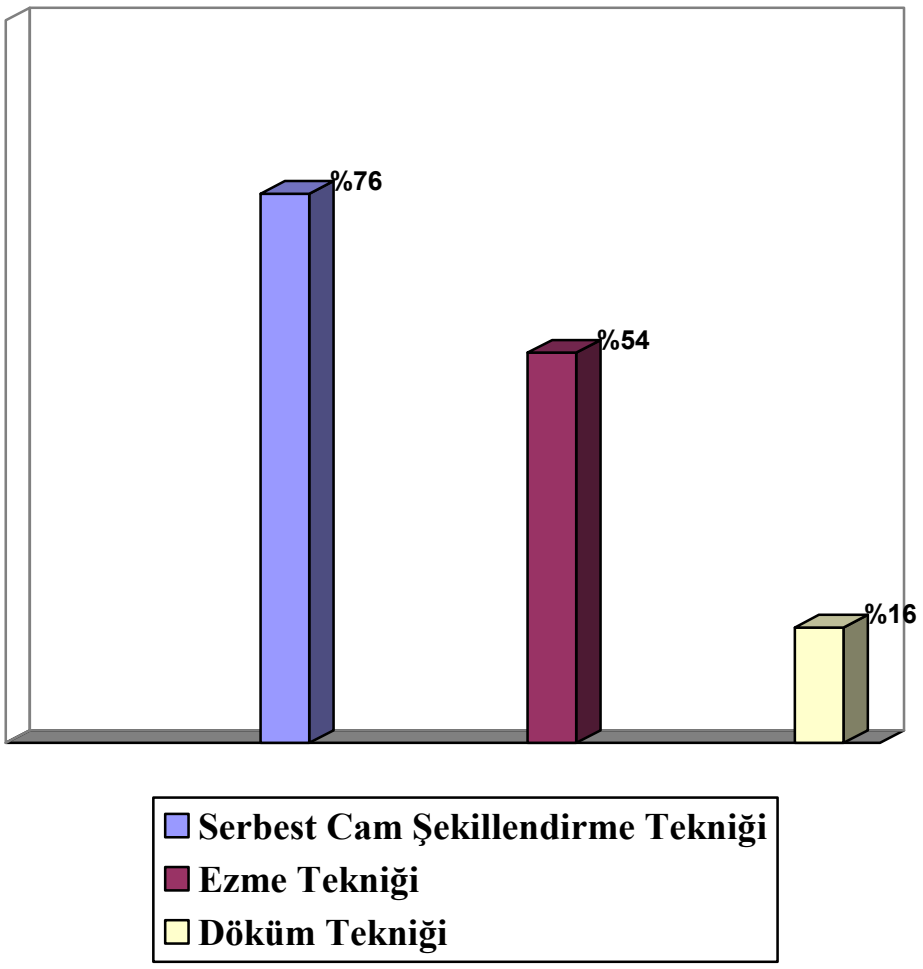

TEKNİK DÖKÜM TABLOSU			
	Serbest Cam Şekillendirme Tekniği	**Ezme Tekniği**	**Döküm Tekniği**
ÖRNEK NO : 1	X		
ÖRNEK NO : 2	X		
ÖRNEK NO : 3	X		
ÖRNEK NO : 4	X	X	
ÖRNEK NO : 5	X		
ÖRNEK NO : 6	X		
ÖRNEK NO : 7	X		
ÖRNEK NO : 8	X		
ÖRNEK NO : 9	X		
ÖRNEK NO : 10	X	X	
ÖRNEK NO : 11		X	
ÖRNEK NO : 12		X	
ÖRNEK NO : 13		X	
ÖRNEK NO : 14	X		
ÖRNEK NO : 15	X		
ÖRNEK NO : 16	X		
ÖRNEK NO : 17	X		
ÖRNEK NO : 18	X		
ÖRNEK NO : 19		X	
ÖRNEK NO : 20	X		
ÖRNEK NO : 21	X		
ÖRNEK NO : 22	X	X	
ÖRNEK NO : 23	X	X	
ÖRNEK NO : 24	X	X	
ÖRNEK NO : 25	X	X	
ÖRNEK NO : 26	X		
ÖRNEK NO : 27		X	
ÖRNEK NO : 28	X		X
ÖRNEK NO : 29	X		X
ÖRNEK NO : 30		X	
ÖRNEK NO : 31	X		
ÖRNEK NO : 32	X	X	
ÖRNEK NO : 33	X	X	
ÖRNEK NO : 34		X	
ÖRNEK NO : 35	X	X	
ÖRNEK NO : 36		X	X
ÖRNEK NO : 37	X		
ÖRNEK NO : 38		X	
ÖRNEK NO : 39	X	X	X
ÖRNEK NO : 40		X	X
ÖRNEK NO : 41	X	X	
ÖRNEK NO : 42		X	X
ÖRNEK NO : 43	X	X	
ÖRNEK NO : 44	X		
ÖRNEK NO : 45	X	X	
ÖRNEK NO : 46	X	X	X
ÖRNEK NO : 47	X	X	
ÖRNEK NO : 48	X		
ÖRNEK NO : 49		X	X
ÖRNEK NO : 50	X		
TOPLAM	38	27	8

TEKNİK SAYI DAĞILIM TABLOSU

	f	%
Serbest Cam Şekillendirme Tekniği	38	76
Ezme Tekniği	27	54
Döküm Tekniği	8	16

$$\% \text{ ler} = \frac{f}{50} \times 100\text{'e göre hesaplanmıştır.}$$

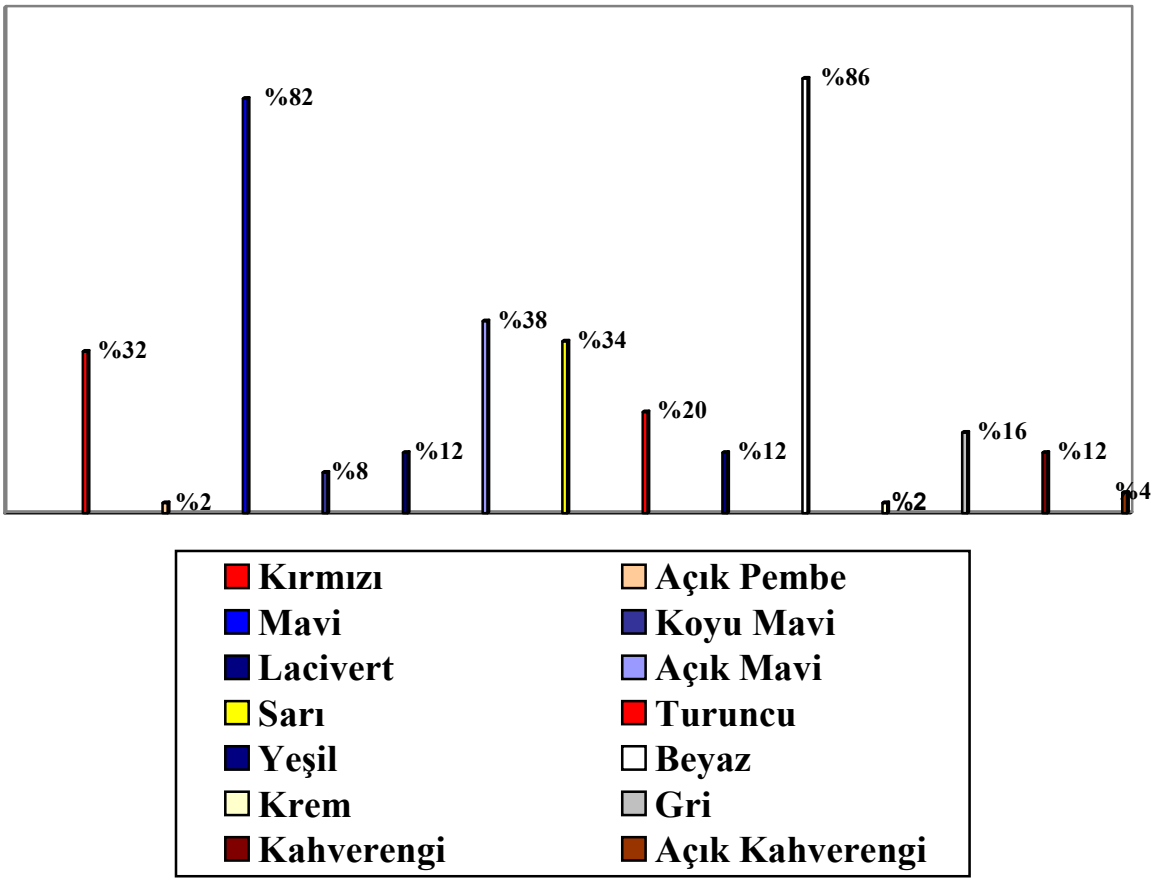

RENK DÖKÜM TABLOSU														
	Ana Renkler							Ara Renkler		Nötr Renkler				
	Kırmızı		Mavi				Sarı	Turuncu	Yeşil	Beyaz		Gri	Kahverengi	
	Kırmızı	Açık pembe	Mavi	Koyu mavi	Lacivert	Açık mavi	Sarı	Turuncu	Yeşil	Beyaz	Krem	Gri	Kahverengi	Açık kahverengi
ÖRNEK NO : 1			X							X				
ÖRNEK NO : 2			X			X	X			X				
ÖRNEK NO : 3	X		X	X						X				
ÖRNEK NO : 4		X	X							X				
ÖRNEK NO : 5			X				X			X		X		
ÖRNEK NO : 6			X							X		X		X
ÖRNEK NO : 7	X		X					X		X		X		
ÖRNEK NO : 8			X					X		X		X		
ÖRNEK NO : 9			X							X				
ÖRNEK NO : 10			X			X		X		X				
ÖRNEK NO : 11	X									X				
ÖRNEK NO : 12			X							X			X	X
ÖRNEK NO : 13	X		X							X				
ÖRNEK NO : 14									X				X	
ÖRNEK NO : 15	X													
ÖRNEK NO : 16						X								
ÖRNEK NO : 17			X											
ÖRNEK NO : 18						X								
ÖRNEK NO : 19			X			X				X				
ÖRNEK NO : 20			X		X		X	X		X		X	X	
ÖRNEK NO : 21			X				X			X				
ÖRNEK NO : 22			X				X	X		X				
ÖRNEK NO : 23	X		X		X	X		X		X				
ÖRNEK NO : 24			X					X		X	X	X		
ÖRNEK NO : 25	X		X	X						X				
ÖRNEK NO : 26						X			X				X	
ÖRNEK NO : 27			X				X			X				
ÖRNEK NO : 28	X		X			X		X		X			X	
ÖRNEK NO : 29				X		X	X			X				
ÖRNEK NO : 30			X							X				
ÖRNEK NO : 31			X					X		X				
ÖRNEK NO : 32	X		X				X			X		X		
ÖRNEK NO : 33	X		X				X			X				
ÖRNEK NO : 34			X				X			X				
ÖRNEK NO : 35			X				X		X	X				
ÖRNEK NO : 36	X		X			X		X	X	X				
ÖRNEK NO : 37			X			X	X			X				
ÖRNEK NO : 38			X				X			X				
ÖRNEK NO : 39					X	X				X				
ÖRNEK NO : 40	X		X		X	X	X			X				
ÖRNEK NO : 41			X	X			X			X				
ÖRNEK NO : 42			X		X	X				X				
ÖRNEK NO : 43	X		X			X	X		X	X				
ÖRNEK NO : 44	X		X							X		X	X	
ÖRNEK NO : 45	X		X			X				X				
ÖRNEK NO : 46	X				X	X								
ÖRNEK NO : 47			X			X				X				
ÖRNEK NO : 48			X				X			X				
ÖRNEK NO : 49			X			X			X	X				
ÖRNEK NO : 50			X							X				
TOPLAM	16	1	41	4	6	19	17	10	6	43	1	8	6	2

RENK SAYI DAĞILIM TABLOSU

	f	%
Kırmızı	16	32
Mavi	41	82
Koyu mavi	4	8
Lacivert	6	12
Açık mavi	19	38
Sarı	17	34
Turuncu	10	20
Yeşil	6	12
Beyaz	43	86
Krem	1	2
Gri	8	16
Kahverengi	6	12
Açık kahverengi	2	4
Açık Pembe	1	2

$$\%\text{ ler} = \frac{f}{50} \times 100\text{'} \text{ e göre hesaplanmıştır.}$$

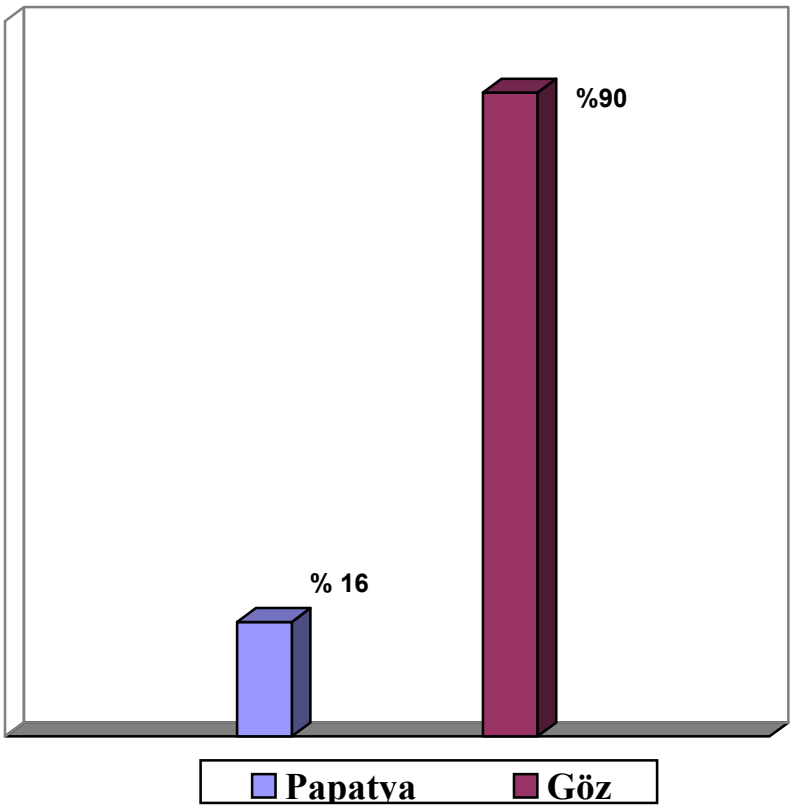

KONU DÖKÜM TABLOSU		
	Bitkisel Bezeme	Figürlü Bezeme
	Papatya	Göz
ÖRNEK NO : 1		X
ÖRNEK NO : 2		X
ÖRNEK NO : 3		X
ÖRNEK NO : 4	X	X
ÖRNEK NO : 5		X
ÖRNEK NO : 6		X
ÖRNEK NO : 7		X
ÖRNEK NO : 8		X
ÖRNEK NO : 9		X
ÖRNEK NO : 10	X	X
ÖRNEK NO : 11		X
ÖRNEK NO : 12		X
ÖRNEK NO : 13		X
ÖRNEK NO : 14	X	
ÖRNEK NO : 15	-	-
ÖRNEK NO : 16	X	
ÖRNEK NO : 17	X	
ÖRNEK NO : 18		X
ÖRNEK NO : 19		X
ÖRNEK NO : 20		X
ÖRNEK NO : 21		X
ÖRNEK NO : 22		X
ÖRNEK NO : 23		X
ÖRNEK NO : 24		X
ÖRNEK NO : 25	X	
ÖRNEK NO : 26		X
ÖRNEK NO : 27	X	X
ÖRNEK NO : 28		X
ÖRNEK NO : 29		X
ÖRNEK NO : 30		X
ÖRNEK NO : 31		X
ÖRNEK NO : 32		X
ÖRNEK NO : 33		X
ÖRNEK NO : 34		X
ÖRNEK NO : 35		X
ÖRNEK NO : 36		X
ÖRNEK NO : 37		X
ÖRNEK NO : 38		X
ÖRNEK NO : 39	X	X
ÖRNEK NO : 40		X
ÖRNEK NO : 41		X
ÖRNEK NO : 42		X
ÖRNEK NO : 43		X
ÖRNEK NO : 44		X
ÖRNEK NO : 45		X
ÖRNEK NO : 46		X
ÖRNEK NO : 47		X
ÖRNEK NO : 48		X
ÖRNEK NO : 49		X
ÖRNEK NO : 50		X
TOPLAM	8	45

KONU SAYI DAĞILIM TABLOSU

	f	%
Papatya	**8**	**16**
Göz	**45**	**90**

$$\%\text{ ler} = \frac{f}{50} \times 100\text{'e göre hesaplanmıştır.}$$

Geleneksel cam boncuk sanatının yapıldığı yerler olan; İzmir ilinin Menderes ilçesine bağlı Görece beldesi, Kemalpaşa ilçesine bağlı Nazarköy (Kurudere), Muğla ilinin Bodrum ilçesi ve İstanbul ilinin Beykoz ilçesinde yapılan araştırmada; geleneksel cam boncuk sanatının tüm özellikleri ve geleneksel cam boncuklardan oluşturulan 50 adet örnek incelenmek üzere seçilmiştir. Geleneksel cam boncuklardan oluşan 50 adet ürünün seçilmesindeki amaç; ilgili koleksiyon, cins, form, malzeme, kullanılan araç-gereçler, yapım teknikleri, süsleme teknikleri, renkler, seçilen konu ve kompozisyon özellikleri açısından farklı örneklerin incelenmesidir. Elde edilen bulguların değerlendirilmesi şöyle sıralanabilir:

İncelenen örneklerin ilgili koleksiyonlarının sayı dökümü şöyledir: Mahmut Sür'e ait 7 adet örnek, Mehmet Duman'a ait 6 adet örnek, Erol Sür'e ait 5 adet örnek, Necati Özşahin'e ait 4 adet, Mustafa Şahin'e ait 4 adet örnek, Emel Sür'e ait 4 adet örnek, Arda Duman'a ait 2 adet örnek, Ali Yiğit'e ait 2 adet örnek, Fikriye Sür'e ait 2 adet örnek, Necla Şahin'e ait 2 adet örnek, Hasan Yıldırım'a ait 2 adet örnek, Nihat Sür'e ait 1 adet örnek, Engin Şahin'e ait 1 adet örnek, Erhan Özşahin'a ait 1 adet örnek, Tayfun Şahin'e ait 1 adet örnek, Enis Sür'e ait 1 adet örnek, Musa Yıldırım'a ait 1 adet örnek, Gözde duman'a ait 1 adet örnek, Özge Yıldırım'a ait 1 adet örnek, Yeliz Sür'e ait 1 adet örnek, Mustafa Özşahin'e ait 1 adet örnek incelenmiştir.

İncelenen örneklerin cins sayı dökümü şöyledir: Anahtarlık 4 adet, biblo 6 adet, bileklik 4 adet, kolye 3 adet, küpe 2 adet, mumluk 1 adet, nazarlık 28 adet, yüzük 1 adet, tespih 1 adettir. Örneklerin cinslerine ait bilgiler; geleneksel cam boncuk ustalarının ve cam boncuk satış merkezlerinin sahiplerinin ifadelerine başvurularak elde edilmiştir.

Araştırma kapsamında yer alan 50 adet ürün örneğinde incelenen form özellikleri alfabetik sıra ile şöyledir: Balık, çember, çizme, çokgen, daire, el, kalp, kulplu sürahi, küp, küre, nal, papatya, stilize insan figürü, stilize kedi figürü, şişe, üçgen prizma, yıldız, yuvarlak formlardır. Balık formunda 4 adet, çember formunda 2 adet, çizme formunda 1 adet, çokgen formunda 1 adet, daire formunda 14 adet, el formunda 1 adet, kalp formunda 2 adet, kulplu sürahi formunda 4 adet, küp formunda 2 adet, küre formunda 6 adet, nal formunda 1 adet, papatya formunda 6 adet, stilize insan figürü formunda 3 adet, stilize kedi figürü formunda 1 adet, şişe

formunda 1 adet, üçgen prizma formunda 1 adet, yıldız formunda 1 adet, yuvarlak formunda 1 adet ürün örneğine rastlanmıştır.

Örneklere ait boyut döküm tablosu incelendiğinde; ürünlerin boyutları en, boy, kalınlık olarak verilmiştir. Ürünlere ait boyutlar ürünler üzerinde yapılan gözlem ve ölçümler sonucunda elde edilmiştir. En, boy ve kalınlık değerleri cm olarak belirtilmiştir. En, boy ve kalınlık ölçümleri en geniş mesafenin maksimum değeri olarak alınmıştır.

İncelen örneklerin malzeme döküm tablosu şöyledir: Kırık cam 50 adet, opal 45 adet, bakır oksit 38 adet, krom oksit 7 adet, kadmiyum-selenyum-sülfür 13 adet, kalay 15 adet, kobalt 45 adet, altın klorür 17 adet örnekte kullanıldığı tespit edilmiştir. Örneklerin malzeme döküm tablosunda yer alan bilgiler; geleneksel cam boncuk ustalarının ifadelerine başvurularak elde edilmiştir.

Araştırma kapsamında incelenen 50 adet örnekte kullanılan yapım teknikleri hakkındaki bilgiler geleneksel cam boncuk ustalarının ifadelerine başvurularak ve ürünlere ait gözlemler sonucunda elde edilmiştir. Elde edilen verilere göre yapım tekniklerinin alfabetik sıralaması şöyledir: Döküm tekniği, ezme tekniği, serbest cam şekillendirme tekniğidir. İncelenen 50 adet örneğin; 8 adedinde döküm tekniği, 27 adedinde ezme tekniği, 38 adedinde serbest cam şekillendirme tekniği kullanıldığı tespit edilmiştir. Bazı örneklerde birden fazla tekniğin kullanıldığı belirlenmiştir. Geleneksel cam boncuk sanatında bu tekniklerin dışında; sıcak camı ezerek delme tekniği, cam malzemeyi kalıp içinde biçimlendirme tekniği, sıcak camı şişirip çekerek boru yapma tekniği, sıcak camı bir iç kalıp üzerine sarma tekniğinin varlığı tespit edilmiştir. Bu tekniklerin incelenen örmeklerde rastlanılmaması ve fazla kullanılmamalarından dolayı sadece şekil yönünden incelenmiştir.

Araştırma kapsamında incelenen örneklerde kullanılan süsleme tekniği hakkındaki bilgiler geleneksel cam boncuk ustalarının ifadelerine başvurularak ve ürünlere ait gözlemler sonucunda elde edilmiştir. İncelenen örneklerde süsleme tekniği olarak cam boncuk ustalarının göz takma(Göz koyma) ismini verdikleri teknik kullanılmıştır. Ürünlerin süsleme teknikleri değerlendirilirken örneklerin üzerindeki formlar değil, formların üzerindeki süslemeler dikkate alınarak belirlenmiştir.

İncelenen örneklerde yardımcı süsleme tekniği olarak; çarpana dokuma, makrome, püskül, deri, tırabzan örgü, üçlü hasır örgü, zincir örgü ve deri süsleme tekniklerinin kullanıldığı tespit edilmiştir.

İncelenen örneklerin renk döküm tablosuna göre sayısal veriler şöyledir: Kırmızı renk 16 adet, mavi renk 41 adet, koyu mavi renk 4 adet, lacivert renk 6 adet, açık mavi renk 19 adet, sarı renk 17 adet, turuncu renk 10 adet, yeşil renk 6 adet, beyaz renk 43 adet, krem renk 1 adet, gri renk 8 adet, kahverengi renk 6 adet, açık kahverengi renk 2 adet, açık pembe 1 adet örneklerde kullanıldığı tespit edilmiştir.

İncelenen örneklerde seçilen konu örneğin formuna göre değil; form üzerindeki süslemeye göre belirlenmiştir. Buna göre incelenen 50 örneğin 45 adedinde figürlü bezeme, göz figürü; 8 adedinde bitkisel bezeme, papatya konu olarak seçilmiştir. Bazı örneklerde birden fazla konu işlenmiştir.

Yapılan saha araştırmasında geleneksel cam boncuk sanatının İzmir ilinin Kemalpaşa ilçesine bağlı Nazarköy'de 8 atölyede, İzmir ilinin Menderes ilçesine bağlı Görece beldesinde 2 atölyede, Muğla ilinin Bodrum ilçesinde 1 atölyede sürdürüldüğü tespit edilmiştir. Nazarköy'de bulunan atölyeler; Kıvırcık Boncuk Atölyesi, Şahin Boncuk Atölyesi, Simge Boncuk Atölyesi, Yıldırım Boncuk Atölyesi, Sür Boncuk Atölyesi, Paşa Boncuk Atölyesi, Duman Boncuk Atölyesi, M. Şahin Boncuk atölyesi olarak belirlenmiştir. Görece beldesinde bulunan atölyeler; Rasim Boncuk Atölyesi ve Zekai Erdal Boncuk Atölyesi olarak belirlenmiştir. Bodrum'da cam boncuk atölyesi ise Halit Arabacı Boncuk atölyesi olarak belirlenmiştir.

Yapılan araştırmada İstanbul ilinin Beykoz ilçesinde 2007 yılında Cam Ocağı vakfının katkılarıyla Nazarköy'lü cam boncuk ustası İbrahim Yıldırım tarafından geleneksel cam boncuk atölyesi kurulmuş, bu sanatının yaygınlaşması için bir çalışma başlatıldığı tespit edilmiştir.

Yapılan incelemede geleneksel cam boncuk sanatında kullanılan araç-gereçler ilgili bilgiler cam boncuk ustalarının ifadelerine başvurularak elde edilmiştir. Kullanılan araç-gereçler; toprak fırınlar, kazaki, asabe, merdan, medleke, sıdır ve gecek olduğu belirlenmiştir.

Toprak fırınların yakılmasında çam odunlarının tercih edildiği görülmüştür. Çam odunlarının kısa sürede yüksek ısıya ulaşması, yandığı zaman kül bırakmaması, erimiş cama parlaklık kazandırmasından dolayı tercih edildiği tespit edilmiştir.

Araştırma kapsamında yapılan saha araştırmasında geleneksel cam boncuk sanatı hakkındaki bilgiler, cam boncuk ustalarının ifadelerine başvurularak ve gözlemler sonucunda elde edilmiştir. Bu ifade ve gözlemleri söyle sıralayabiliriz: Atölyelerde sadece üretim yapıldığı görülmüştür. Geleneksel cam boncuk yapımında kullanılan hammaddelerin İzmir, İstanbul ve Ankara bulunan cam fabrikalarından alınan kırık camlar ile sağlandığı tespit edilmiştir. Üretilen geleneksel cam boncukların İzmir, İstanbul ve Ankara gibi büyük şehirlere pazarlandığı belirlenmiştir. Geleneksel cam boncuk ustaları cam boncuk sektörünün tek elde bulunmasının cam boncukların pazarlama alanlarını daralttığı görüşünü belirtmişlerdir. Geleneksel cam boncuk sanatının el yeteneği gerektiren, sabır gerektiren, atölyelerin fiziksel koşullarına ayak uydurulabilmesi gerektiren bir sanat olmasından dolayı, bu sanata kişilerin ilgi duymadıkları ve bu durumun geleneksel cam boncuk sanatının geleceği açısından üzücü olduğu gözlemlenmiştir. Cam boncuk ustaları; Anadolu'da doğan bu kültürün nesilden nesile aktarılması, sonunun bütün yok olmuş sanatlara benzemesi en büyük temennileridir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada;"Türkiye'de Cam Boncuk Sanatı" başlığı altında, geleneksel cam boncuk sanatının yapıldığı yerler olan; İzmir ilinin Menderes ilçesine bağlı Görece beldesi, Kemalpaşa ilçesine bağlı Nazarköy (Kurudere), Muğla ilinin Bodrum ilçesi ve İstanbul ilinin Beykoz ilçesinde yapılan saha araştırmasında geleneksel cam boncuk sanatının genel özellikleri belirlenmiş ve fotoğraflarla belgelendirilmiştir. Örneklere ait bilgilere ulaşmak için gözlem fişleri kullanılmıştır. Gözlem fişlerindeki bilgiler; geleneksel cam boncuk sanatıyla uğraşan ustalarla karşılıklı görüşmelerden ve ürünler üzerinde yapılan gözlemlerden elde edildikten sonra katalog bölümüne aktarılmıştır.

Cam boncuğun tanımı ve tarihi gelişimi, geleneksel cam boncuk yapımında kullanılan araç ve gereçler, geleneksel cam boncuk yapımında gerekli olan hammadde ve malzemeler, geleneksel toprak fırınların yapımı ve yakılması, geleneksel cam boncuk yapımında kullanılan teknikler, kullanılan renkler, seçilen konular hakkındaki bilgilerde yazılı kaynaklar ve karşılıklı görüşmelerden yararlanılmıştır.

Yapılan çalışmada incelenen örneklerin 2000"li yıllarda üretildikleri tespit edilmiştir. Geleneksel cam boncuklardan oluşturulan ürünlerin tarihlendirilmesi, satış merkezi sahipleri ve cam ustalarından alınan bilgilerle belirlenmiştir.

Araştırmanın sınırlandırılması; İzmir ilinin Menderes ilçesine bağlı Görece beldesi, Kemalpaşa ilçesine bağlı Nazarköy (Kurudere), Muğla ilinin Bodrum ilçesi ve İstanbul ilinin Beykoz ilçesi olmak üzere; 2 ilçe, 1 belde ve 1 köyden oluşmaktadır.

Saha çalışmalarında; cins, form, kompozisyon, motif ve fonksiyon açısından farklılık gösteren 50 adet geleneksel cam boncuklardan oluşturulan ürün örneği incelenip, değerlendirilerek belgelendirilmiştir. Alan araştırması 12 geleneksel cam boncuk atölyesi ve 14 satış merkezinde yapılmıştır. Gözlem fişlerindeki veriler, tablolar ve grafikler yardımı ile bulgulara dönüştürülerek değerlendirilmeye çalışılmıştır. Elde edilen bulguların değerlendirilmesinden çıkan sonuçlar şöyle sıralanabilir:

İncelenen örneklerin ilgili koleksiyonlarının sayı dökümüne bakıldığı zaman en fazla örnek 7 adet koleksiyonla Mahmut Sür'e aittir.

İncelenen örneklerin cinsleri; anahtarlık, biblo, bileklik, kolye, küpe, mumluk, nazarlık, tespih, yüzük olarak tespit edilmiştir. Sonuç olarak, 9 değişik ürün cinsine rastlanmıştır. En çok rastlanılan ürün cinsi; 28 adet ile nazarlıktır. En az rastlanılan ürün cinsi ise; 1'er adet olan mumluk, tespih ve yüzüktür.

Araştırma kapsamında yer alan 50 adet ürün örneğinde incelenen form özellikleri alfabetik sıra ile şöyledir: Balık, çember, çizme, çokgen, daire, el, kalp, kulplu sürahi, küp, küre, nal, papatya, stilize insan figürü, stilize kedi figürü, şişe, üçgen prizma, yıldız, yuvarlak olarak tespit edilmiştir. Sonuç olarak en fazla 14 adet ile daire formu kullanılmıştır. En az kullanılan formlar 1'er adet ile stilize kedi figürü, şişe, üçgen prizma, yıldız, yuvarlak formları olduğu belirlenmiştir.

İncelenen örneklerin tarihlendirilmesi; araştırma kapsamında ele alınan 50 adet ürün örneğinin tarihlendirilmesinde 2009 yılı örnekleri incelenmiştir.

İncelenen örneklerin boyutları; Araştırma kapsamında ele alınan 50 adet ürün örneğinin enleri, boyları, kalınlıkları toplamlarının aritmetik ortalaması alınarak sonuca ulaşılmaya çalışılmıştır. Örneklerin En aritmetik ortalaması: 8.082cm Boy aritmetik ortalaması: 23.814cm Kalınlık aritmetik ortalaması: 2.192 cm olarak belirlenmiştir.

İncelenen örneklerde kullanılan malzemeler; kırık cam, bakır oksit, krom oksit, opal, kalay, kobalt, kadmiyum-selenyum-sülfür, altın klorür olarak tespit edilmiştir. En çok kullanılan malzeme; % 100'lük oran ile kırık camdır. En az kullanılan malzeme ise % 14'lük oranıyla krom oksittir.

İncelenen örneklerde yardımcı süsleme tekniği olarak; Çarpana dokuma, makrome, püskül, deri, tırabzan örgü, üçlü hasır örgü, zincir örgü ve deri süsleme teknikleri kullanılmıştır. Örneklerde en fazla kullanılan yardımcı süsleme 18 adet ile çarpana dokumadır. En az kullanılan yardımcı süsleme ise 1 adet ile tırabzan örgü tekniğidir.

İncelenen örneklerde kullanılan araç-gereçler; toprak fırın, asabe, medleke, merdan olarak belirlenmiştir.

İncelenen örneklerde kullanılan yapım teknikleri; serbest cam şekillendirme tekniği, ezme tekniği, döküm tekniği kullanılmıştır. Sonuç olarak en çok kullanılan

teknik % 76 ile serbest cam şekillendirme tekniğidir. En az kullanılan teknik ise % 16 ile döküm tekniğidir.

İncelenen örneklerde süsleme tekniği olarak cam boncuk ustalarının göz takma (Göz koyma) ismini verdikleri teknik kullanılmıştır.

İncelenen örneklerde kullanılan renkler; kırmızı, mavi, koyu mavi, lacivert, açık mavi, sarı, turuncu, yeşil, beyaz, krem, gri, kahverengi, açık kahverengi, açık pembe olarak tespit edilmiştir. Sonuç olarak en fazla kullanılan renk % 86 ile beyaz'dır. İncelenen örneklerde en az kullanılan renk % 2'lik oranları ile açık pembe ve gridir.

İncelenen örneklerde seçilen konular, göz figürü ve papatya olarak tespit edilmiştir. İncelenen örneklerde seçilen konu; örneğin formuna göre değil, form üzerindeki süslemeye göre belirlenmiştir. Sonuç olarak en çok seçilen konu % 90 oranıyla gözdür. En az seçilen konu ise % 16 oranı ile papatyadır.

Gözlem fişleri, tablolar ve grafikler araştırmacıların çalışmalarına kaynak sağlayacak niteliktedir. Konu ile ilgili literatür taraması yapılmıştır. Yapılan araştırmada geleneksel cam boncuk sanatı ile çok sayıda yazılı kaynağa, yüksek lisans ya da doktora tezine rastlanılmamıştır. Bu konuda yayınlanan fazla kaynağın olmaması konuyu önemli kılmaktadır.

Yapılan saha araştırmasında geleneksel cam boncuk sanatının İzmir ilinin Kemalpaşa ilçesine bağlı Nazarköy'de 8 atölyede 23 cam boncuk ustası, İzmir ilinin Menderes ilçesine bağlı Görece beldesinde 2 atölyede 9 cam boncuk ustası, Muğla ilinin Bodrum ilçesinde 1 atölyede 1 cam boncuk ustası tarafından sürdürüldüğü tespit edilmiştir. Sonuç olarak geleneksel cam boncuk atölyelerinin en fazla bulunduğu yer 8 atölye 23 cam boncuk ustası ile İzmir İlinin Kemalpaşa ilçesine bağlı Nazarköy olarak belirlenmiştir.

Toprak fırınların yakılmasında çam odunlarının tercih edildiği görülmüştür. Sonuç olarak; çam odunlarının kısa sürede yüksek ısıya ulaşması, yandığı zaman kül bırakmaması, erimiş cama parlaklık kazandırmasından dolayı tercih edildiği tespit edilmiştir.

Geleneksel cam boncukların pazarlama alanı olarak İstanbul, İzmir ve Ankara büyük şehirler seçilmiştir. Cam boncuk sektöründe pazarlama alanında fazla seçeneklerin bulunmadığı tek elden sürdürüldüğü tespit edilmiştir. Cam boncuk

ustaları maddi açıdan emeklerinin karşılığını alamaz iken aracı kişilerin maddi yönden kazanç sağladığı görülmüştür. Cam boncuk ustaları hiçbir sosyal haklarının bulunmadığı belirtmişlerdir. Genel olarak kullanılan hammadde hurda camlar yani kırık camlardır. Geleneksel cam boncuklar arasında her zaman renk farklıları görülmektedir. Çünkü aynı renk tonlarını yakalamanın zor hatta imkânsız olduğu tespit edilmiştir. Cam ustalarının değişik formlarda cam boncuklar yaptıkları görülmüştür. Ayrıca bu formlar genel anlamda çoğunlukla göz figürü ile birleştirilmiştir. Camın göz figürü ile birleşmesinin tek nedeninin Anadolu insanın kötü gözlerden kaçınma isteğidir. Bundan dolayı cam boncukların kullanım alanlarının çok geniş olduğu görülmektedir. Ayrıca cam boncuk ustalarının nal, balık gibi formlarda zorlandıkları her boncuk ustasının kendi bilgi ve becerisine göre tek bir boncuk üzerine yoğunlaştığı görülmüştür. Bir cam boncuk ustası küçük karagöz ismi verilen cam boncuktan günde ortalama 800-1000 adet çalışabilirken, balık ismi verilen cam boncuktan 250 adet çalışabilmektedir. Cam boncuklar takı, aksesuar, nazarlık olarak değerlendirilebildiği gibi moda tekstil, dekoratif aksesuar sektörünü de canlandırmaktadır.

Sonuç olarak geleneksel cam boncuk sanatı ülkemizde İzmir'in Görece beldesi ve Nazarköy'de hayat bulmuş, buradan yetişen ustalar tarafından devam ettirilmeye çalışılmaktadır. Bütün el sanatları gibi teknolojik gelişmelerden etkilenen geleneksel cam boncuklar Çinlilerin cam boncuk sektörüne girmeleri hatta Anadolu'da doğan cam boncuk yapımını kendi kültürleri gibi yansıtmaya çalışmalarından dolayı cam boncuk ustaları rahatsızlık duymaktadır. Geleneksel cam boncuklar; yapımına teşvik edilmediği, ilgi çekici hale getirilmediği takdirde ilerleyen zamanlarda yok olacaktır. Günümüzde bu işi yapan usta sayısı giderek azalmaktadır. Beklide ilerleyen yıllarda bu sanat kaybolan geleneksel sanatlarımız arasında yerini alacaktır. Bu sanatın kaybolması, gelenekselliğini yitirmesi, Türk kültürünü olumsuz yönde etkileyecektir. Bizlerin önem vermediği bu geleneksel sanatlarımız, başkalarının ellerinde değer kazanacaktır. Geleneksel cam boncuk sanatının kuşaktan kuşağa aktarılması hatta bunu bir meslek haline getirebilmeleri için gereken teşvik yapılmalıdır. Kültür Bakanlığı bu konuda yeni projeler hazırlamalı, kaybolmaya yüz tutmuş el sanatlarımızı yeniden kazandırmak için yeni çözümler aramalıdır. Geleneksel sanatlarımızın milli kültürümüze olumlu katkı sağlaması için çalışılmalıdır.

Bu çalışmanın yeni araştırmacıların hizmetine sunulması, geleneksel cam boncuk sanatının geleceği açısından önem taşımaktadır. Yapılan bu çalışma hiçbir zaman yeterli olmamakla beraber; çalışmada eksiklikler ve hatalar olabilir. Fakat daha sonra geleneksel cam boncuk sanatı hakkında yapılacak olan araştırmalara katkı sağlayacağı kanısındayız.

KAYNAKÇA

ATASOY, Nurhan(1990). I.Uluslararası Anadolu Cam Sanatı Sempozyumu. İstanbul: İstanbul Basımevi

ARSEVEN, C. E(1946). Sanat Ansiklopedisi. Ankara: Baskı Özgür Ofset

ATİK, Şeniz(1985). Camın Tarihçesi I. İstanbul

AYHAN, Deniz(1981). İzmir Cumaovası Görece Köyünde Göz Boncukçuluğu. İzmir

BAYRAMOĞLU, Fuat(1996). Türk Cam Sanatı. Ankara: Nobel Yayınları

BÜYÜKTUNÇAY, Atilla(1979).Ortaçağ İslam Dünyasında Camcılık, Şişe ve Cam

GÜRLER, Binnur(1967). Tire Müzesi Cam Eserleri**.**Ankara

KOCABEŞ, Hüseyin(1976). Renkli Selçuklu Camları,VIII. Türk Tarih Kongresi. Ankara

KÜÇÜKERMAN, Önder(1987). 3000 Yıllık Akdeniz Camcılığının Anadolu'daki Son İzleri Göz Boncuğu**.** İstanbul Ya-Pa Yayınları

ÖNEY, Gönül(1988). Anadolu Selçuklu Mimari Süslemesi ve El Sanatları**.** Ankara

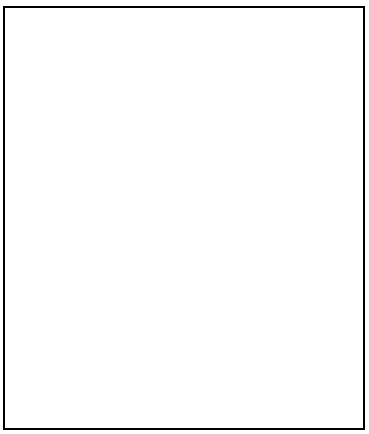
ÖZET, Aynur(1987). Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesi'ndeki Cam Çağda Cam Yapımı, Belleten

ÖZGÜMÜŞ,Üzfilat(2000). Anadolu Camcılığı. İstanbul

TÜRKİYE TİCARET, SANAYİ VE BORSA ODALARI BİRLİĞİ(1958). Türkiye'de Cam Sanayi. Ankara

TÜRKOĞLU, Sabahattin(1969). Boncuk Ve Boncukçuluk. İstanbul

Ek-1 Gözlem Fişi Örneği

Örnek No :
Fotoğraf No :
İnceleme Tarihi :
İlgili Koleksiyon Ve Adresi :
Koleksiyona Geliş Şekli :
Cinsi :
Formu :
Tarihlendirme :
Ölçüleri
En :
Boy :
Kalınlık :
Malzeme
Yapım :
Süsleme:
Kullanılan Araç- Gereçler :
Teknik:
Yapım Teknikleri :
Süsleme Teknikleri :
Yardımcı Süsleme Teknikleri :
Kullanılan Renkler
Yapım :
Süslemede :
Seçilen Konu
Figürlü Bezeme :
Bitkisel Bezeme :
Kompozisyon

T.C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü

Özgeçmiş

Adı Soyadı:	İsa DEMİR			
Doğum Yeri:	Köyceğiz/ MUĞLA			
Doğum Tarihi:	24.05.1982			
Medeni Durumu:	Evli			
Öğrenim Durumu				
Derece	Okulun Adı	Program	Yer	Yıl
İlköğretim	Dalyan ilkokulu	-	Dalyan	1994
Ortaöğretim	Dalyan Ortaokulu	-	Dalyan	1997
Lise	Ortaca Lisesi		Ortaca	2000
Lisans	Selçuk Üniversitesi	Ç.Ö.D Öğretmenliği	Konya	2006
Yüksek Lisans	Selçuk Üniversitesi	Dekoratif Ürünler Ve Çiçek Eğitimi	Konya	2009
Becerileri:	Görsel Sanatlar, El sanatları			
İlgi Alanları:	Spor, Müzik			
İş Deneyimi:	Antalya İsmet İnönü Kız Teknik Ve Meslek Lisesi'nde Halen öğretmen olarak görev yapıyor.			
Aldığı Ödüller:	-			
Hakkımda bilgi almak için önerebileceğim şahıslar:	Hasan Mutlu Ertuğrul Yıldız			
Tel:	0242 312 89 96			
E-Posta:	İsademir48@hotmail.com			
Adres	Kızıltoprak Mh. Şehit Ercan Cad. İbrahim Aksu aprt. No:74 Daire No:10 Muratpaşa /ANTALYA			